

AMIGOE'S SCOREBORD

Score-bord

AMIGOE

Naam:.. Adres:..

Datum: 4-10-'84

Scorebord-formulier no. 8

	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Haarlem — N.A.C.:								
2. P.S.V. — P.E.C. Zwolle:								
3. Volendam — Twente:								
4. Roda J.C. — M.V.W.:								
5. Feyenoord — Sparta:								
6. Utrecht — Excelsior:								

	1	2	3	4	5	6	7	8
7. Groningen — Ajax:								
8. G.A. Eagles — A.Z. '67:								
9. Den Bosch — Fortuna S:								
10. V.V.V. — Vitesse:								
11. S.V.V. — D.S. '79:								
12. Heracles — Eindhoven:								

De spelregels van het Amigoe Score-bord:

1- Per gezin kan er wekelijks maximaal slechts één volledig ingevuld formulier worden ingediend dat meedingt naar de prijzen.
2- Op de inzending moeten de naam en het adres (ook eiland) in blokletters worden ingevuld.
3- Een goed ingevulde kolom is die welke een cijfer van 1, 2 of 3 bevat bij alle twaalf wedstrijden die verschijnen op het invul-formulier op de Score-bord pagina op de donderdag.
4- Als er een «1» wordt ingevuld achter een wedstrijd, wordt een overwinning voor de thuisclub voorspeld. Een «2» voorspelt een overwinning van de bezoekende vereniging. Een «3» staat voor een gelijkspel.
5- Bij afgelaste wedstrijden geldt de vervangende uitslag van de de organisatoren van de Amigoe Score Bord.
6- De uitslagen van de winnaar(s) van de week zullen in de dagen volgend op de gespeelde wedstrijden worden gepubliceerd in de Amigoe.
7- Het is niet de bedoeling zich te melden bij goed ingevulde kolommen.
8- Inzendingen moeten op Curaçao uiterlijk donderdagavond zes uur p.m. ingeleverd worden aan het [illegible]hotel-bar-restaurant La Paix, Rio Canarioweg 7. Later ingediende formulieren dingen niet mee.
9- Inzendingen op Aruba moeten uiterlijk woensdagmiddag 5 uur zijn ingeleverd op het Amigoe-kantoor aan de Nassaustraat 110. Die van Bonaire uiterlijk 5 uur woensdagmiddag bij correspondent Hubert Linkels aan de Kaya Gobernador N. Debrot 154. De Amigoe op Curaçao ziet erop toe dat die te bestemder plaatse arriveren.
10- Deelname is exclusief voor abonnees van de Amigoe! Veel succes!

Kwalificatie ronde Europese Zone voor WK-voetbal

Nederland thuis ten onder tegen Hongarije

ROTTERDAM — De nummer twee uit groep 5 van de Europese voorronde van het wereldkampioenschap heeft ook nog een kansje op Mexico. Dat is de enige geruststellende gedachte voor het Nederlands elftal en zijn coach Kees Rijvers na de nederlaag van 1-2 gisteren in het eigen Rotterdamse huis tegen de Hongaren. Een vrij logische nederlaag ook nog. De Hongaren konden namelijk als ploeg meer omdat de persoonlijke vaardigheid gemiddeld groter was, maar vooral omdat het elftal tot onvoorspelbare handelingen in staat was. Het verschil tussen de echte vleugelspelers Kiprich en Esterhazy en de "gemaakte" flanklopers Van der Gijp, Gullik, Valke of Erwin Koeman.

Iedere Hongaarse actie, waarbij de breedte van het veld werd gebruikt was gevaarlijk, een Nederlandse zelden. Kiprich en Esterhazy gingen Wijnstekers en Silooy geregeld voorbij. De Nederlandse cemtrumspitsen, Kieft, de onzichtbare Van Basten en zijn vervanger Houtman moesten het met hoge verre ballen doen. Met dit voorspelbare voetbal had de koele Hongaarse verdediging het niet moeilijk.

VOORSPRONG

Het enige waarin de Nederlanders de Hongaren overtroffen was snelheid van handelen, met overigens de daarbij passende onnauwkeurigheid en durf. Het laatste bleek vooral in het eerste kwart van de wedstrijd. Vier aanvallers, een zeer actieve Valke en een onophoudeli ke werkende Kieft gaven gestalte aan het overwicht, dat leidde tot een goede treffer van Kieft. De voorsprong werd echter klungelig weggegeven en van dat moment was iedere zekerheid weg uit het spel van Rijvers' jonge ploeg.

Detari en Esterhazy profiteerden ervan en alleen omdat Varga kort voor tijd nog een strafschop miste, bleef het zeer gerichte Hongaarse aanvalsspel mager beloond.

MOEILIJKE TOEKOMST

Met het oog op de nu zeer moeilijke toekomst in de richting van de eindronden in Mexico liet Rijvers weten met dezelfde groep door te gaan. "Dit zijn onze talenten. Meer en beter hebben we niet. In deze eerste wedstrijd hebben we tegenslagen gehad. De spelers zijn de kluts kwijtgeraakt. Zonder tegenslagen kunnen wij van elke ploeg in onze groep winnen, dat geldt ook voor de volgende wedstrijd tegen Oostenrijk. Met deze spelers kunnen we winnen. Uit en thuis".

De vervanging van de falende Van Basten voor Houtman, die niets meer kon en ook niets meer deed, was op het moment begrijpelijk. De wissel van Valke voor Erwin Koeman, wekte veel vraagtekens op de tribunes. Valke had bij vlagen bril ant gespeeld en bovendien, hij hield de linkerflank van het middenveld bezet. Dat hij zijn beste aanspeelpunt, Van der Gijp, na de rust niet meer had gaan Rijvers, die de Dordtse "Belg" naar rerchts haalde. Rijvers;; "Ik moest wat doen. Valke had ook slordige momenten. In mijn ogen was de wissel logisch. Maar nogmaals wil ik zeggen, hi die het beter weet moet maar opstaan".

GROEP 7

Spanje heeft gisteren zijn eerste wedstrijd in groep 7 gewonnen. In Sevilla werd Wales met 3-0 verslagen door doelpunten van Rincon (7), Carrasco (83) en Butraqueno (90).

Schotland begon zijn kwalificatiereeks ook met winst, door IJsland met 3-0 te verslagen. Uitblinker aan Schotse zijde was Paul McStay. De 20-ajrige middenvelder bewees, dat zijn uitverzkiezing boven gelouterde spelers als John Wark en Gordon Strachan terecht was. Met twee doelpunten zorgde McStay er reeds in de eerste helft voor, dat een nieuwe verrassing van de IJslanders, in de eerste groepswedstrijd versloegen de bewoners van het kleine eiland Wales met 1-0, onmogelijk werd. Het elftal van Jock Stein vergat na rust de score, ondanks veel druk op het doel van Sigurdsson, verder op te voeren dan 3-0. De laatste treffers werd gemaakt door Charlie Nicholas, de vervanger van Kenny Dalglish, die zijn aantal wedstrijden op 95 bracht.

GROEP 6

Zwitserland heeft ook de tweede wedstrijd in groep 6 gewonnen. Na de winst op Noorwegen van 1-0 werd Denemarken met dezelfde cijfers verslagen. Doelpuntenmaker was Barberis. Bij Denemarken, de revelatie van de strijd om het Europees kampioenschap in Frankrijk, ontbraken Lerby, Simonsen en Arnesen wegens blessures. Er waren 38.000 toeschouwers in Bern.

Een week na de verrassende 1-1 tegen de Sovjet-Unie baarde het Noorse voetbalelftal gisteravond andermaal opzien. Ierland werd in Oslo met 1-0 verslagen door een doelpunt van Jakobsen in de 43e minuut. Het Noorse team herstelde zich met deze zege redelijk voor de slechte start in deze groep.

GROEP 1

België heeft in groep 1 de eerste hindernis op weg naar Mexico genomen. Albanië werd in Brussel met 3-1 verslagen. De overwinning kwam pas ver in de tweede helft tot stand. De Belgische doelpuntenmakers waren Claesen, Scifo en Voordeckers. Omuti scoorde tegen.

Polen heeft met 3-1 gewonnen van Griekenland. Bij rust was de stand nog 0-1 door een doelpunt van Mitropoulos. Smolarek en Dziekanowski (twee keer) maakten de doelpunten voor de Polen. Er waren 20.000 toeschouwers in Zabrze.

GROEP 2

Bondsrepubliek Duitsland heeft gisteren Zweden met 2-0 verslagen. De doelpunten in Keulen werden gemaakt door invaller Uwe Rahn en door Karl-Heinz Rummenigge. De zege voor de Westduitsers kwam tot stand na uitstekend spel in de eerste helft en een uiterst matige tweede. Toch werd de wedstrijd pas beslist in het laatste gedeelte van het duel.

GROEP 3

Engeland heeft zijn eerste wedstrijd voor groep 3 in het Wembleystadion voor 47.234 toeschouwers met ruim verschil gewonnen. De Engelsen waren veel te sterk voor Finland dat met 5-0 werd verslagen.

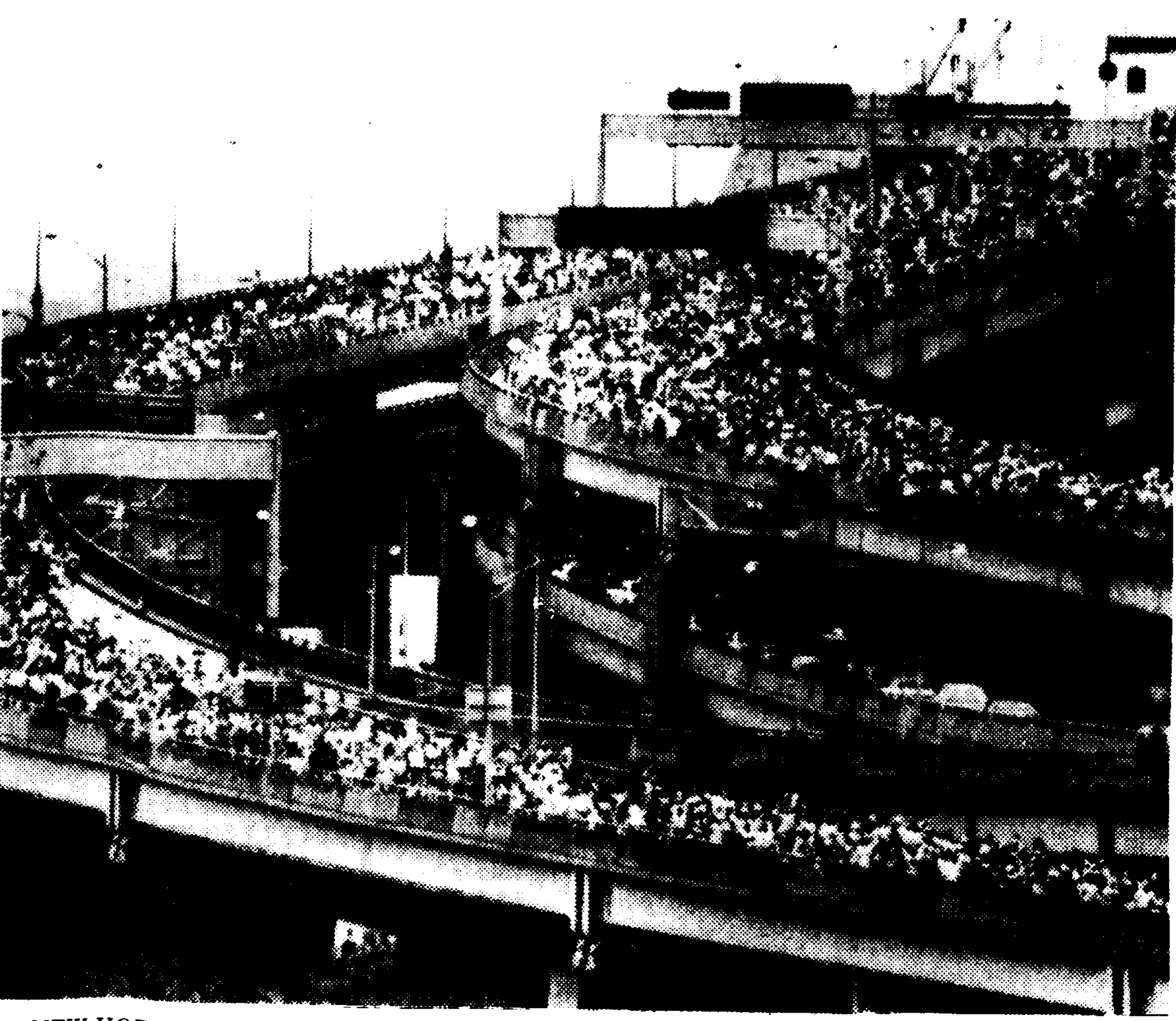

FLORENZ — Geheel links ziet men oud-wereldkampioen Formule-I de Braziliaanse coureur Nelson Piquet. Piquet heeft openlijk toegezegd steun te zullen verlenen aan Niki Lauda opdat deze de wereldtitel aanstaande zondag definitief op zijn naam brengt. De Grote Prijs van Portugal, op het parkoers van Estoril, wordt zondag verreden.

Piquet zegt Lauda hulp toe

FLORENZ — Niki Lauda, leider in het klassement in de strijd om de wereld- titel in de Formule I, krijgt in de laatste wedstrijd van het seizoen om de Grote Prijs van Portugal, de steun van Nelson Piquet.

"Als ik in de positie zou zijn een andere rijder te helpen, dan zal het Niki Lauda zijn", verklaarde de Braziliaanse auto- coureur openlijk. Piquet is de huidige wereld- kampioen, maar inmiddels uitgeschakeld voor verlenging van de titel. Slechts Lauda en zijn Franse stalgenoot Alain Prost, die een achterstand heeft van 3,5 punten op Lauda, hebben nog kans op de belangri kste onderscheiding in de auto- sport. "Zelfs de wedstrijd winnen zou de mooiste manier zijn Lauda te helpen", vond Piquet verder. De Grote Prijs van Portugal, op het parkoers van Estoril, wordt zondag verreden.

NEW YORK - Op de foto een gedeelte van de 17.000 atleten die het afgelopen jaar hebben deelgenomen aan de marathon van New York, gewonnen door de Nieuw Zeelander Rod Dixon. Hij was de eerste niet Amerikaanse atleet die deze klassieker won.

Kwart miljoen dollar aan prijzengeld in New York marathon

NEW YORK — In de marathon van New York, die zondag 28 oktober wordt gehouden, is een prijzengeld van een kwart miljoen dollar beschikbaar. Het is de eerste maal in de geschiedenis van deze marathon, dat organisator Fred Lebow in het openbaar spreekt over de bedragen, die voor de toplopers en -loopsters beschikbaar zijn.

Die openhartigheid van Lebow is het gevolg van een conflict met burgemeester Ed Koch van New York met de organisatoren van de marathon. De New York Road Runners Club, de organisator van de marathon, zal de stad New York een bedrag van 300.000 dollar moeten betalen om de kosten van het gemeentelijk apparaat, dat moet worden ingezet, te betalen. In ruil voor dat bedrag zal de organisatie officieel start- en prijzengeld aan de topdeelnemers mogen betalen. Burgemeester Ed Koch en Fred Lebow maakten de overeenkomst gisteren op een persconferentie in New York bekend. Volgens Lebow zullen de nummers één bij de dames en heren een bedrag van 25.000 dollar ontvangen. Burgemeester Koch en de gemeenteraad van New York verwierpen eerder deze maand een voorstel van Lebow de toplopers officieel te betalen. Lebow onthulde afgelopen maand in een boek van zijn hand, dat the titel draagt "Inside the World of Big Time-Marathoning", dat hij de afgelopen acht jaar meer dan een miljoen dollar onder tafel aan de atleten heeft betaald.

TOPLOPERS

"Mijn Victoriaanse opvattingen mogen niet ten koste gaan van de stad", aldus burgemeester Koch. "Ik moet met mijn tijd meegaan. Wanneer wij toplopers willen hebben, dan moeten wij hen betalen". Lebow wilde overigens weinig kwijt over de betalingen, die hij heeft gedaan. Maar hij vertelde wel, dat de Nieuwzeelander Rodney Dixon, die "New York" in 1983 won, een startgeld van 10.000 dollar krijgt voor zijn deelnemen op 28 oktober. Lebow zei ook, dat hij eenzelfde bedrag aan een loopster betaalt. Hij wilde echter de naam van de atlete niet noemen maar het is duidelijk, dat het de Noorse Grete Waitz betreft, die de marathon in New York reeds vijf maal op haar naam bracht.

Het was al lang een publiek geheim, dat Lebow toplopers als Bill Rodgers en Alberto Salazar veel geld betaalde. Enkele jaren geleden kwam het zelf tot een conflict met Rodgers, die uiteindelijk kort voor de start vertrok omdat hij met Lebow niet had kunnen eens worden over zijn "vergoeding". Rodney Dixon verklaarde eerder deze week, dat hij voor zijn overwinning van vorig jaar toen hij in de slotfase de Engelsman Geoff Smith versloeg, een bedrag van 20.000 dollar had ontvangen. Het gemeentebestuur van New York heeft nooit commentaar geleverd op de verhalen over start- en prijzengeld totdat Lebow afgelopen maand in zijn boek enkele onthullingen deed. Die schoten burgemeester Koch in het verkeerde keelgat.

TERUGSTORTING

Koch drong aan op terugstorting van gelden, die de gemeente New York had uitgegeven ten behoeve van de marathon. Hij heeft zelfs gedreigd dat de marathon niet meer in de stad mocht plaats vinden en dat Lebow maar met zijn marathon naar de andere kant van de Hudson in New Jersey moest gaan als hij niet bereid was voor de kosten, die de gemeente maakt, op te draaien. Fred Lebow verklaarde tijdens de persconferentie in New York, dat hij er spijt van heeft, het boek te hebben geschreven. "De gemeente is er kennelijk boos over geworden. Ik heb de doos van Pandora open gemaakt".

"Na de Olympische Spelen", aldus Lebow „dacht ik dat de burgemeester het wel realiseerde dat er in de top van de atletiek geen sprake meer is van amateurs". Lebow ziet overigens wel lichtpunten in de controverse tussen de stad New York en de organisatoren omdat New York zijn plaats tussen de topmarathons wil behouden. Vooral de Americas marathon, die komende zondag in Chicago wordt gehouden, is een geduchte concurrent voor New York. In Chicago starten de twee olympische marathonkampioenen van Los Angeles, de Portugees Carlos Lopes en de Amerikaanse Joan Benoit. Ook de Australier Rob de Castella, die in 1983 in de Rotterdam-marathon met 2.08.37 de beste wereldseizoentijd maakte, start in Chicago.

ONKOSTEN

De onkosten, die de organisatoren van New York moeten betalen omvatten de diensten van de politie, afzetting, schoonmaak en andere gemeentelijke diensten. Lebow en Koch hebben de afspraak gemaakt, dat dit bedrag in elk geval gelijk zal zijn aan het prijzengeld dat wordt betaald. Bovendien zullen de organisatie en de gemeente het bedrag van 100.000 dollar, dat de televisiemaatschappij ABC betaalt voor de rechtstreekse uitzending van de marathon, samen delen.

Chili organiseert in 1988 WK-voetbal van junioren

SANTIAGO — De internationale voetbal- federatie (FIFA) heeft Chili aangewezen als het land dat in 1988 het wereldkampioenschap voor junioren organiseert. Dat heeft de president van het Chileense comité dat het toernooi voorbereidt woensdag in Santiago gezegd.

De president van het Chileense comité heeft in Rio de Janeiro een gesprek gehad met Joao Havelange, de president van de FIFA. Vorige week had de president van de bond in Paraguay laten weten, dat Chili niet in staat is de organisatie van het toernooi om het wereld- kampioenschap op zich te nemen. Zijn collega Martínez uit Chili wees deze bewering van de hand en verklaarde, dat de regering van zijn land het organisatie- comité steunt. Ook zijn volgens Martínez alle voorwaarden aanwezig voor de uitzending van het evenement via de satelliet.

Drie afgevaardigden van de FIFA gaan volgende maand in Chili kijken of de accommodaties voldoen.

Finale van Davis Cup twee weken vervroegd

LONDEN — Het bestuur van de Internationale Tennis Federatie (ITF) is bereid een voorstel van Zweden de data voor de finalewedstrijd van het toernooi om de Davisbeker opnieuw te wijzigen te bestuderen. Dat is vandaag in Londen bekendgemaakt. Gisteren besloot de ITF, dat het duel tussen Zweden en de Verenigde Staten van 16 tot 19 december gespeeld moet worden nadat de Amerikanen hadden geprotesteerd tegen het oorspronkelijke plan van de Zweden als speelperiode 28-30 december te kiezen. Hans Olsen, niet spelend aanvoerder van de Zweden, was gisteren ontevreden met de nieuwe data en vond met name dat er te weinig speelruimte zat tussen het toernooi om de open Australische titels en de Daviscupfinale. Hij kondigde aan met een nieuw voorstel te komen. Van de zijde van de ITF is verklaard, dat men er alles aan wil doen tot een compromis te geraken.

Doelman pleegt zelfmoord na nederlaag

MACEIO — De doelman van CSE, een provincie- club in het westen van Brazilië, heeft zelfmoord gepleegd nadat hij uit de voetbal- vereniging was gezet.

Benedito Ferreira da Silva was door het bestuur schuldig bevonden na de nederlaag van 0-2 in de competitie- wedstrijd tegen CRB. De zondebok sprong van een stuwdam, toen zijn medespelers de volgende wedstrijd afwerkten.

In verband met UEFA-beker wedstrijd

Spurs stuurt kaarten terug naar Brugge

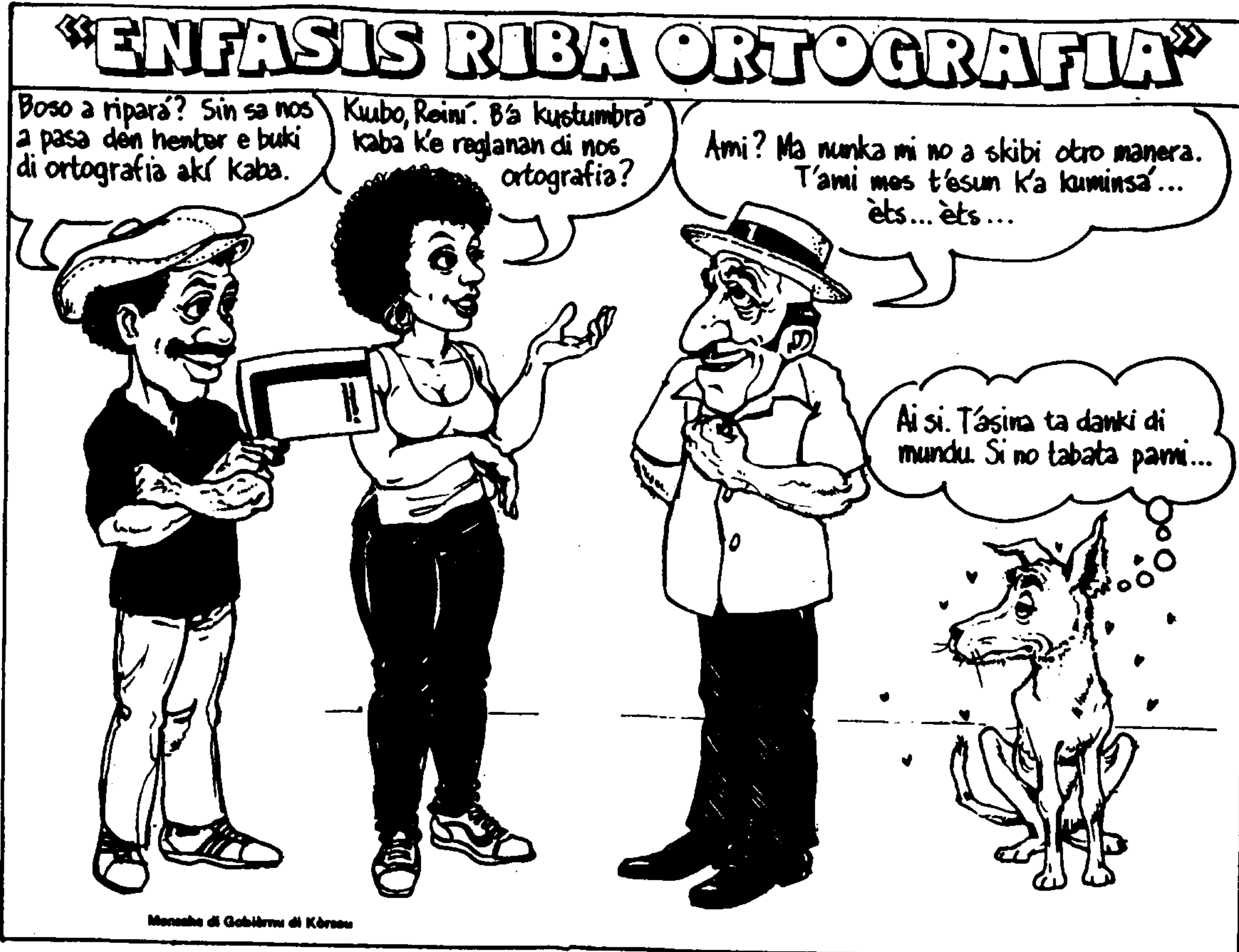
LONDEN — Tottenham Hotspur heeft alle kaarten, die het voor zijn supporters had ontvangen voor de wedstrijd van volgende week woensdag tegen Brugge in het toernooi om de UEFA- beker, teruggestuurd. Het bestuur van de Spurs heeft tegelijkertijd een beroep gedaan op zijn aanhangers niet naar België te reizen.

Tottenham had eerder geprotesteerd bij de Europese Voetbal Unie, omdat het contingent kaarten, duizend zitplaatsen, te klein werd geacht. Brugge wilde echter niet meer toeschouwers uit Londen hebben, omdat gevreesd werd voor moeilijkheden.

De Rijkswacht heeft opdracht gekregen Engelse "toeristen", die volgende week woensdag met de boot in Oostende aankomen en niet in het bezit zijn van toegangs- kaarten voor de wedstrijd Brugge - Tottenham Hotspur terug te sturen. De leiding van Tottenham verwacht dat, ondanks alle beperkingen, toch een 2000 toeschouwers naar Brugge zullen reizen om te proberen in België kaartjes te kopen. Door het terugsturen van de toegewezen kaarten hoopt de club op voorhand de UEFA te kunnen bewijzen part noch deel te hebben aan eventueel wangedrag van Engelsen voor, tijdens of na de wedstrijd tegen Club Brugge.

Tsjiboerdanidze een punt verwijdert van titel

WOLGOGRAD — Maja Tsjiboerdanidze heeft nog slechts een punt uit vier partijen nodig om zich wereldkampioene schaken te mogen blijven noemen. Vandaag won ze in Wolgograd de twaalfde partij, omdat haar tegenstandster en Sovjetrussische landgenote Irina Levitina zonder verder spelen opgaf. Dinsdag was het duel na de 41e zet afgebroken in gunstige stand voor Tsjiboerdanidze, die nu de leiding heeft met 7-5.

Westduitse vijfkampers betrapt op doping

BONN — Zes moderne vijfkampers in de Bondsrepubliek Duitsland zijn vorige maand tijdens de nationale titelstrijd betrapt op doping. Dat heeft de Westduitse vijfkamp- bond (DVMF) verklaard. De namen van de betrokken sportlieden werden niet bekendgemaakt, maar allen zijn afkomstig uit West- Berlijn. Zowel de individuele (Christian Sandow) als de groeps- titel kwam in Westberlijns bezit.

Artsen in New York vragen om boksverbod

NEW YORK — De Medical Society, de vereniging waarbij tweederde van de artsen in de staat New York is aangesloten, heeft om een boks- verbod gevraagd. Tijdens een vergadering, woensdag te New York, stemden de 292 vertegenwoordigers van 27.000 artsen, eenstemming voor een voorstel in die richting. In het voorstel werd boksen de enige tak van sport genoemd waarbij het verwonden, of buiten bewustzijn brengen, van tegenstanders reglementair is toegestaan.

John Branca, voorzitter van de commissie voor het boksen in de staat New York, noemde de uitspraak van de artsen hoogst onverantwoordelijk. "Er zi n inderdaad boksers die dankzij hun kracht een reputatie hebben opgebouwd, maar er zijn er zeker zo veel die hun faam danken aan technische vaardigheden. Het doel van boksers is winnen, zeker niet het lichamelijk of geestelijk vernietigen van tegenstanders." Branca voegde er aan toe dat er sporten zijn waarbij de kans op ongevallen, ook dodelijke, aanzienlijk groter is. Hij noemde autosport, jacht, Amerikaans voetbal en ijshockey.

Alles gereed voor Internationaal dames tennistoernooi

WILLEMSTAD — Alles is klaar voor het begin van de 11e Internationale Dames Tennistoernooi, die morgen (donderdag) om 18.00 uur op de banen van Asiento te Rust & Burgh zal aanvangen. Speelsters die aan dit toernooi zullen deelnemen zijn uit Colombia: Luz Maria Gonzalez en Clara Atehartua; uit Venezuela: Alicia Tabares; uit Bahamas: Jodi Saunders; uit het Dominicaanse Republiek: Madeleine Sanchez en Madeleine Morel; uit Aruba: Diana van Gulick en Ilonka de Mey en van Curaçao: Yolande van Rosberg, Jeanine Phelipa, Ingrid Gonesh en Abigail Paula.

De wedstrijden gaan op donderdagavond om 6 uur van start, vrijdagochtend om 8 uur, vrijdagavond 6 uur, zaterdagochtend 8 uur en zaterdagmiddag om 4 uur 's middags. De entree is geheel gratis en iedereen kan komen genieten van top dames tennis.

Derde nederlaag voor Antillen in WK-honkbal

WILLEMSTAD — De Antilliaanse honkbalselectie heeft gisteren hun derde nederlaag geleden tijdens de wereldkampioenschappen honkbal dat op het eiland van Fidel Castro, Cuba, wordt afgewerkt. Tegen de thuisploeg kwamen de Antillianen gisteravond niet verder dan 2 runs tegen 9 van Cuba. De kans op het bemachtigen van een finale plaats is gering geworden. Er zijn nog drie wedstrijden die in de voorronden afgewerkt moeten worden.

MELBOURNE — De Australiër Pat Cash heeft zich met drie Amerikanen geplaatst voor de halve finales van het toernooi te Melbourne. Cash versloeg zijn landgenoot Kim Warwick in de kwart- finales. De derde Australiër, die de laatste acht had bereikt, Brad Drewett, werd uitgeschakeld door Matt Mitchell.

De uitslagen van de kwart- finales zijn: Matt Mitchell (VS) - Brad Drewett (Aus) 6-2, 6-4; Chip Hooper (VS) - Mike Leach (VS) 7-6, 7-6.

Uitvoering reconstructie van Weg naar Brakkeput

WILLEMSTAD— De weg naar Brakkeput is deze dagen gesloten, tot eind november, voor het uitvoeren van een fase van de reconstructie van deze weg. De huidige weg heeft vele gevaarlijke bochten die bij de nieuwe weg komen te vervallen.

Ing Tomsjansen van de afdeling Wegen en Verkeer van de Dienst Openbare Werken legde deze week in een persconferentie aan de pers uit dat besloten is tot reconstructie van deze weg, mede gezien de ontwikkelingen op huizenbouw- gebied te Jan Thiel, Brakkeput en Casa Grandi en de snelle groei van de recreatie- mogelijkheden op watersport- gebied langs en op het Spaanse Water.

De grootste verandering die aan deze weg aangebracht wordt is bij de verbinding met de Caracasbaaiweg. Zoals bekend is de huidige afslag op een bochtige helling gelegen wat het uitzicht van bestuurders die de Caracasbaaiweg willen oprijden drastisch vermindert. In de nieuwe situatie wordt deze kruising verlegd naar een bestaande aansluiting meer naar Caracasbaai toe, waar het op- en afrijden overzichtelijker en veiliger wordt.

Het gehele wegtracé wordt bovendien verbreed en geherprofileerd door het weghalen van verhogingen en opvullen van lage delen. De huidige kabels en leidingen worden verplaatst, alsmede afrasteringen. Er wordt straatverlichting aangebracht en de hele weg krijgt een nieuwe laag asfalt.

De uitvoering geschiedt in eigen beheer van de afdeling Wegen en Verkeer van de DOW; het leveren en aanbrengen van de asfalt- beton- verharding wordt overgedragen aan een lokaal aannemersbedrijf. Uiteindelijk wordt ook de rest van de weg naar Brakkeput vernieuwd.

Het is de bedoeling dat deze eerste fase tegen april of mei volgend jaar afgerond is. Tijdens de huidige afsluiting zijn de achterliggende gebieden te bereiken vanaf de Caracasbaaiweg en de Rooi Santu weg, alsmede langs bestaande verbindingswegen. Voor de duidelijkheid zijn borden geplaatst die de te volgen richting aangeven.

A fayese kristianamente na edat di 90 aña

Sra. Viuda Sarah WILLEMS

Na nòmber di
su yunan: **Willy Willems i esposa**
Adelfa Willems
Sra. Viuda Johanita Willems-Jansen
Yvonne Hansen-Willems i esposo

su ñetunan: **Anthony Willems i esposa**
Ronald Willems i esposa,
Richard Willems i esposa,
Harrold Willems i esposa,
Lorraine i Shari Willems,
Emely Moeskiet-Willems i esposo,
Raymond i Jeanine Willems.

su subrina Thelma, demas familiares i konosínan, ta invitá na akto di entiero di e difunta ku lo tuma lugá djabièrnè 19 di òktober 1984 pa 4 or di atardi saliendo for di misa di Groot Kwartier pa santana katóliko na Seru di Pietermaai. Promé ku entiero lo tin un santu sakrifisio di misa. Ta risibí kondolensha for di 1 or di atardi na Misa di Groot Kwartier. Despues di entiero lo no risibí bishita di kondolensha na kas.

STROOMONDERBREKING

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken:

OP ZONDAG 21 OKTOBER 1984
VANAF 08.00 T/M 16.00 UUR

MR. JACOB BECKSTRAAT, JAN VAN CAMPENSTRAAT, GEDEELTE W.I. COMPAGNIESTRAAT (vanaf Mr. Jacob Beckstraat tot Jan Otzenstraat), PIERRE LE GRANDSTRAAT, JEAN RODIERSTRAAT.

GEDEELTE VAN LEEUWENHOEKSTRAAT (vanaf Donderstraat tot van Eyck van Voorthuyzenweg), DONDERSTRAAT en GEDEELTE QUARANTAINEWEG.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens Beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van **18 oktober 1984**, de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het Eilandgebied **CURAÇAO**, als volgt zijn vastgesteld;

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel		hoogst toelaatbare prijs aan de consument
RIJST				
Dore (wit)	12/5 lbs.	f. 34,48	f. 3,16	N
(wit)	6/10 lbs.	f. 34,10	f. 6,25	N
(wit)	25 lbs.	f. 13,87	f. 15,26	N
(wit)	50 lbs.	f. 27,04	f. 29,74	N
(wit)	100 lbs.	f. 48,99	f. 52,91	N
	1/2 kg.		f. 0,60	N
BABYVOEDING				
Nutricia (bambix)	20/225 gr.	f. 39,95	f. 2,22	–
Gerber (strained food)	24/4 1/2 oz.	f. 14,80	f. 0,68	+0,02
(junior food)	24/7 1/2 oz.	f. 19,69	f. 0,91	+0,02
(cereals)	12/8 oz.	f. 15,42	f. 1,43	N
(chunky foods)	12/6 1/4 oz.	f. 12,32	f. 1,14	N
(juices)	24/8 oz.	f. 22,60	f. 1,04	+0,02
MELKPOEDER				
Vigor	24/1 lbs.	f. 45,33	f. 2,04	N
	6/5 lbs.	f. 48,35	f. 8,70	N
MAISMEEL				
P.A.N. (wit)	20/1 kg.	f. 24,36	f. 1,35	+0,48
Juana (wit)	20/1 kg.	f. 24,36	f. 1,35	+0,48
Don Arepa (wit)	20/1 kg.	f. 24,36	f. 1,35	N
Doña Lucha (wit)	20/1 kg.	f. 24,36	f. 1,35	N
Juana (geel)	20/1 kg.	f. 23,51	f. 1,31	N
Promasa (geel)	20/1 kg.	f. 23,51	f. 1,31	+0,35
GEZOUTEN VLEES ALLE MERKEN				
Singles (gez. vlees met vet)	35 lbs.	f. 127,26		
	1/2 kg.		f. 4,93	–0,06
Brisket (gez. vlees zonder vet)	35 lbs.	f. 127,26		
	1/2 kg.		f. 4,93	–0,06
Tails (gez. varkensstaart)	35 lbs.	f. 48,90		
	1/2 kg.		f. 1,89	–0,05

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
De absolute prijsverhogingen en / of prijsverlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.

+ = verhoging
– = verlaging
N = nieuw op de markt

Eerstvolgende publikatie geschiedt op **1 november 1984.**
Prijsverhogingen en/of wijzigingen dienen uiterlijk op **30 oktober 1984** vóór 12.00 uur 's middags aangevraagd te worden.

Namens de Minister van Economische Zaken
Plv. Hoofd I.P.E.,
E.F. de Windt.

AFWEZIG

Dr. J.H. Ferrier,

orthopaedisch chirurg

van 19 oktober tot 20 november.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ 14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinia z/n.

PDB-leider Jopie Abraham:

Voorzichtig zijn met andere fondsen naast Solidariteitsfonds

KRALENDIJK — Volgens de algemeen adviseur van het Bonaireaanse BC Jopie Abraham zal alle voorzichtigheid betracht moeten worden bij het instellen van andere fondsen naast het reeds voorgestelde Solidariteitsfonds. Laatstgenoemd fonds zal de zogenaamde Landsbijdrage moeten gaan vervangen, die was ingesteld om het jaarlijkse tekort op de begroting van de kleinere eilanden aan te zuiveren.

Volgens Abraham zal er echter wel rekening mee gehouden moeten worden, dat er naast het solidariteitsfonds een andere bron moet zijn waaruit de kosten bestreden kunnen worden die ontstaan door het afstoten van een aantal taken die nu onder de Centrale regering vallen, maar in een later stadium onder de verantwoordelijkheid van het BC komen. Verdere afspraken over nieuwe fondsen die bestemd zouden zijn voor de bestrijding van de kosten die de uittreding van Aruba uit de constellatie van zes met zich meebrengt, dienen wel met enige reserve bekeken te worden, aldus Jopie Abraham. Immers van een dergelijk ingesteld fonds zou Aruba gebruik kunnen maken, daar ook dit eiland financieel zou kunnen lijden onder zijn eigen uittreding. Dit is niet het intrappen van een open deur, want tijdens de laatste vergadering met de Nederlandse minister voor Antilliaanse zaken drs Jan de Koning, maakte Betico Croes reeds gewag van deze mogelijkheid.

De PDB wenst overigens niet zonder meer akkoord te gaan met de opvattingen zoals die in het regeerakkoord zijn neergelegd. Een tweede aspect waar zeker rekening mee gehouden dient te worden is de sanering van de schulden van Bonaire en hoewel de PDB wel vertrouwen kan opbrengen in de verschillende partners van de huidige regering, zal het huidige BC toch de belangen van het eiland dienen te verdedigen. Papier is wel geduldig, aldus de PDB maar de praktijk wijst vaak uit dat alles niet gebeurt zoals het geschreven staat. Weer heeft overigens de Centrale regering met Maria Liberia Peters aan het hoofd gezegd dat de oude schulden van Bonaire gesaneerd zullen worden, aldus Jopie Abraham en het is te hopen dat het nu ook inderdaad eens gebeurt.

VENNOOTSCHAPPEN

Volgens Jopie Abraham heet de PDB er trouwens bij meerdere gelegenheden op gewezen, dat niet alleen het voortdurende tekort op de jaarlijkse begoting het enige punt van bezorgdheid is en waarvoor een fonds gecreëerd moet worden. Ook de naamloze vennootschappen waarin de overheid deelneemt zien zich telkens weer tegenover grote financiele problemen geplaatst en in deze context wijst Jopie Abraham vooral op het Water- en Energiebedrijf WEB nv en Bonantil nv, die eigenaar is van Bonaire Beach hotel.

Naar de mening van de PDB geeft de vorm waarin de overeenstemming bij het regeerakkoord is gegoten alle aanleiding tot conflicten in de nabije toekomst. De mogelijkheid is echter groot, aldus Jopie Abraham dat vele conflicten niet eens het daglicht zullen zien, want gezien de mentaliteit en het karakter van bepaalde politieke figuren zal er met man en macht gewerkt worden aan het behoud van de ministerspost.

Crestian kinderachtig

Humphry Wout verklaart absenteïsme

KRALENDIJK — De opmerking van gedeputeerde Franklin Crestian dat Statenlid Wout zich onverantwoordelijk heeft gedragen door afwezig te zijn bij de Statenvergadering van 12 oktober 1984 wordt door het UPB fraktielid in de eilandsraad en Statenlid voor Bonaire afgedaan als kinderachtig. Crestian noemde de vergadering van de Staten waarvoor geen quorum aanwezig was uiterst belangrijk.

Ofschoon de gedeputeerde van Financiën Crestian een rechtstreekse aanval deed op de integriteit van Humphry Wout valt op te merken, dat Wout niet alleen was bij de Statenvergadering, maar evenmin zijn werkzaamheden op Bonaire verrichte waarvoor hij een salaris ontvangt, reageert Statenlid Wout met een lawine van verklaringen, zonder ook maar eenmaal aan te geven welke de reden van zijn absenteisme voor de Staten was. Volgens Humphry Wout maakt ged Crestian van een mug een olifant en gebruikt de afwezigheid bij de Staten van Wout als een mogelijkheid het Statenlid fors aan te vallen. Wout dicht dit toe aan het feit, dat Crestian zich sterk aangevallen en bekritiseerd voelt door het feit dat Statenlid Wout een diepgaand financieel onderzoek heeft gevraagd aan de Centrale regering ten einde na te gaan waarom het Bonaireaanse BC telkenmale aan het eind van de maand geen geld heeft om ambtenaren en leerkrachten uit te betalen.

*****

RENTERIA — In Spaans Baskenland is gisteravond een politieman doodgeschoten. De daders zijn te voet gevlucht. Men vermoedt dat het een ETA-actie is.

*****

KRALENDIJK — Afgelopen week werd door de Reinigingsdienst in samenwerking met de Hygienische dienst en de steenbrekerij een al emene schoonmaak gehouden van de vuilniswagens die bij de RD in bedrijf zijn. Het is voor de eerste maal dat dit soort werk aamheden gebeurt met wagens die dagelijks het Bonaireaanse vuil ophalen. In de ochtenduren werden door de dienst van de steenbrekerij de vuilniswagens met stoom doorgeblazen, terwijl de Hygienische dienst onder leiding van Eddy Ellis vervolgens de trucks volledig desinfecteerde. Bij de foto: twee werknemers van de Hygienische dienst bezig met het ontsmetten van een van de drie in gebruik zijnde vuilniswagens.

KRALENDIJK — Woensdagmorgen arriveerde een groep van 14 kinderen en vijf begeleiders voor een tweedaags bezoek op Bonaire. Deze groep is afkomstig van Saba en doet de drie Benedenwindse eilanden aan. De jongelui arriveerden rond negen uur op de Flamingo- luchthaven en kregen vandaar uit een trip aangeboden die over het noordelijk deel van het eiland voerde. Bij de olieterminal van Bopec werd de jongelui een ontbijt aangeboden en daarna werden de Sabaantjes in de gelegenheid gesteld een bezoek te brengen aan de olieopslag- en overslagplaats. De tweede helft van de ochtend was even interessant voor de kleine gasten die een trip maakten langs het zuidelijk deel van Bonaire en daar ook de slavenhutjes en de Saltcompany bezochten. Daar werden ook de lunchpakketten uitgedeeld die de inmiddels weer hongerige magen van de kinderen vulden. Tenslotte vertrok de groep naar Hotel Bonaire waar zij zijn ondergebracht. De leiding deze dag lag geheel in handen van de afdeling Cultuur en opvoeding Papy Cicilia terwijl de bus beschikbaar gesteld werd door Indebon. De tweede dag was eveneens drukbezet, want na een bezoek aan het carcoproject en Texport kledingfabriek, bezochten de Sabanen het zendcomplex van Trans World Radio (TWR) en mochten ook de studio's van het Amerikaanse religieuze radiostation bezoeken. In de middaguren waren de jongelui vrij voor boodschappen, winkelen of zwemmen en rond half zes vertrok de groep weer naar de luchthaven. De leiding van deze tweede dag lag in handen van de voorzitter van het CCB de heer S.J. Salomons terwijl in dit geval de bus was aangeboden door Bonaire Trading & Co.

El Nuevo noemt Bonaire sprookjeswereld onder water

KRALENDIJK — In het Puerto Rico verschijnende dagblad El Nuevo wordt in het laatste nummer flinke aandacht besteed aan de onder- waterwereld van Bonaire. Het artikel geeft een opsommig van een aantal interessante duikplaatsen rond het eiland. De krant beschouwt het Flamingo eiland dan ook als een sprookjeswereld onder water.

Wel wordt er op gewezen dat de reis naar Bonaire niet altijd vlekkeloos verloopt en ook in het geval van de verslaggevers van El Nuevo bleek het, dat de reis van de Bahamas naar Bonaire via Curaçao moest worden, waar een verblijf van meer dan vier uur op de luchthaven nodig was, alvorens er doorgevlogen kon worden naar ~~Bonaire. Het lid~~ heeft ook een interview afgedrukt met Don Stewart die bij zijn aankomst op Bonaire in 1962 een van de eersten was die begon met de bescherming van de riffen rond het eiland. Ook wordt Stewart degene genoemd die de eerste aanzet gaf tot de vestiging van de huidige duikscholen en bovendien een groot aandeel had in de benaming van de talloze duikplaatsen.

In 1979, aldus de El Nuevo nam de eilandelijke overheid een beslissing die enorm zou gaan werken in het voordeel van de duikscholen en de bescherming van de onderwaterwereld: er kwam een wet die beschadiging van het rif verbood, terwijl er tevens een verbod tot het harpoenvissen werd afgevaardigd. Momenteel, aldus het blad wordt ~~Bonaire~~ in het ~~seizoen~~ door ongeveer 200.000 duikers bezocht.

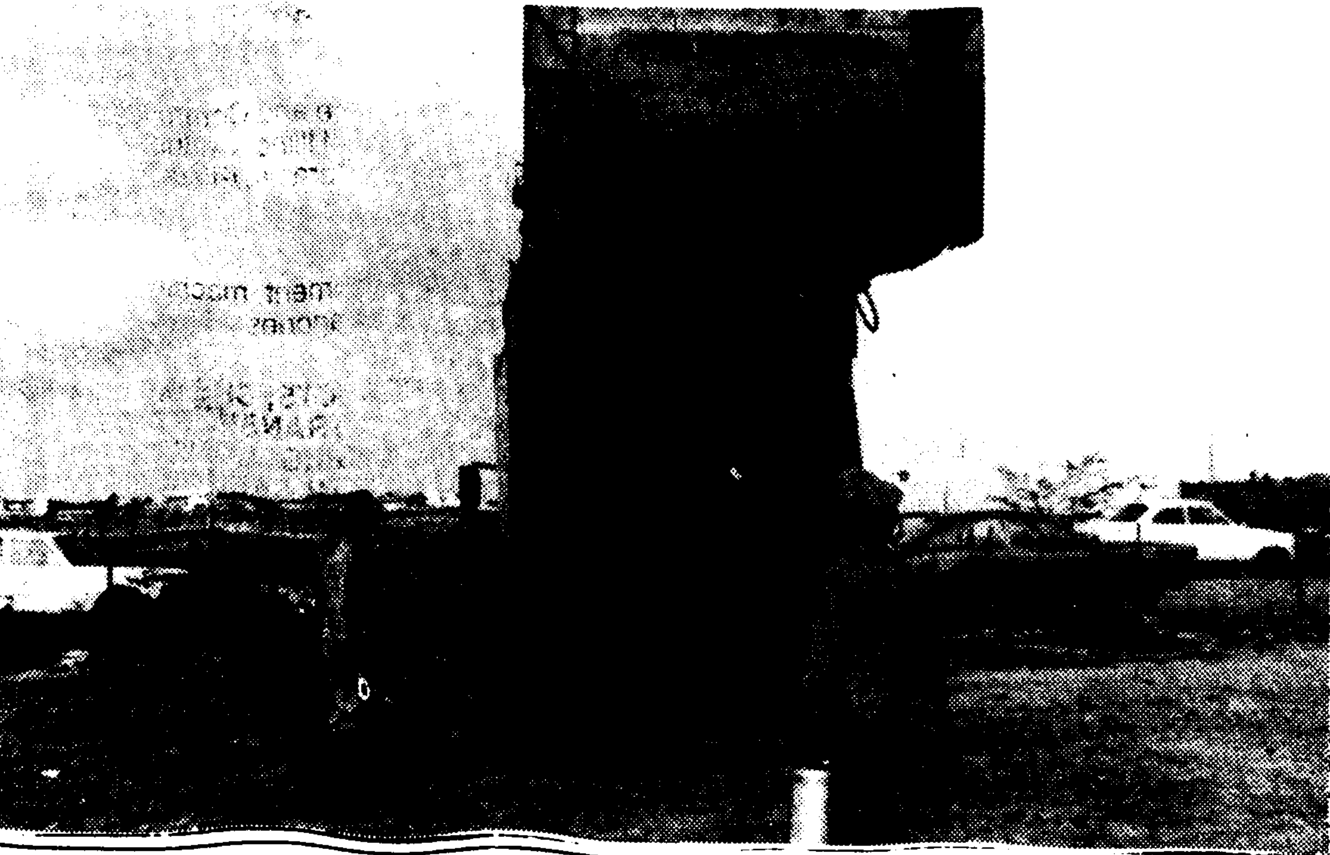
Maar wel onder bepaalde voorwaarden

Coordinadora: ook na november bereid tot nationale dialoog

MANAGUA — Een nationale dialoog onder bepaalde voorwaarden na de verkiezingen van 4 november is heel wel mogelijk in Nicaragua. Zo meent Luis Rivas Leiva, bestuurslid van de Coordinadora Democratica Nicaraguense (CDN).

Rivas Leiva is secretaris-generaal van de Sociaal democratische partij welke in de CDN samenwerkt met twee andere partijen en hij was kandidaat voor het vice- presidentschap voor de CDN voor het geval deze aan de verkiezingen had deelgenomen. Hij bracht samen met Adan Fletes een bezoek aan Madrid waarbij men CDN-leider Arturo Cruz verving die eigenlijk had moeten dingen naar het presidentschap voor de CDN. De CDN-missie moest aan zijn politiek- ideologische vriend Felipe Gonzalez uitleggen hoe de politieke vork aan de steel zit op het ogenblik in Nicaragua. De CDN hecht namelijk groot belang aan een goede verhouding met de Spaanse regering.

Wat de nationale dialoog betreft: deze had beter kunnen gebeuren voor de verkiezingen, aldus Leiva. Want nu al een dergelijke dialoog aanvaarden voor na de verkiezingen kan uitgelegd worden als het legitimeren van de verkiezingen. Maar zoals die nu worden gehouden zijn zij voor de CDN frauduleus. Voor een dialoog na de verkiezing stelt Rivas Leiva onder meer als voorwaarde dat er een agenda komt welke internationaal wordt gegarandeerd met als centraal punt de volledige democratisering van Nicaragua. De aanvaarding van het Contadora-plan door Managua is voor de CDN gewoon een valstrik. Als Managua dit plan nu ondertekent hoeft het zich niet gebonden te achten aan de bepalingen welke pas later worden uitgewerkt.

In slechte staat verkerend

BC vraagt fiat raad verkoop 2 gebouwen

KRALENDIJK — In een schrijven aan de leden van de eilandsraad heeft het BC voorgesteld om over te gaan tot verloop van een tweetal gebouwen die eigendom zijn van het eilandgebied. Het eerste betreft het oude consultatiebureau dat op de grens van Nikiboko en Tera Cora staat en het tweede gebouw is een woonhuis te Tera Cora.

Reden waarom het BC tot verkoop van het oude consultatiebureau wenst over te gaan komt voort uit het feit dat het gebouw al jarenlang leeg staat. Als gevolg hiervan heeft het vandalisme hoogtij gevierd en het gebouw vervalt steeds meer. Er bleek een koper te zijn voor het gebouw die daarin een fruithandel wil drijven. In verband met de verkeers- veiligheid zal de ingang van het gebouw verplaatst moeten worden; volgens opgave van het taxatiebureau Taxabon n.v. is de waarde van het gebouw fl 12.600,--.

Het tweede gebouw is een woonhuis, dat vroeger toebehoorde aan Justina Nicolaas Janga. Gezien de slechte staat van het gebouw heeft de overheid enige tijd geleden een nieuw onderkomen voor het gezin laten bouwen. Na de bouw- werkzaamheden werd het gebouw verhuurd aan de heer Cado. Inmiddels is duidelijk geworden, dat de oorspronkelijke familie het gebouwtje graag zou terugkopen. Het huis heeft een waarde van fl 9.100,-- Rekening- houdend met de bepalingen van art 36 lid 2 verzoekt het BC aan de eilandsraad de noodzakelijke toestemming om tot verkoop van beide gebouwen over te gaan.

De verkoop van het oude consultatie- bureau is trouwens reeds in de publiciteit geweest door de vragen die raadslid Papa Statia daarover gesteld heeft op 24 september van dit jaar. Statia attendeerde er in zijn brief aan het BC op, dat verkoop van openbare gebouwen in het geheel niet mogelijk was zonder dat daarvoor toestemming was verkregen van de eilandsraad, zoals in de ERNA werd gesteld. Ook wilde de heer Statia weten of het BC offertes had binnengekregen of daar althans om had verzocht ten einde het consultatiebureau te verkopen. Volgens de compatibiliteitswet echter is het verzoek om offertes niet geregeld in deze wet, evenmin als de verkoop van onroerende goederen.

De verkoop van het oude consultatie- bureau is trouwens reeds in de publiciteit geweest door de vragen die raadslid Papa Statia daarover gesteld heeft op 24 september van dit jaar. Statia attendeerde er in zijn brief aan het BC op, dat verkoop van openbare gebouwen in het geheel niet mogelijk was zonder dat daarvoor toestemming was verkregen van de eilandsraad, zoals in de ERNA werd gesteld. Ook wilde de heer Statia weten of het BC offertes had binnengekregen of daar althans om had verzocht ten einde het consultatiebureau te verkopen. Volgens de comptabiliteitswet echter is het verzoek om offertes niet geregeld in deze wet, evenmin als de verkoop van onroerende goederen.

Statenlid Wout:

Geen aandacht voor Rincon

KRALENDIJK — Hoewel de Partido Democratico Bonairiano (PDB) tijdens de laatste verkiezingen telkens beloofde dat Bonaire weer op het rechte spoor gebracht zou worden (Drecha Bonaire) is Statenlid Humphry Wout van mening dat daar tot op heden toe nog maar bitter weinig van terecht is gekomen. Als oppositiepartij meent de UPB de onregelmatigheden bij de PDB telkens aan de kaak te moeten stellen.

Elke maand, aldus fractievoorzitter de UPB Humphry Wout is de ambtenaar in het ongewisse over de uitbetaling van zijn salaris. Elke dag opnieuw is volgens de UPB te constateren dat Bonaire meer achteruit gaat, want het is voornamelijk de PDB en een klein partijgroepje daaromheen, aldus die de positie weet te verbeteren ten koste van de gehele gemeenschap. Inmiddels hangt gedeputeerde Crestian wel een rookgordijn op, aldus Wout die het falen van het BC moet verdoezelen terwijl er toch zoveel werk is wat nog gedaan moet worden, maar waarvoor geen enkele aandacht is. Fractievoorzitter van de UPB Humphry Wout attendeert daarbij op de slechte toestand van de wegen in Rincon terwijl in alle andere wijken dankzij de planning van het vroegere UPB bestuur een nieuwe asfaltlaag op de wegen is gelegd. Het was volgens Wout trouwens ook de UPB die indertijd alle prioriteit gaf aan het project van Rincon, maar sedert de PDB het bestuur heeft overgenomen zijn de plannen volgens Wout aanmerkelijk gewijzigd.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	337,50	Platinum	321,00
Silver	7,15	Palladium	136,50

AMSTERDAM TODAY

Akzo NV	95,80	Oce v Grin	267,00
Elsevier	106,00	Ommeren	30,00
Fokker	66,00	Pakhoed	60,20
Heineken	140,50	Philips	54,30
Hoogovens	63,70	Robeco	67,20
KLM	41,20	Rolinco	63,90
Naarden	46,70	Royal Dutch	164,40
Nat Ned	239,00	Tele Graaf	249,30
Nedlloyd	154,00	Unilever	295,10
Ennia	129,00	Gist Broc	167,50

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	11 1/8	- 3/8	IBM	121 7/8	- 5/8
Asa Ltd	55 3/4	- 5/8	ITT	28 5/8	unch
Atl.Richfield	46 1/2	- 2 3/4	McDonalds	53 3/4	+ 3/8
Beatrice Fds	28 1/2	+ 1/4	MACOM	18 1/2	+ 1/4
Burroughs	53 7/8	+ 7/8	Natl Presto	24 3/8	unch
Citicorp	36 3/8	- 3/8	NCR	24 5/8	+ 1/4
Coca Cola	63	- 1/4	Pepsico	43 3/8	- 1/8
Dayton Hudson	33 5/8	unch	Seagram	38	+ 1/4
Disney	58 1/2	- 1/4	Sears	32 7/8	+ 3/4
Dome Mines	9 1/2	- 1/8	Texas Instr.	129	- 3/8
Dupont	47 1/2	- 1 3/8	Texaco	34 1/8	- 1 1/4
East Kodak	70 3/4	- 1/4	United Airl.	41 3/4	+ 1 1/8
Ford	47 3/4	+ 1	Union Pac.	38 1/2	- 1/2
Fluor	17 5/8	unch	US Steel	23 1/8	- 1/4
Gen.El.	56 1/2	+ 1/2	West.El.	26 3/4	unch
Genl.Motors	78 7/8	+ 1/8	Xerox	36 7/8	+ 1/8
Homestake M.	25 1/2	- 1/2	Zenith	25 1/8	- 1/4

DOW JONES	INTERIM AVERAGES		HIGH	LOW
Industrials	1195.89	- 1.88	1203.29	1191.03
Transportation	525.13	+ 4.30	527.71	520.08
Utilities	142.59	+ 1.64	142.80	140.85
65 Stocks	475.04	+ 1.41	477.38	472.81

OTHER INDEXES			MARKET VOLUME/BREADTH	
Nyse Composite	94.84	- 0.32	Nyse Volume	100.687.300
Nyse Financial	93.64	- 0.04	Comp.Volume	120.364.560
S-P Composite	164.14	- 0.64	Stocks Up 757	Down 768

U.S. CREDIT MARKET OUTLOOK - FURTHER GAINS?
New York, Oct 18 - The markets appear likely to build on Wednesday's strong gains amid expectations of continued low inflation and possibly easier federal reserve policy over the nect few weeks, analysts said. "The treasury auctions are going well and, with prospects for lower oil prices and the positive comments on inflation (Wednesday) by fed officials, institutions are buying again," a trader said. News of proposed North sea oil price cuts by Norway on Monday and by Britain yesterday helped to lessen inflation fears and fuel Wednesday's rally.

WALL STREET STOCKS OUTLOOK.
As analyst Gordon put it, "The news from the economy continued to be on the mixed side." For example, while industrial production dropped 0.6 pct in September, causing some recession fears, U.S. housing sales that same month rosea strong 8.9 pct. In August housing sales were the economy's weak point, declining 12.3 pct. Borrowing costs also continued to befuddle Wall Street. While investors are happy that the prime rate was cut by most major banks this week, they are disappointing that the reduction was only to 12-1/2 pct, and not the 12-1/4 pct set by Bankers Trust.
REUTER.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP DONDERDAG 18 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.325	1.345	1.365
PND STERLING	2.05	2.105	2.165
NED GLD	49.79	50.51	51.31
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	69.01	69.73	70.53
FR FRANCS	17.30	18.40	19.10
DUITSE MARK	56.29	57.01	57.81
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.60	0.90	0.96

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 18 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	96.88
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	107.11
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.30
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	105.00
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	98.60

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.89%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Prèkè

Raad voelt zich geSERd

Amigoe

101STE JAARGANG — NO.: 243

VRIJDAG 19 OKTOBER 1984

VANDAAG

- Caracas bezorgt over olieprijs p.1
- Leito: bedrijfsleven is ruggegraat p.3
- Voor 280 bursalen geen werk p.5
- Weinig verandering in WK-dammen p.7
- Telefoonverbinding met Rincon herstelt p.11

DRS BEN LEITO
...voortrekkersfunctie...

Nieuws in vogelvlucht

JOHANNESBURG — Het Zuidafrikaanse apartheids-beleid bedreigt de wereldvrede. Als er een rassenoorlog uitbreekt heeft dat gruwelijke gevolgen voor de relaties tussen de rassen elders in de wereld, aldus Nobelprijs-winnaar bisschop Tutu. Zijn katholieke collega mgr Hurley verschijnt vandaag voor de rechter omdat hij de anti-terreur politie verweten heeft de mensenrechten te schenden in Namibie. Als hij volgens de rechter geen gelijk heeft volgt er later een proces. De Nederlandsche Vereeniging in Zuid Afrika meent dat er een anti-Nederlandse sfeer opkomt tegen de ruim 200.000 Nederlanders aldaar als gevolg van Nederlands anti-apartheidsbeleid.

*****

PARIJS — De door droogte en honger geteisterde Sahellanden in Afrika worden ook bedreigd door een cholera-epidemie. Er zijn al ruim 200 doden gevallen. Langzaam rukt deze fatale ziekte op. Er is om internationale hulp gevraagd.

*****

MANILLA — De Filippijnen zijn het met de stuurgroep van internationale banken eens geworden over uitstel van de aflossing van een deel van zijn schuld en over nieuwe kredietverlening. Manilla moet wel een akkoord bereiken met het IMF over een krediet van 630 miljoen dollar en moet zich aan de IMF-eisen houden. Dan willen de banken voor 2 miljard aan kredieten verstrekken.

*****

PATERSON — De brand in het 60 jaar oude hotel in Paterson, VS, waarbij 13 doden en 50 gewonden vielen, blijkt aangestoken door een boze gast die woorden had met het personeel. Het 7 verdiepingen hoge hotel heeft betere tijden gehad en de gasten klaagden over gebrek aan brandschellen en nooduitgangen. De dader heeft bekend.

*****

NEW YORK — Van een zwarte afscheidingsbeweging zijn bij politieinvallen 9 leden aangehouden. De politie zat al een half jaar achter deze Nieuw Afrika-groep aan, welke men van banden verdenkt met een radikale groep welke eens bij een overval op een geldauto 3 doden veroorzaakte. Zij willen hun staat vestigen in 5 VS-staten. Met deze actie is een overval op een rechtbank voorkomen om een moordenaar te bevrijden, aldus de FBI.

*****

BONN — In de Westduitse Bundestag was het gisteren rumoerig met als gevolg uitsluiting van leden van de Groene fractie ivm het Flickschandaal. Een der Groenen zei dat dit concern de weg van bondskanselier Kohl naar de top had betaald. Dat de huidige parlementsvoorzitter Barzel daaraan meewerkte kostte het bedrijf 1,7 miljoen Mark. De verwijten tegen deze Barzel nemen overigens toe.

*****

MOSKOU — De SU raadt de VS aan zich te onderwerpen aan een leugenontdekker omdat VS-beweringen over de kernwapenkwestie enz. niet te vertrouwen zijn. De woorden zijn mooi, maar daden blijven uit, aldus SU-VN-ambassadeur Ovinnikov. Moskou heeft de Finse communisten gewaarschuwd tegen scheuring. Gaat deze door dan zal de SU de minderheidsgroep van dogmatici steunen. Officiele cijfers zeggen dat de SU een half miljoen zwervers en klaplopers kent, ondanks het officiele ontbreken van werkloosheid.

*****

BAGDAD — Volgens Irak zijn bij het aflaan van het Iraanse offensief 929 Iraniers gedood. Irak blijft Iran zware slagen toebrengen in het centrale deel van het front. Teheran zegt 50 m2 op Irak te hebben heroverd. Waarnemers denken dat Iran met dit offensief de aandacht wil afleiden van het verwachte offensief op de Basra-haven.

*****

MOSKOU — Bij Omsk in Siberie moet er een ernstig vliegtuig-ongeluk gebeurd zijn. Er wordt gesproken over een onderzoek-commissie, maar officieel weet men in Moskou niets van een ongeluk.

*****

BEIROET — De Amal-militieleider, de Sji'iet Berri, ook Justitie-minister, wijst de eisen van Israel voor zijn vertrek uit Libanon af. Israel wil dat de christen-militie SLA in zuid Libanon een taak krijgt na Israels vertrek. Israel gaat niet weg uit Libanon als Beiroet vasthoudt aan het Wapenstilstandsverdrag van 49, waarbij de grens tussen Israel en Libanon werd vastgesteld. Israel verklaarde dit verdrag nietig toen Libanon deelnam aan de oorlog tegen Israel in 67. Libanon vindt dat het overleg over Israels vertrek onder auspicien van de Wapenstilstandscommissie van 49 moet gebeuren.

*****

ANKARA — Bij een aardbeving in noordoost Turkije zijn 3 doden en 25 gewonden gevallen. Hij wees 5,4 op de Richterschaal aan. Er liepen 25 dorpen erg veel schade op.

Minister Schoo:

Udenhout zal van Fong Poen uitspraken opkijken

HILVERSUM — **De betrekkingen tussen de Surinaamse premier drs Wim Udenhout en de Nederlandse minister Hans van den Broek van Buitenlandse zaken worden er niet gemakkelijker op door de uitlatingen van de Surinaamse minister ir Fong Poen. Zo reageerde minister Aukje Schoo van Ontwikkelings-samenwerking voor de Nederlandse omroep AVRO.**

Zij doelde hierbij op de verklaring van de Surinaamse minister van Transport Fong Poen dat zijn land Nederland onder druk gaat zetten met de directe luchtverbinding Schiphol-Zanderij als Den Haag niet over de brug komt met 200 miljoen gulden ontwikkelingshulp. Minister Schoo gelooft dat premier Udenhout «erg verrast zal zijn» als hij hoort wat zijn collega Fong Poen te berde heeft gebracht. Tussen Udenhout en Van den Broek is laatst afgesproken dat men zal wachten met verder overleg tot de regering Udenhout het rapport over de democratisering van het Surinaamse staatsbestel presenteert. Als daar inderdaad maatregelen in staan, waar Nederland de laatste jaren een en andermaal om gevraagd heeft, aldus minister Schoo, dan kunen we verder zien. Daarvoor kan Nederland niets doen.

Suriname heeft recht op nog ongeveer 1,6 milard gulden (Ned. crt) welke volgens het oorspronkelijke plan voor 1990 besteed zouden moeten zijn. Volgens minister Schoo gaat het op een sprookje lijken te denken dat zijn geld zinvol besteed kan worden **zolang als de opschorting van de ontwikkelingshulp langer voortduurt.**

Spaanse prijs voor Wereldomroep

HILVERSUM — Radio Nederland Wereldomroep heeft de Internationale radioprijs van Spanje gekregen voor zijn programma Un rey el Nuevo Mundo over koning Juan Carlos en zijn ideeen over vrijheid en democratie.

Pinguin gekoeld terug

RIO DE JANEIRO — De Pinguin die onlangs op het strand van Santos op 450 kilometer van Rio de Janeiro in Brazilie werd aangetroffen en via het tv-station Globo bekendheid kreeg in heel het land keek zijn pool-ogen wel uit over de ontvangst in Brazilie. De aan de poolkou gewende vogel had inderdaad wel erg last van de tropische warmte van Brazilie. Niet lang na de tv-uitzending kwam daar een lading andere warmte overheen: namelijk de hartelijkheid van dierenvrienden. Op de straten van Sao Paolo mogen dan wel kruimeldieven stante pede door omstanders in elkaar geslagen worden met als gevolg dat men dan in de krottenwijken in een gezin de dood betreurt van een der kinderen, er zijn ook dierenliefhebbers. Die kwamen in actie toen zij de aardige vogel daar wat vreemd zagen rondwandelen. Toen men hoorde dat het beest het op zijn hoogst een paar maanden zou uithouden in Brazilie was het een jong schoolgaand meisje te bar. Zij klom in de pen en schreef naar het Braziliaanse Natuurfonds en ook naar Raul Alfonsin, president van Argentinie. Hem werd gevraagd mee te werken om de vogel bij terugkeer in Argentinie te laten overbrengen naar het Patagonie-gebied waar hij thuishoort. Zo ging meneer of mevrouw Pinguin netjes het vliegtuig in. Het werd de vogel lekker en behaaglijk koud gemaakt met ijsblokjes en zo werd de reis terug naar Buenos Aires gemaakt en later naar Patagonie.

Bush-vliegtuig bijna gebotst

SEATTLE — Het vliegtuig no 2 van de Amerikaanse luchtmacht waarmee de vice-president George Bush van de Verenigde Staten zijn reizen maakt heeft op het nippertje een botsing met een ander vliegtuig kunnen voorkomen. Bij het landen op het vliegveld van Seattle bleek er zich een één-motorig vliegtuigje op zijn baan te bevinden. Er kon erger worden voorkomen door een duik van zestig meter te maken. Het is voor de tweede keer dat de no 2 bijna in botsing komt met een ander vliegtuig.

TEHERAN — Iran veroordeelt het akkoord tussen Turkije en Irak over de anti-Koerden-actie. Daarmee wordt volgens Iran de veiligheid in het hele gebied in gevaar gebracht.

*****

OPEC-LID NIGERIA VERLAAGT PRIJS

Mogelijkheid productieverlaging niet uitgesloten

Caracas bezorgd over olieprijs

CARACAS — **De ministerraad van de Organisatie van olie-exporterende landen OPEC komt in spoedberaad bijeen op 29 oktober, in verband met de recente verhogingen van de olieprijs. Nigeria heeft als eerste Opec-lid het voorbeeld in dezen van Noorwegen en Groot Brittannie gevolgd. Venezuela volgt bezorgd de ontwikkelingen op het gebied van de olieprijzen. Hoewel het onmogelijk is een voorspelling te doen over de OPEC-reactie hierop houdt Caracas rekening met de mogelijkheid dat het productieplafond verlaagd wordt. Zo liet de minister voor Energie Arturo Hernandez Grisanti weten die uithaal-de naar Noorwegen en Engeland welke landen besloten hun olieprijzen te verlagen.**

Nigeria heeft sinds gisteravond zijn olieprijs met twee dollar verlaagd tot 28 dollar per vat, zo deelde de minister van Oliezaken Tam David-West mee. Om een val te voorkomen van de olieinkomsten en van de productie hebben wij besloten onze olieprijs te verlagen, aldus David-West tegen journalisten aan het slot van een bijeenkomst van de militaire regering. De verlaging ging onmiddellijk in. Nigeria is het eerste lid van de Organisatie van olieexporterende landen Opec welke Noorwegen en Engeland volgt met hun prijsverlaging. De beide Westeuropese landen zijn geen lid van de Opec maar hielden zich wel aan de Opec-besluiten. Nog van de week liet Londen weten dat men zou proberen de Opec-prijzen te handhaven. Deze toezegging is ook gedaan door Mexico, een ander belangrijk olieland dat geen lid is van de Opec. De ministers van de dertien Opec-landen zouden op 29 oktober in spoedberaad bijeenkomen over deze kwestie. Nigeria heeft daarop niet kunnen en willen wachten. Dit Afrikaanse land heeft het al eerder moeilijk gehad met de Opec-regels sedert de olie-Bonanza voorbij was. Er zijn echter meer Opec-landen die in hun hart graag hun prijs zouden verlagen om een stukje van de olie-markt terug te winnen. De mogelijkheid dat het voorbeeld van Nigeria wordt gevolgd is daarom niet helemaal uitgesloten.

Inmiddels heeft de Koninklijke oliemaatschappij van Aboe Dhabis laten weten dat er bij de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) geen plannen bestaan de prijs te verlagen. In Londen wordt echter gezegd dat de maatschappij zijn klanten vanaf 1 oktober een korting van vi ftig dollarcent op de officiele prijs aanbiedt.

Venezuela wijst Noorwegen en Engeland aan als de schuldigen voor deze «olie-crisis». Nadat zij hun productie hadden opgevoerd ervaren zij nu de gevolgen ervan en hebben tot prijsverlaging moeten besluiten aldus minister Hernandez Crisanti. Volgens hem had Londen zijn productie in vergelijking met verleden jaar met 12,5 procent verhoogd en Noorwegen deed dit met 8,8 procent. Engeland heeft nu een daggemiddelde over 1984 van 2.522.000 vaten en Noorwegen komt nu aan aan een gemiddelde van 669.000 vaten per dag. Volgens de Venezolaanse minister zit hier de kern van het probleem.

Hij wilde de mogelijkheid niet uitsluiten dat, mocht het nodig zijn, de Opec gaat besluiten tot een verlaging van het productieplafond. Maar ik kan dit niet voorspellen, aldus de Venezolaanse Olie-minister. Het productieplafond van de Opec bedraagt nu officieel 17,5 miljoen vaten per dag en werd bepaald in maart 1983 in verband met de val van de olieprijs en de geringere vraag naar olie op de wereldmarkt. Al geruime tijd zitten de Opec-landen onder het productieplafond, vooral als gevolg van de enorme daling in de olieproductie in Iran en en Saoedi Arabie.

Ik zou liegen als ik nu zou zeggen, aldus minister Hernandez Crisanti, dat de beslissingen van Noorwegen en Groot Brittannie ons geen zorg baren. Ja, we zijn er inderdaad bezorgd over. Hij liet hierop meteen volgen dat «wij vertrouwen hebben dat we de eventuele gevolgen onder ogen kunnen zien en de opportune beslissingen kunnen nemen om de prijsstructuur te verdedigen en tegelijk hiermee de belangen van de dertien leden van de Opec, aldus Hernandez Crisanti.

De Venezolaanse minister bevestigde dat de Opec de laatste maanden herhaaldelijk bij Noorwegen en Engeland op het hart had gedrukt met de Opec samen te werken om de verzwakte oliemarkt te beschermen. Nog onwetend van het besluit in Lagos verzekerde de Venezolaanse minister donderdag nog aan de pers dat «Nigeria ditmaal geen enkel unilateraal besluit heeft genomen om zijn olieprijs te verlagen zoals het wel deed in februari 1983 toen Groot Brittannie zijn prijs met drie dollar verlaagde voor zijn export-olie». Toen dook Nigeria onder de Londense prijsverlaging door met een reductie van vijf dollar per vat. Het slot van het liedje was een speciale bijeenkomst van de Opec in Londen waarbij een productieplafond werd afgesproken en de Opec-leden hun prijs ook verlaagden met vijf dollar. Minister Hernandez Crisanti zei dat men in Caracas een telegram had ontvangen van zijn Nigeriaanse collega dat men ditmaal de prijs niet zou verlagen. Korte tijd later gebeurde echter het tegendeel en ging de Nigeriaanse prijs toch omlaag.

Nadat Venezuela vernomen had van de Nigeriaanse beslissing werd van regeringszijde officieel verklaard dat men dit besluit betreurt. Vooral nadat gegarandeerd was door Lagos dat men niet tot deze maatregel zou overgaan. Venezuela heeft na het nieuws uit Nigeria besloten meteen contact op te nemen met de Olie-ministers uit de andere Opec-landen om te zien wat men moet doen.

Na aanval op haar ouders

Ferraro veegt vloer aan met persmagnaat Murdoch

COLUMBIA, MISSOURI — **De Democratische kandidate voor het vice-presidentschap in de VS, Geraldine Ferraro, is woensdag woedend uitgevallen naar aanleiding van een artikel in de New York Post, waarin staat dat haar vader contacten onderhield met gangsters en haar beide ouders gearresteerd zijn geweest op beschuldiging van betrokkenheid bij illegaal gokken. Volgens het artikel werd de beschuldiging tegen de moeder ingetrokken nadat vader Ferraro overleed.**

Kandidate Ferraro zei op een persconferentie niet te weten of het verhaal in de Post waar is, "Ik heb het mijn moeder niet gevraagd en zal dit ook niet doen", zo zei zij. Vervolgens viel zij echter met nauw verholen woede uit naar de eigenaar van de krant, de Australische persmagnaat Rupert Murdoch, die in de hoofdredactionele kolommen van het blad de herverkiezing van president Reagan steunt.

Door samengeknepen lippen beet Ferraro terug: "Rupert Murdoch is een individu, dat, met al zijn geld, al zijn macht, al zijn contacten met het Witte Huis, het nog niet eens waard is het vuil van haar (Ferraro's moeder) schoenen te vegen".

Perswoordvoerder Francis O'Brien van Ferraro noemde het verhaal in de Post eerder op de dag "absoluut waardeloos" en zei dat "een geschiedenis, die veertig jaar oud is, niet relevant is voor deze campagne".

WILLEMSTAD — Van 18 tot en met 22 oktober brengt een Nederlands eskader een bezoek aan de Antillen. Vanaf vandaag bevinden zich op Curaçao Hr Ms Tromp, Hr MS Poolster, Hr Ms Piet Heyn en Hr Ms Potvis. Op Aruba bevinden zich Hr Ms Evertsen en Hr Ms Bloys van Treslong, terwijl tenslotte Hr Ms Isaac Sweers Bonaire aandoet. Het eskader, dat ook de Bovenwinden nog zal bezoeken, staat onder bevel van Schout-bij-Nacht Jan van Renesse. Van het eskader, dat als belangrijkste oorlogstaak de bescherming van de Atlantische scheepvaart-route heeft, liep vanmorgen de Hr Ms Tromp als eerste binnen.

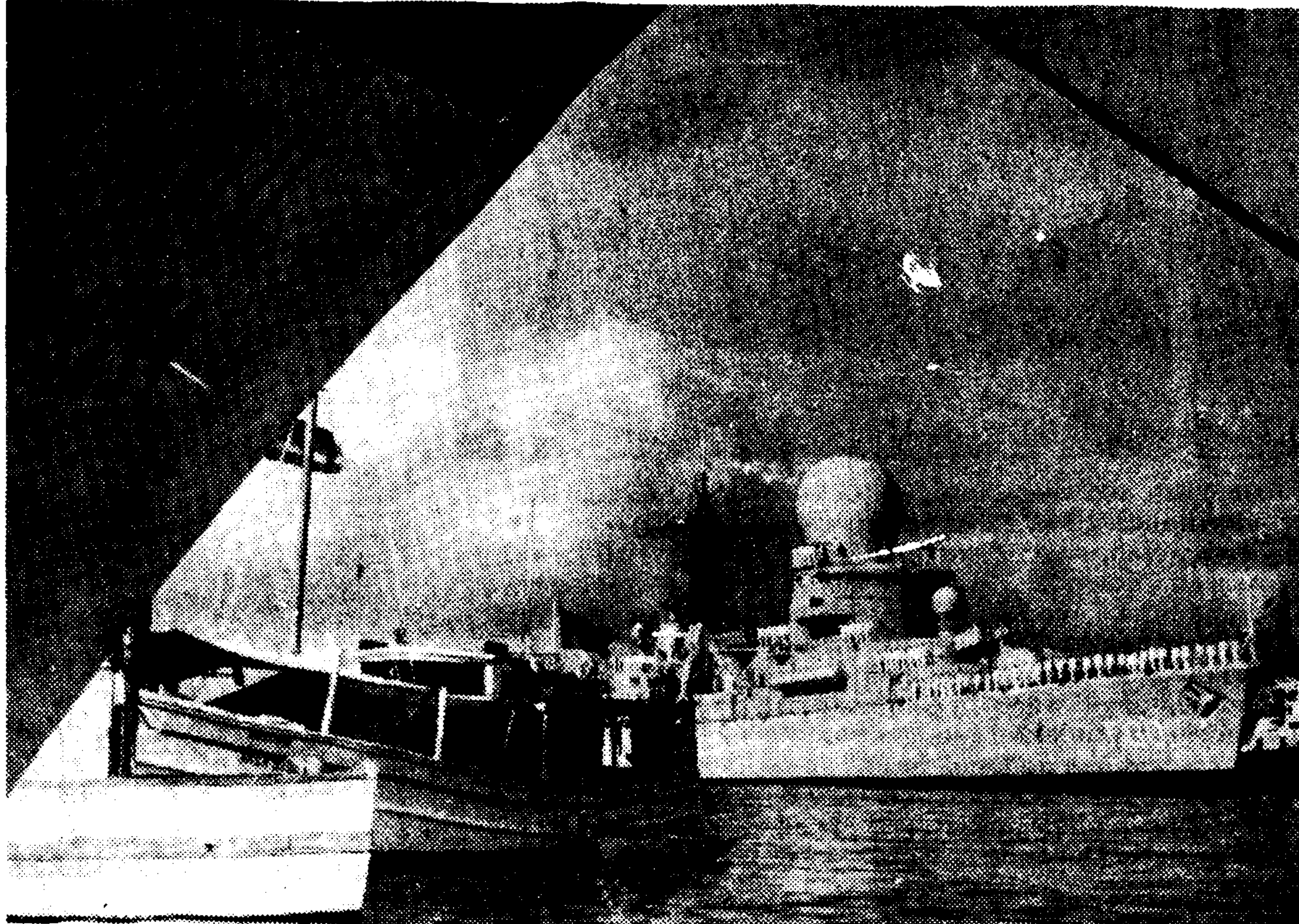
In Bangladesh

Twintig vermisten bij Scheepsramp

DHAKA — Na het vergaan van een veerpont in Bangladesh worden twintig mensen vermist. De pont had 45 passagiers aan boord, van wie er 25 gered konden worden, aldus berichten in de pers. Officieel is er niets bekend gemaakt.

Dollar zakt

LONDEN — De dollar is zijn laatste werkdag deze week slecht begonnen. In vergelijking met de koers van donderdagmiddag ging hij namelijk over de hele linie achteruit, soms zelfs aanzienlijk. Met tussen haakjes de slotkoers van donderdag krijgt men voor de eerste koersverrichtingen van vrijdag het volgende beeld: Frankfort: 3,0795(3,1150) Mark; Bern: 2,53575(2,5565) franc; Parijs: 9,4525(9,5625) franc en Amsterdam: 3,47625(3,5205) gulden.

Door president Ronald Reagan gelast

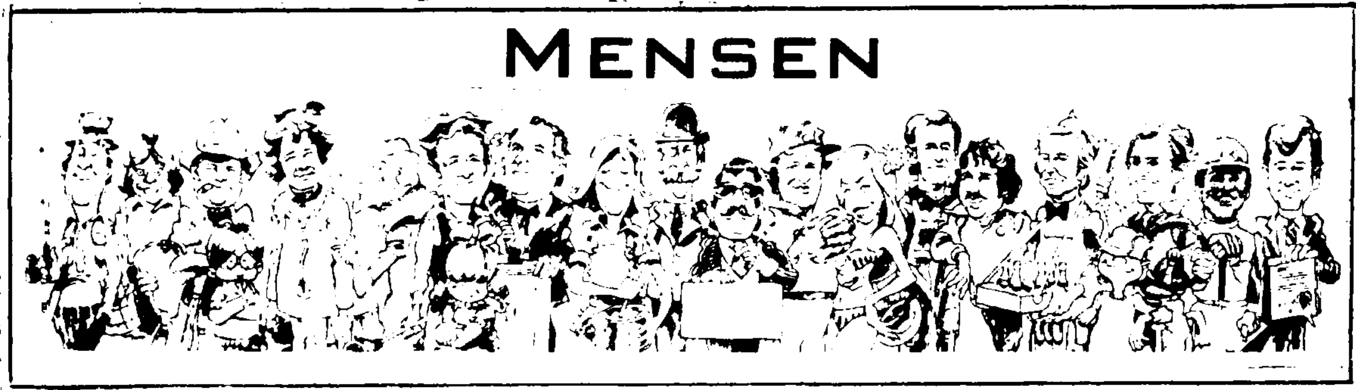
Onderzoek naar CIA-banden met handboek Nica-guerrilla

WASHINGTON — **President Reagan heeft donderdag een onderzoek gelast naar de vraag of medewerkers van de inlichtingen-dienst CIA verantwoordelijk zijn voor het schrijven van een handleiding waarin aanwijzingen worden gegeven voor het vermoorden van de Sandinistische leiders in Nicaragua en of zij zich daarmee schuldig hebben gemaakt aan ambtsmisbruik.**

In de daarbij door het Witte Huis afgegeven verklaring wordt benadrukt dat de Amerikaanse regering nooit het uitvoeren van politieke moorden heeft aangemoedigd dan wel heeft goedgekeurd. Ook in de toekomst zal dat niet gebeuren. In de verklaring werd gewezen op een richtlijn van Reagan van 4 december 1981 waarin een ieder in dienst van de Amerikaanse regering werd verboden deel te nemen aan het plegen van moorden of de voorbereiding daarvan. Ook de CIA dient zich volgens de richtlijn van dergelijke acties te onthouden.

Eerder publiceerde AP (dinsdag in de Amigoe verschenen — RED) uittreksels van de handleiding. De 44 pagina's telende Spaans-talige brochure is aan de voorkant "versierd" met drie rijen hoofden met schotwonden. De brochure, waarin onder meer tips worden gegeven voor het aanstichten van bloedige demonstraties, het voeren van een guerrilla-oorlog en het plegen van sabotage, hebben nieuw voedsel gegeven aan de verwijten dat de Amerikaanse regering het bewind van de linkse Sandinisten ten val wil brengen. In het voorjaar werden de regering en de inlichtingen-dienst ook onder vuur genomen toen bekend werd dat de CIA een rol had gespeeld bij het leggen van mijnen voor Nicaraguaanse havens.

De voorzitter van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden, de Democraat Thomas O'Neill, heeft de regering en de CIA er donderdag van beschuldigd de Amerikaanse wet te hebben geschonden. Hij eiste het ontslag van William Casey, de directeur van het CIA.

PIET MARTIS, hoofd van de afdeling financiën is op Bonaire gehuldigd vanwege het feit, dat hij 35 jaar in dienst is van de overheid. Martis is ook geruime tijd waarnemend eilandssecretaris geweest. In gezelschap van zijn echtgenote en kinderen, overhandigde waarnemend gezaghebber Cicilia de jubilaris de gebruikelijke enveloppe.

* * * * *

PROTESTANTEN EN ROOMS-KATHOLIEKEN hebben elkaar gevonden in het gelijktijdig beieren van de klokken. In de Zwitserse hoofdstad Bern was er geklaagd over het lawaai van de klokken op zondag. De beide kerkgenootschappen laten nu hun klokken op dezelfde tijd luiden, zodat de mensen maar één keer last hebben van "lawaai". Mocht deze oplossing echter niet het gewenste resultaat opleveren, dan zal het geluid zwakker worden gemaakt door verwijdering van enig brons.

* * * * *

De KELNERIN met een bovenwijdte van ruim 100 centimeter krijgt geen gelijk, maar wel geld. De directie van een restaurantbedrijf in Londen zal de kelnerin die volgens haar zeggen werd ontslagen omdat haar boezem te groot was voor de voor het bedrijf grootst aanvaardbare maat aan dienstkleding, 1000 pond sterling uitkeren, hoewel het niet hoeft. De 20-jarige kelnerin had eind vorig jaar twee weken voor het restaurant gewerkt, toen zij werd ontslagen. Zij had tegen dit ontslag een klacht wegens discriminatie ingediend bij een arbeidsrechtzaak.

* * * * *

ANITA BROOKNER, docente aan de universiteit van Londen, die in haar vrije tijd schrijft, heeft donderdag de Bookerprijs gekregen voor haar roman "hotel du lac". Het werk gaat over een in de wereld verloren gegane oude vrijster, die aan de oevers van het meer van Genève is terecht gekomen en daar zichzelf terugvindt door een mysterieuze misdaad. De jury sprak van een "perfect werk". Aan de prijs is een bedrag van bijna 60000 gulden verbonden. Hiervan zal Anita eerst nieuwe gordijnen kopen en als er dan nog "geld overblijft" gaat ze waarschijnlijk naar Amerika om iets voor de kerst te kopen.

* * * * *

Op Aruba werd afscheid genomen van BETI ARENDSZ. Arendsz gaat met pensioen, nadat hij dertig jaar in overheidsdienst is geweest. De laatste dertien jaar is hij diensthoofd geweest bij het Toeristenbureau. Op de foto vlnr Beti Arendsz, Efraim de Kort en het toekomstige hoofd, dr Rori Arends.

Een 34-jarige TANDARTS in Nederland is aangehouden, omdat hij ervan verdacht wordt het ziekenfonds te hebben opgelicht. Het gaat hier om een bedrag van vier ton. Zo meldde hij bijvoorbeeld niet-gesaneerde patiënten aan als gesaneerd, waardoor het Fonds meer uitkeerde dan nodig was. Wat hij echter ook deed, was het aanboren van gave tanden om zo aan meer werk te komen en volgens het ziekenfonds heeft hij dit stelselmatig gedaan en ook bij kinderen van 13 jaar en ouder met nog geheel gave gebitten. Dit laatste wordt gerekend tot een tandheelkundig misdadig optreden. Dat een tandarts probeert om op deze wijze een extra inkomen aan te boren is volgens insiders gelukkig uniek.

* * * * *

Het oudste parlementslid van Groot Brittanië, EMANUEL SHINWELL wordt donderdag 100 jaar en Koningin Elizabeth heeft toestemming verleend voor een feestje op de koninklijke tribune van het Hogerhuis. In 1970 werd Shinwell in de adelstand verheven en is als zodanig overgestapt van het Lagerhuis naar het Hogerhuis. Naast de Lordtitel voert hij ook de titel van "pijproker van de eeuw", omdat hij al 86 jaar rookt. In 1922 werd Lord Shinwell voor het eerst in het Lagerhuis gekozen. Een jaar later was hij al minister. Behalve pijproken is whiskey-drinken een van zi n zwakheden. Een paar jaar geleden stelde hij in het Hogerhuis voor dat de belasting op whiskey voor bejaarden zou worden afgeschaft, omdat de drank voor hen "medicijn" was. De vader van Shinwell was een berooide kleermaker met 13 zoons en een paar dochters die uiteindelijk in Glasgow belandde en zijn grootouders Oost-Europese joden die zich via Amsterdam in Engeland vestigden.

* * * * *

FELIX DE ROOY is de regisseur van de film "Desiree", die gebaseerd is op het originele toneelscript van NORMAN DE PALM, die als producent optrad. Op 15 november gaat in een aantal Nederlandse bioscopen voor het eerst een door Antillianen gemaakte speelfilm in première. De hoofdrol in "Desiree" wordt gespeeld door de Amerikaanse actrice Marianne Rolle. Naast haar zijn nog ruim 15 andere acteurs te zien. "Desiree" is opgenomen in New-York. Voordat de film in de Nederlandse bioscopen zal worden uitgebracht, is hij te zien op de filmfestivals van San Sebastiaan (Spanje) en Montreal (Canada). "Desiree is in december ook te zien op Curaçao. De film is tot stand kunnen komen door subsidies van verscheidene instanties.

* * * * *

In Nederland is men tot de conclusie gekomen, dat onderwijs aan Turkse en Marokkaanse kinderen in hun EIGEN TAAL de verwerving van de Nederlandse taal niet hoeft te belemmeren, het kan zelfs stimulerend werken op het leren van Nederlands. Het onderzoek heeft plaats gevonden onder Turkse en Marokkaanse kinderen, die Nederlands leerden in "gestuurde" en in "natuurlijke" situaties. Hun Nederlands taalgebruik werd drie keer geregistreerd: ongeveer acht maanden na aankomst in Nederland, een jaar daarna en twee jaar later. Ongeveer de helft van de kinderen volgde gedurende twee jaar experimenteel tweetalig onderwijs met veel aandacht voor de eigen minderheidstaal. De andere helft van de kinderen ging direct naar gewone scholen met weinig of geen onderwijs in de minderheidstaal. Na drie schooljaren bleek dat de experimentele groep duidelijk beter was in mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid. De verklaring die hiervoor gegeven wordt is, dat het onderwijs in de minderheidstaal voor buitenlandse kinderen die net in Nederland zijn aangekomen, een gunstige invloed kan hebben op de geestelijke gesteldheid en dat bevordert weer de verwerving van de tweede taal.

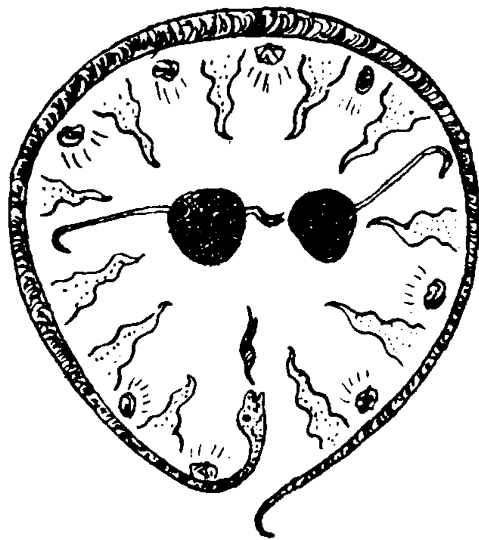
* * * * *

Een mysterieus AAPACHTIG WEZEN schijnt begin deze maand naar de top van de Mount Everst geklommen te zijn. Op de top van de hoogste berg ter wereld werden ongewone voetstappen aangetroffen. De sporen werden gemeld door twee Australische bergbeklimmers die de top op 3 oktober van de Chinese zijde bereikten. Zij namen echter aan, dat het spoor gemaakt was door de Nederlandse expeditie waarvan de bergbeklimmer Bart Vos op 8 oktober de top bereikte, vijf dagen nadat de Australiërs het spoor ontdekten. In het Ministerie van Toerisme in het Himalayaanse Koninkrijk verwerpt men echter de mogelijkheid dat de sporen afkomstig zijn van eerdere expedities, omdat de sneeuwval reeds alle sporen gewist heeft. Sporen van het wezen, dat mogelijk een hogere primaat is en zich schuilhoudt in afgelegen bergachtige gebieden, zijn hoogst ongewoon op dergelijke hoogte. Maar waarnemers houden er rekening mee, dat het groeiend aantal expedities het legendarische wezen met de naar buiten staande tenen, bekend als "Yeti" of verschrikkelijke sneeuwman, heeft verdrongen naar afgelegener gebieden, zoals de top van de Everest.

* * * * *

De verstrekking van gratis voedsel aan ARMEN in Frankrijk begint al binnen een paar weken. Het gaat voor een belangrijk deel om vlees, boter, melkpoeder, aardappelen en appelen uit de landbouwoverschotten, waarvan anders een deel wordt doorgedraaid. De wijze van financiëring is een vondst van de socialisten die aan de macht zijn. Parijs betaalt de verstrekking namelijk grotendeels door de rijksten in het land zwaarder te belasten, want landbouwoverschotten kosten ook geld. Om hoeveel hongerige mensen het in totaal gaat valt niet precies te zeggen, maar er wordt gesproken, dat ongeveer 600000 mensen van minder dan ongeveer veertien gulden per dag moeten rondkomen. Velen zijn "nieuwe armen", die in de knoei zijn gekomen door de economische recessie, vaak wel een goede opleiding hebben, maar plotseling zonder werk zitten en niet direct "in" zijn voor de gang naar de gaarkeukens.

* * * * *

DICHO

Defuntu Mayo a konsehami:
Ki ora un La-Krana
ke haña un kompaño
pa yud'e kompartí
doló di su kastigu,
e ta dòrna su fièrnu
tur na oro ku djamanta,
pone shete banda toka
musika di inosensia,
bistibu brel ku glas pretu
pa bo no mira e vlandam
ku su rosea ta produsí.

OPI (39-84)
(Organisashon Planifikashon Independensha)

VERLOOFD
NAOMI DENISE MAYNARD
en
SIMON VAN DER VEEN QUANT ODUBER
Willemstad, Curaçao 18 oktober 1984.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thode, Laureen Ravelli-Schenk, Hanneke van Kouwen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez
Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Ruth Hassell, Hell's Gate, tel.: 2265, 2266 (werk) en 2299 (thuis).

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Salinja

Losse nummers 50 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillien veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en het Kukel

Door Marten Toonder

4819 — Zoals de oplettende lezertjes weten is de goede stad Rommeldam een welvarende gemeente. Zelden of nooit neemt men er bedelaars of krepeergevallen waar; handel en bedrijf bloeien en onder de voortvarende leiding van burgemeester Dickerdack neemt het aantal ijskasten, televisietoestellen en voertuigen dagelijks toe. Achterbuurten worden opgeruimd om plaats te maken voor frisse nieuwbouw en de gemeentereiniging ziet er op toe, dat de straten blinken van reinheid.

Op een avond, nog niet lang geleden echter, kon men in de Mosterdsteeg een zwart voetspoor waarnemen. En omdat dit voetspoor het begin is van vreemde gebeurtenissen, zullen we het verhaal hier aanvangen.

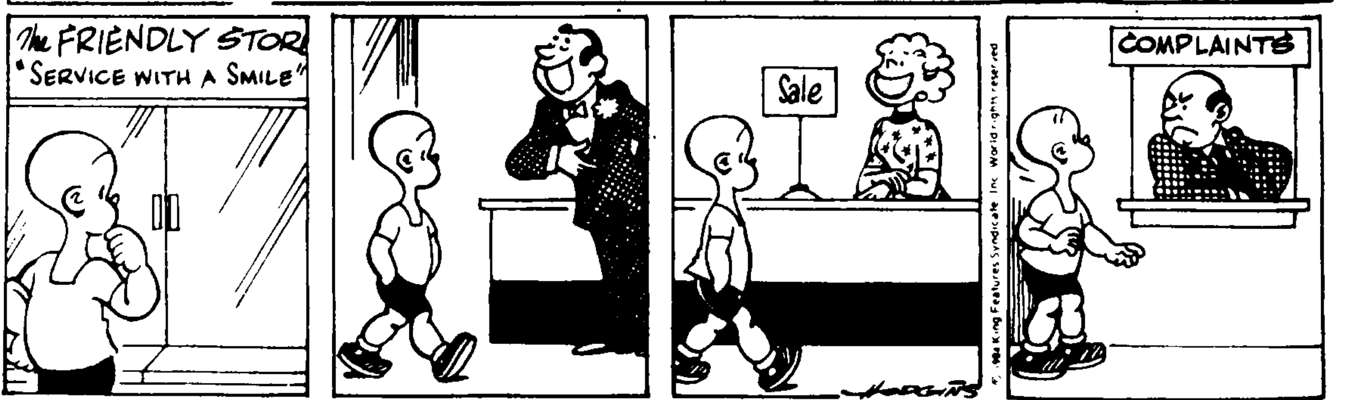
Brigadier Snuf, die op dat uur de ronde deed, was de eerste die de geheimzinnige voetstappen ontdekte. We kunnen hem hier in gebukte houding bezig zien het spoor terug te volgen.

"Ik wil weten, waar de smeerboel vandaan komt," zo sprak hij tot zichzelf. "Zoiets komt niet van pas; wat zullen de toeristen wel niet denken? En overigens vraag ik me af wie dit gedaan heeft. Iemand met ongewassen voeten? Of ligt de oorzaak dieper? Kijk, dat prikkelt me nu, als politieambtenaar."

Op dat moment werd hij commissaris Bul gewaar, die peinzend over een putdeksel gebogen stond.

"Hier is wat aan de hand, Snuf!" sprak deze. "Het zijn geen vuile voeten; de zaak is ernstiger! Ik zal je zeggen wat ik denk; vreemdelingen uit de onderwereld zijn bezig Rommeldam binnen te dringen! Dat denk ik, Snuf — en dat is lelijk!"

HENRY ® By Dick Hodgins

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

OUD-GOUVERNEUR LEITO PLEIT VOOR AANGEPASTE INITIATIEVEN

Moet voortrekkersfunctie vervullen

Bedrijfsleven is ruggegraat van Curaçaose vooruitgang en welvaart

WILLEMSTAD — Het bedrijfsleven op Curaçao kan een belangrijke rol spelen in de sociaal economische ontwikkelingen te lande. Dit bedrijfsleven, dat altijd de ruggegraat is geweest van de Curaçaose vooruitgang en welvaart, zo oordeelt oud-gouverneur van de Nederlandse Antillen drs Ben Leito, zal ook in de nieuwe situatie, teweeg gebracht door structurele veranderingen in de wereld, een voortrekkers- functie moeten vervullen. Die zal dan overigens wel initiatieven moeten ontplooien die aangepast zijn aan de totstand gekomen veranderingen. Dat schrijft hij in een dankbrief aan een comité uit het bedrijfsleven dat hem een geschilderd portret aanbood.

Leito, die in de brief zijn erkentelijkheid uitspreekt voor het portret, onderstreept hierin ook zijn bijzondere belangstelling voor de sociaal- economische ontwikkeling op de Nederlandse Antillen. Hij zegt het belang van deze ontwikkeling tijdens zijn periode als gouverneur ook altijd te hebben benadrukt omdat "de zo noodzakelijke sociale voorzieningen naar mijn mening niet mogelijk of houdbaar zijn indien de economische ontwikkeling die de financiering daarvan mogelijk moet maken, niet in voldoende mate aanwezig is". Hoewel de in beide landen gemaakte fouten niet steeds paralel lopen, merkt hij op, levert onder meer de gang van zaken op sociaal- economisch gebied in Nederland naast de huidige situatie in de Antillen een duidelijke bewijs van die mening.

Volgens de nu in Nederland woonachtige voormalig gouverneur, hebben met name de Antillen kansen gemist door het ontbreken van een eensgezind optreden naar buiten. Ook de al jaren durende "eenzijdige gerichtheid op staatkundige zaken ten koste en tot groot nadeel van de sociaal- economische ontwikkeling", speelde de Antillen daarbij parten, meent hij. De schadelijke eenzijdigheid bestond volgens Leito al in 1970, bij zijn benoeming. Hij stelt daarom tijdens een toespraak dat jaar, al opgemerkt te hebben dat het voorstaan en het bevorderen van het welzijn van de Nederlandse Antillen, voor zowel de regering als de Staten in de eerste plaats moet betekenen het op juiste wijze beantwoorden van de prioriteits- vraag ten aanzien van de vraagstukken op sociaal, economisch, financieel en staatrechtelijk gebied. Hierdoor wordt namelijk bereikt, aldus Leito, dat slechts aan die bestuurszaken voorrang wordt gegeven, welke in het belang van het land inderdaad bij voorkeur alle aandacht en inspanning verdienen.

Het bedrijfsleven genoot echter niet slechts Leito's aandacht omwille van de financiële draagkracht die hieruit ontstond. Die belangstelling was op de eerste plaats gebaseerd op de overtuiging dat de toekomst van de Antillen staat of valt met de mate waarin de eilanden verder tot centra van dienstverlening kunnen worden ontwikkeld. Die ontwikkeling wordt evenwel niet in de eerste plaats door politici tot stand gebracht, beklemtoonde Leito in het schrijven. Weliswaar moet de overheid voor het gunstige wettelijke klimaat zorgen; het bedrijfsleven beschikt over de nodige kennis van zaken, de vereiste efficiency en de internationale contacten om binnen bestaande of geschapen mogelijkheden het potentiële in realiteit om te zetten.

Leito zegt ervan overtuigd te zijn dat ondanks alle moelijkheden die zich nu in hoofdzaak op Curaçao voordoen, voor het eiland en de bevolking een goede toekomst is weggelegd. Hij wijst er daarbij echter ook op dat de wegen naar deze toekomst alleen kunnen worden gevonden indien men, met of zonder zelfmedelijden, niet achterom blijft kijken en klagen hoe het was. bereidheid moet bestaan —en dat geldt zeker het bedrijfsleven— om zich in meerdere mate los te maken van oude patronen en te kiezen voor nieuwe mogelijkheden en voor de daarvoor benodigde economische instrumenten.

Het bevreemdt hem dat het bedrijfsleven op de Antillen nog geen initiatieven ontplooide om een brugfunctie te gaan vervullen bij economische contacten met het Caribische gebied en het Amerikaanse continent. Nieuwe economische mogelijkheden, gebaseerd op de eigen natuurlijke hulpbronnen als zon, wind en water, zouden immers in de vorm van joint ventures eerder benut hebben kunnen worden, meent hij. "Het is en blijft een feit dat voor het leggen van contacten met het buitenlandse bedrijfsleven en belangstelling te wekken voor de Nederlandse Antillen als coördinatie- centrum en centrum van dienstenverlening geen betere ambassadeurs denkbaar zijn dan de exponenten van ons eigen bedrijfsleven". Dit spreekt temeer, vindt Leito, indien in aanmerking genomen wordt dat de totstand koming van joint ventures als resultaat van deze contacten de meest aangewezen weg is om de economische positie van de Antillen, c.q. van Curaçao en derhalve ook van het bedrijfsleven, verder uit te bouwen en te consolideren.

WILLEMSTAD — In het gouverneurshuis vond gisteren de onthulling plaats van een portret van oud- gouverneur drs Ben Leito. Het door de Nederlandse schilder Freerk Los vervaardigde portret werd aangeboden door een Comite van het Curaçaos bedrijfsleven, onder voorzitterschap van Richard Henriquez. Het portret, dat door Leito's opvolger, dr René Römer werd onthuld, zal een plaatsje krijgen in de rij van beeltenissen van andere vroegere Antilliaanse gouverneurs.

Gewapende roofovervallen opgelost

WILLEMSTAD— Door volledige inzet en goede medewerking van de samenleving is het de politie gelukt bijna alle gewapende roof- overvallen die de afgelopen weken gepleegd waren op te lossen. Zoals bekend had de politie in verband hiermee een speciale strategie opgezet, die duidelijk nuttig is gebleken.

Woensdag en donderdag werd overgegaan tot aanhouding van drie mannen die bij deze overvallen betrokken waren.

Het betreft de 35-jarige klerk in overheids- dienst S.F., de werkloze D.K. van 27 jaar en de eveneens 27-jarige C.W., werkloze automonteur. Tijdens het verhoor bekenden de aangehoudenen een aantal gewapende roof- overvallen te hebben gepleegd, onder andere op een nummerkantoor te Palu Blanku, een supermarkt te Gato een een toko te Santa Rosa. Een vierde verdachte, die nog niet aangehouden is maar waarvan de identiteit wel bij de politie bekend is, wordt aangeraden zich uit eigen beweging bij de politie te melden.

Zakje bazooka onderschept

WILLEMSTAD— Tegen half vijf 's ochtends zag een politiepatrouille donderdag een auto op verdachte wijze op de Amandelweg staan. Er zaten twee mannen in de auto. Bij nader onderzoek vond de patrouille een plastic zakje met bazooka in de wagen. De inzittenden, R.B. en H.M. zijn aangehouden en overgegeven aan het Bureau Verdovende Middelen.

WILLEMSTAD— Het aantal gewonden in het donderdag verkeer beperkte zich tot twee. In totaal waren er acht aanrijdingen die gezamenlijk 8000 materiele schade opleverden.

SER wil gesprek met min Economische zaken

Gebrekkige informatie over adviezen gelaakt

WILLEMSTAD — De Sociaal Economische Raad (SER) is van plan een gesprek aan te vragen met minister van Economische Zaken Don Mansur. Zij wil daarin de bewindsman vooral wijzen op de onvoldoende informatie die de SER ontvangt om haar adviezen aan de regering te kunnen samenstellen. Een klacht waarop zij al bij herhaling het vorige kabinet wees.

De SER, die geacht wordt de regering van adviezen te voorzien aangaande sociaal- economische aangelegenheden, is van mening dat zij niet voldoende informatie krijgt om tot een gedegen advies te kunnen komen. Zij sprak hierover, zo verklaarde SER- secretaris drs Ben Rosheuvel de Amigoe desgevraagd, reeds met de minister- president van het vorig kabinet. Het was destijds de bedoeling dit aspect ook bij de toenmalige minister van Economische Zaken te berde te brengen. Nu zal daarvoor de huidige bewindsman worden aangesproken.

Haar jongste kritiek op de informatie- verschaffing, leverde de SER enige tijd geleden toen zij om een advies was verzocht op het invoerverbod op een aantal verse groente- en fruitsoorten. In haar advies aan de regering, haalde de Raad in eerste instantie uit naar de summiere informatie en toelichting die haar was verstrekt. Zij sprak er nadrukkelijk haar ongenoegen over uit dat het telkenmale aan iedere nadere informatie of toelichting ontbrak.

De Raad zegt zich er overigens wel van bewust te zijn dat door telkens weer met dezelfde klacht bij de regering aan te komen, zij het risico loopt dat daarmee de klachten aan zeggingskracht zullen inboeten. De Raad wil desondanks, omwille van een zo goed mogelijke uitoefening van de adviserende taak, erop blijven wijzen dat het vrijwel ondoenlijk is naar behoren te adviseren als de benodigde stukken ontbreken.

Voor wat betreft het specifieke advies omtrent het invoerverbod, zegt de Raad uit de informatie, zoals verkregen werd van functionarissen van het departement van Economische Zaken, niet anders te kunnen concluderen dan dat de gehele organisatie rond het verbouwen van de diverse gewassen, nog steeds zeer gebrekkig is. Datzelfde constateert de SER ten aanzien van de organisatie van de in- en verkoop van de verbouwde producten. De participatie- graad van de boeren aan de landbouw- coöperatie AKKV, vindt de SER bovendien aan de lage kant.

Gezien haar conclusies vraagt de SER zich dan ook af om welke reden voor een groot deel van de in de lijst opgenomen groente- en fruitsoorten een invoerverbod werd ingesteld, terwijl deze producten eerder niet of nauwelijks werden ingevoerd. Zij vindt de vraag des te meer klemmen nu met het invoerverbod tegelijkertijd maximum verkoop- prijzen voor deze gewassen werden vastgesteld. De ervaring met de prijszetting van goederen waarvoor vanwege het departement van Economische Zaken maximum- verkoopprijzen werden vastgesteld, toont volgens de SER aan dat deze maximumprijzen al heel snel als minimum verkoop- prijzen worden gehanteerd.

De SER vindt tenslotte, zo geeft zij in het advies aan de regering te kennen, de markt- structuur van een bijzonder ondoorzichtig karakter. Zij wijt die aan de lage participatie- graad van de boeren, het beperkte marktaandeel van de boeren, de afwezigheid van enige productieplanning bij de groente- en fruitteelt, de ondoorzichtige prijszetting, de willekeurige vaststelling van de verkoop- prijzen en het gebrek aan import- cijfers. Dit alles is er debet aan, stelt de Raad, dat geen oordeel kan worden gevormd omtrent de onderhavige materie en dat op grond daarvan een zo vergaande maatregel als het opleggen van een invoerverbod en het vaststellen hiervoor van maximum- verkoopprijzen, wordt afgewezen.

SER in advies aan regering

Studie wenselijkheid Free Port gewenst

WILLEMSTAD— De Sociaal Economische Raad spreekt zich positief uit over verlaging of afschaffing van de invoerrechten op de zogenaamde toeristische artikelen. De raad meent evenwel dat nagegaan moet worden in hoeverre het wenselijk is dat de eilanden van de Nederlandse Antillen een zogenaamde "Free Port" worden. Aldus verklaart de raad in een advies aan de regering.

Reeds gaf de raad in april een positief advies over het afschaffen c.q. de verlaging van deze invoerrechten. Zoals bekend zijn die maatregelen voor zes maanden geldig, zodat de Raad zich nu moet uitspreken over de verlenging ervan en de wijziging die in verband hiermee aangebracht dient te worden in de betreffende lands- verordening.

Bij haar advies van april had de raad de regering aanbevolen een onderzoek te laten instellen bij de lokale toeristenhandel om na te gaan welke artikelen onder deze regeling vallen. Een dergelijk onderzoek werd tevens aanbevolen in een aantal concurrerende toeristen- bestemmingen in de regio.

Deze onderzoeken moeten uitwijzen hoe de concurrentie- positie van de Nederlandse Antillen ten opzichte van die andere bestemmingen is, voor wat de prijszetting en tariefstelling van de artikelen betreft. Mocht bij deze onderzoeken de Antillen ongunstig uitkomen, dan is het aan te bevelen te bekijken in hoeverre het wenselijk is ze tot Free Port te maken, aldus de SER.

Bij een beslissingname in deze moet uiteraard rekening gehouden worden met de financiele gevolgen voor het Land. Er moet een afweging gemaakt worden tussen de derving van inkomsten die voortvloeien uit de afschaffing van de invoerrechten en een mogelijke toename van de inkomsten door vergroting van de economische bedrijvigheid in de toeristensector.

De SER hoopt dan ook dat de gewijzigde prijzen doorberekend worden aan de consument toerist door middel van een prijsverlaging en dat het niet gebruikt wordt als verbetering van de eigen marge op de betreffende artikelen door de verkoper.

Marihuana-rokers kraken jeugdcentrum

WILLEMSTAD— Woensdag werd de politie naar een jeugdcentrum te Mari Pampun geroepen, waar een groep jongens binnengedrongen was. De beheerder van het centrum verklaarde dat de groep zich zonder zijn toestemming in het gebouw begeven had en zich bezighield met het roken van marihuana. Toen het groepje ontdekt werd vluchtte het weg, met achterlating van een kleine hoeveelheid marihuana. De politie nam de marihuana in beslag.

ORANJESTAD - Voor notaris mr. J.R. Croes vond gistermorgen de verzegeling plaats van de bussen, waarin de deelnemers van de "CAMPAGNE di HOOOOPI PREMIO" hun formulier kunnen deponeren. Ook dit jaar heeft Wimco weer vele attractieve aanbiedingen, waarover men morgen meer in de Amigoe kan lezen. Op de foto v.l.n.r.: Wimco's directeur Ru Fijnje, Tina Bermudez chef verkoopster, directeur San Nicolas Luis Odor en salesman San Nicolas, Francisco Ramada.

(i.m.)

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana: Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

...

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER: 20.30 *Star 80* (18 jr.); 24.00 uur *Cindy's love games* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Uncommon Valor* (18 jr.).

...

BOTICA'S: Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

...

WACHTREGELING DOKTOREN
San Nicolas en Savaneta: dokter J. Tromp, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833 of via Hospitaal, tel.: 24300.

...

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288 - 25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020 - 48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

...

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

...

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 - 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

SPORT
SPORTVERENIGING CARIBE (**zaalvoetbal**): 19.30 uur Tivoli vs BMA; 20.30 uur Apolinaris vs Conar; 21.30 uur Caribe vs Golden Boys - Caribeveld.

ARUBA DOMINOBOND: 19.30 uur Joey's vs CS Paradera - Pedro's Place.

BASKETBALL: 19.00 uur (**vet.**) Estrella vs SV Aguila; 20.00 uur (**dames**) RCA/Marlboro vs Checkpoint Color; 21.00 uur (**A-kl.**) Gold Crown vs RCA/Marlboro - Sporthal.

...

ZATERDAG
DIVERSEN
CLUB CAIQUETIO: fishing contest.

MOKO ZOO RANCH open voor het publiek: zaterdag 13.00-18.00 uur; zondag 10.00-18.00.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00 / 13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandagmiddag van 14.00-18.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-17.00 uur; woensdag van 08.00-12.00 / 14.00-19.00 uur; donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00 / 13.00-16.30 uur.

...

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.30 Fat Albert; 18.00 The Smurfs; 18.30 Nos tambe por; 18.45 Telenovela: Chispita; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Falcon Crest (The victims); 21.30 Wrestling; 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 Dance fever; 17.30 Hero High; 17.50 Matinee (The avenging); 19.00 Programma RVD, 19.30 The A-team (Diamonds in dust); 20.30 National geographic; 21.30 Santo Domingo invita; 22.30 Estreno (Remembrance of love); 24.00 Sluiitng.

Volgens Onderzoekcommissie behoefte beurzen:

Voor 280 bursalen is er dadelijk geen werk

ORANJESTAD — De eerste fase van het onderzoek van de Onderzoeks Commissie Behoefte Beurzen (OCBB), onder voorzitterschap van Raymond Jesserun, is afgerond. Deze commissie werd een jaar geleden door de centrale regering ingesteld om een onderzoek te doen in het afgeven van beurzen en vooral voor welke banen dat nodig is ofwel voor welke richtingen dit het meest noodzakelijk is.

Uit het eerste onderzoek is al gebleken dat de situatie momenteel op Aruba zeer ernstig is en dat men dit hard moet aanpakken anders zal Aruba over enkele jaren vol met afgestudeerde personen zitten zonder dat er werk voor hen is. Reeds nu kan geconstateerd worden dat ongeveer 280 studenten — die momenteel in het buitenland zijn voor hun studie — met problemen komen te zitten als ze klaar zijn en naar Aruba terugkeren.

In tegenstelling tot de andere Antilliaanse eilanden staat Aruba opvallend slecht en is de verhouding Aruba - Curaçao 281-47.

Het resultaat van de eerste fase is samengebundeld in een rapport getiteld "De kader- behoefte op de eilanden van de Nederlandse Antillen". De commissie ging te werk met de resultaten verkregen uit de volkstelling in 1981 betreffende de werkzame bevolking op dat moment, de beschikbare administratieve gegevens van de eilandgebieden en de Onderwijs- departementen betreffende het aantal bursalen per studie- richting dat eind 1982 nog studeerde en met de veronderstelling dat de bursalen die afgestudeerd zijn naar hun eiland van herkomst zullen terugkeren.

Voor de leiding van een kadervorming is er gekeken naar de leeftijds- groep van 45 jaar en ouder en naar de groep niet- Antillianen om het aantal vervangbare arbeids- krachten op middellange termijn vast te stellen. Aangenomen werd dat werkzame personen van 45 jaar op 60-jarige leeftijd of eerder met pensioen kunnen gaan en vervangen kunnen worden door jonge Antillianen en dat de niet- Antillianen voordat ze 10 jaar op de Antillen hebben gewerkt door lands- kinderen vervangen zullen worden (hierbij wordt bedoeld geen verlenging van verblijfs- vergunning meer). Verder werd aangenomen dat de arbeids- plaatsen van het gepensioneerde personeel en van de categorie niet- Antillianen behouden zullen worden en dat deze plaatsen met afgestudeerde Antillianen opgevuld zullen worden.

Uitgaande van deze punten heeft de commissie een lijst opgemaakt per beroeps- categorie en de vervangings- behoeften, maar deze lijst moet niet als iets defintiefs opgenomen worden daar de commissie nog bezig is aan de tweede fase, waarna de derde fase volgt. Een lijst werd naar alle schoolberoeps- adviseurs gestuurd, naar alle onderwijs- instanties en iedereen die geïnteresseerd is, kan bij een van de onderwijs- instanties er een krijgen.

ORANJESTAD — In één klap arriveerden op Aeropuerto Reina Beatrix 185 reis- agenten uit Boston en omgeving om van dichtbij het product Aruba dat zij in de Verenigde Staten met succes verkopen, te bezichtigen. De komende dagen zullen zij alle hotels en andere plekken die met het toerisme te maken hebben, bezoeken en door middel van slides- presentations en andere informatie nog beter op de hoogte worden gebracht van de Arubaanse toeristen- industrie. De reis naar Aruba werd in elkaar gezet door de heer Doug Frank en de TNT-staff, die verwachten dat deze voor een nog hogere boost up voor het eiland zal zorgen.

Medewerking en hulp verwacht van gemeenschap

Rode Kruis denkt aan eigen jeugd-afdeling

ORANJESTAD — Op 13 oktober opende het Nederlandse Rode Kruis afdeling Aruba zijn campagne "Help Rode Kruis Aruba helpen" met als belangrijke taak de leden- werving. Deze campagne is van essentieel belang voor het Rode Kruis.

Hiervoor is een speciale commissie aangewezen en de werkgroep die onder deze commissie valt, heeft een zeer speciale taak. In de afgelopen drie jaar zijn de leden in de gemeenschap niet benaderd waardoor natuurlijk zeer belangrijke inkomsten wegvielen. De financiële situatie is hierdoor zeer précair geworden en dat maakt het nu onmogelijk het Rode Kruis Aruba effectief te leiden. Dankzij de inzet en het enthousiasme van de plaatsvervangend commandant en zijn hardwerkende staf bleven de colonne- leden toch wel goed gemotiveerd. Hierdoor bestaat er gelukkig nog een zeer gezonde basis voor verdere opbouw van de afdeling. Van hieruit is de colonne van plan een jeugd- Rode Kruis op te bouwen.

Uit ervaring weet men dat veel vrijwilligers- werk in handen is van vrouwen van om en nabij de 40 of zelfs ouder en dat het steeds moeilijker wordt jongeren te motiveren tot het aanzetten van een vrijwilligerskorps. Voor de toekomst is de opbouw van kader- vorming van groot belang voor Aruba en vandaar dat de colonne de nadruk wil gaan leggen op het actief betrekken van de jeugd ter verzekering van een continuïteit in het Rode Kruis- apparaat. Hiervoor zal na de nodige gesprekken met de kring van het Rode Kruis en het hoofdbestuur in Nederland een speciale werkgroep aangewezen worden voor het realiseren van een project- ontwikkeling die zo actueel mogelijk op de jeugd zal zijn afgestemd.

De colonne- leden kunnen hierbij een belangrijke plaats innemen door te assisteren en met het geven van practicum- instructies. Ook wordt gedacht in de richting van het geven van EHBO- lessen voor de jeugd. Zelfs aan de huisvrouwen zal gedacht worden opdat zij zich straks kunnen bekwamen in een eerste hulp bij ongelukken in en nabij hun omgeving. Deze cursus zal geheel aangepast worden aan omstandigheden in de eigen milieu. Om het werk in de gemeenschap goed te kunnen verrichten, zal ook steeds weer veel nadruk gelegd worden op de grondbeginselen van het Internationale Rode Ruis. Het Rode Kruis is er op de eerste plaats om hulp te verlenen al waar nodig is. Hij stelt zich niet partijdig op en zal zeer zeker geen onderscheid maken voor wat betreft ras, nationaliteit, godsdienstige overtuiging, stand of politieke mening. Ook wordt veel aandacht besteed aan het streven naar het behoud van respect, samenwerking en vrede in de gemeenschap. Hierbij zal het behoud van een eigen identiteit zeer belangrijk zijn voor het Rode Kruis.

Het nieuwe bestuur van het Rode Kruis is zeer zorgvuldig samengesteld en heeft zich heel enthousiast onderworpen aan een totale reorganisatie van de afdeling Aruba zowel op financieel als administratief terrein. Gewerkt zal worden aan een goed en effectief plan. Gehoopt wordt dat de bevolking van Aruba zijn vertrouwen en steun zal schenken in het Rode Kruis- werk voor een gezondere en vreedzamere gemeenschap en zo het Rode Kruis Aruba weer de plaats te geven welke men verdient.

Over medewerking aan status aparte

PDA wil snel principe-uitspraak van Staten

ORANJESTAD — "Gezien het korte tijdsbestek voor de afscheiding van Aruba moeten wij een plechtige uitspraak van de gehele Staten dringend vernemen. Derhalve doet de Partido Democratico Arubano (PDA) een dringend verzoek aan Uw college om in een motie, door tenminste 2/3 (tweederde) meerderheid aangenomen, Uw goedkeuring aan het genoemd deel van het regeerprogramma te geven, alsook te verklaren dat Uw college zorg zal dragen voor de realisering van de status aparte van Aruba per 1 januari 1986". Zo valt onder meer te lezen in de brief die de PDA aan Staten- voorzitter Roy Markes overhandigde.

De PDA- brief citeert uit het **regeer- programma, gedateerd 15 september 1984** en ondertekend door PNP, DP, MEP, DP-Bovenwinden en UPB, pagina 8 onder andere het volgende: Staatkundige Structuur: Aan de totstandkoming van de status aparte van Aruba zullen de fracties in de Staten van de Nederlandse Antillen die de regering steunen alle medewerking verlenen, zodat Aruba per 1 januari 1986 als land een gelijkwaardige partner wordt binnen het Koninkrijk der Nederlanden, zoals overeengekomen tijdens de in maart 1983 gehouden RTC te 's Gravenhage. Dit houdt onder meer in dat voornoemde fracties zullen meewerken aan de daarvoor noodzakelijke wijzigingen van het Statuut, de Staats- regeling Nederlandse Antillen, de eilanden- regeling en andere aanverwante regelingen.

De PDA zegt in zijn brief met deze korte verklaring van de samenwerkende partijen geen genoegen te nemen. Dat de steunende fracties "medewerking zullen verlenen" en ook dat zij "zullen meewerken" biedt volgens de PDA geen soelaas. De PDA verwacht daden van de regering en de Staten en geen loze slagzinnen, zoals het geciteerde **deel uit het regeer- programma.**

Verder biedt de PDA in de brief aan voorzitter Markes het Staten- college zijn excuses aan voor het veroorzaakte ongerief, maar voelt zich verzekerd van het begrip van het college voor de PDA- bezorgdheid ten opzichte van de heersende onzekerheid omtrent de te realiseren status aparte van Aruba. "De PDA doet namens en ter geruststelling van de Arubaanse bevolking zijn welgemeende doch dringende verzoek aan Uw geacht college om in de deze brief voorgestelde motie met de meeste spoed in Uw eerstvolgende vergadering te entameren en aan te nemen". Tot zo ver de PDA- brief aan Staten- voorzitter Roy Markes.

BRUSSEL — In Brussel en Antwerpen zijn veel huiszoekingen gedaan ivm de reeks bomaanslagen van de afgelopen weken door een groep welke zich Strijdende communistische cellen noemt. Doelwit waren Vlaamse partijen en bedrijven vlakbij het NAVO-hoofdkwartier. De Belgische regering maakt zich erg bezorgd over deze aanslagen.

ORANJESTAD — De officiële trainer van de Guatemalaanse voetbal- selectie, Victor Rodriguez, verbleef de laatste twee weken op Aruba. Aan verschillende lokale trainers gaf hij in de avonduren de nodige voetbal- theorie en trainde hij verschillende voetbal- ploegen, zoals San Luis Deportivo, Jara, Bubali en RCA. Bij de foto: Victor Rodriguez (rechts) neemt RCA-doelman Edgar van Cleef onder handen.

Wereldvoedseldag op Saba:

Veel belangstelling voor dagen omvattend programma

THE BOTTOM — Saba kan dit jaar terugkijken op een zeer omvangrijk, afwisselend en druk bezocht Wereldvoedseldag- programma.

Dit door coördinator Carl Hassell georganiseerde programma startte vrijdagavond 12 oktober in het Community Center te Hells Gate met een panel- discussie waarin namens de Saba Horticulture Foundation, Saba Development Foundation, het Agriculture Center de heren Harry Simmons, Eric Th. Johnson, Vernon Hassell en Peter Derrick aanwezig waren. De discussie werd geleid door de actieve Michael Hassell. Gesproken werd over de geschiedenis van de landbouw te Saba, het steeds kleiner wordende aantal «full time» werkende Sabaanse boeren en suggesties voor de toekomst.

Op zaterdag 13 oktober werden in de Sunny Valley Youth Center in The Bottom enige lezingen gegeven over borst- voeding, hypertensie en diabetes mellitus (suikerziekte). Uit Curaçao was speciaal voor deze avond prof. E.R. Boersma, hoofd van de afdeling Kinder- geneeskunde van het St. Elizabeth Hospitaal, overgekomen. Hij zette uiteen dat borst- voeding gelukkig steeds populairder gaat worden. Helaas is het een langzaam proces. Door de aanwezigheid van zeer verschillende voedings- en afweer- stoffen blijft de baby tijdens het eerste half jaar bespaard van onder meer diarree, long- en oor- infecties, terwijl er op latere leeftijd een geringere kans bestaat op het krijgen van allergische reacties. Ook noemde de prof. Boersma als groot voordeel van borst- voeding het veelvuldige contact tussen moeder en baby, wat voor de ontwikkeling van de baby zeer goed is. Baby's huilen in de periode dat borst- voeding gegeven wordt redelijk vaak. Door de snelle opname van de borst- voeding in het maagdarm- kanaal voelt de baby zich sneller hongerig dan de baby die fles- voeding krijgt. Dit schrikt helaas vele moeders af. Tenslotte noemde hij het economische voordeel van de borst-voeding.

Gouvernements- arts Robert Mol gaf hierna een lezing over het onderwerp hoge bloeddruk (hypertensie). Helaas komt dit op Saba erg veel voor. Oorzaken als over- gewicht, weinig lichaams- beweging, roken, te veel zout- opname in het dieet werden genoemd. Tevens werden de meest gestelde vragen, gesteld tijdens kliniek- uren, in deze lezing besproken. De beide artsen kregen na afloop een fors aantal vragen te beantwoorden.

Zondag was op dezelfde plaats na een speciale Heilige Mis een middag georganiseerd die volledig in het teken van voedsel stond. Gezaghebber Smith opende deze middag. Hij bracht onder meer naar voren, dat er nog steeds miljoenen mensen in deze wereld amper in staat zijn voedsel te bemachtigen. Tevens sprak hij over het feit dat dit vruchtbare eiland nog steeds voedsel moet importeren. Gelukkig gaan steeds meer Sabanen in de zogenaamde «side line farming». Ook vertelde de gezaghebber dat er nog steeds veel mensen een verkeerde voeding gebruiken, met alle consequenties vandien. Gloria Bellfairs, diëtiste van St. Maarten, hield hierna een lezing over haar werkzaamheden, de voeding in het algemeen en de geschiedenis van het voedsel- probleem.

Tijdens deze middag kreeg men verder de gelegenheid om de stands te bezoeken van de Saba Junior Gardeners Club, de Saba Bee Keepers, de Saba Womens Organization, de school- kinderen van de Sacred Heart School en Saba Comprehensive School. Daarbij had de Stichting Belinah een grote voedsel- markt georganiseerd. Saba Agriculture Center gaf de gelegenheid om de verschillende landbouw- producten te bezichtigen, terwijl de Saba Jaycees een voedsel- wedstrijd hadden georganiseerd.

Tenslotte werd op de officiële datum van Wereldvoedsel- dag, 16 oktober, een demonstratie gegeven door het Saba Agriculture Center in Booby Hill. Men demonstreerde het gebruik van kunstmest, irrigatie- systeem, ketting- zaag en andere voor de landbouw belangrijke onderwerpen. Mede dankzij financiële steun van bv. de Stichting Belinah en het ministerie van Economische Zaken werd het totale programma een groot succes. Opvallend was het grote aantal geïnteresseerde bewoners van Saba. Hopelijk blijft deze stijgende lijn van interesse volgend jaar gehandhaafd.

Voorlichting aan ouders en jeugd

FADA: verslaafden weg wijzen voor hulp

ORANJESTAD — Ten overstaan van notaris mr. Edgar Laclé had de officiële oprichting plaats van de stichting Anti- Drugs Aruba oftewel «Fundacion Anti Droga Aruba» (FADA).

Dit initiatief werd genomen door een groep ingezetenen aangezien de drugs de jeugd, die de leiders van morgen mnoeten zijn, aan het vernietigen is en reeds veel verdriet veroorzaakt heeft in Arubaanse gezinnen. Het is niet de bedoeling van FADA zich bezig te houden met drugs- verslaafden doch deze personen te helpen door hen in contact te brengen met personen of instanties die hen wel kunnen helpen. Voorts zal de stichting door middel van motivatie- programma's via de publiciteits- media, in buurthuizen en op scholen de gemeenschap en vooral de jeugd wijzen op het verderf dat drugs met zich meebrengt en dat het beter is het drugs- gebruik te voorkomen.

De ouders zullen op de hoogte worden gebracht hoe te ontdekken of hun kinderen drugs gebruiken en hoe aan dit probleem het hoofd te kunnen bieden. Op de scholen zal dit probleem reeds in de basis- klassen geïntroduceerd worden in de vorm van voorlichtings- lessen. De stichting kan spontane donaties heel goed gebruiken en heeft voor dit doel bij Caribbean Mercantile Bank een rekening geopend onder nummer 396810-3.

Het eerste bestuur van de FADA bestaat uit: Ignacio Thiel voorzitter, Corrie Arends vicevoorzitster, Marie France Arends secretaresse, Elly Oduber tweede secretaresse, Tico Arends penningmeester, Vilma Maduro tweede penningmeester en als commissarissen Jan Beaujon, Suitheberta Oduber, dokter Arturo Saladion en Arturo Werleman.

Zakenvaria

IN HET NIEUWE Buurtcentrum van Piedra Plat gaat een handenarbeid- cursus beginnen onder leiding van mevr. Pitersz- Wever. De cursus bestaande uit frivolite, weven, haken, naaien enz. is zowel voor de jeugd als voor volwassenen. Voor verdere inlichtingen kan men bellen 25882 en 28575.

ABVO wil commissie inventarisatie arbeidsmarkt

WILLEMSTAD— De vakbond ABVO vindt dat er een commissie ingesteld moet worden die belast is met het onderzoeken van de mogelijkheden op de arbeidsmarkt, zowel voor afgestudeerden als zij die alleen de basisschool hebben gevolgd.

Deze commissie dient dan met voorstellen te komen voor verdere vorming van hen die alleen een basis school- opleiding hebben. De ABVO denkt dan aan het bekwamen van deze personen in ambachten waar in de gemeenschap behoefte aan bestaat, verklaarde het bestuurslid Fio Bernadina in het radio- programma van de bond, donderdag op Z-86.

Deze voorstellen zijn in het kader van de bezorgdheid van de ABVO met alles wat te maken heeft met de arbeidsmarkt, zowel in de partikuliere als de publieke sector. Mede in dit verband juicht de bond het nieuwe impuls- plan voor het toerisme toe. De bond meent dat de intensieve training van het personeel in die sector voortgezet en uitgebreid moet worden.

"Studio"-gift voor "Yuda nos grandinan"

WILLEMSTAD— Toneelvereniging "Studio" heeft een bedrag van 2500 gulden overhandigd aan de stichting "Yuda nos Grandinan". Dit bedrag heeft de toneelvereniging ingezameld met het toneelstuk "Er valt een traan op de tompoes". "Studio" spreekt namens de stichting haar dank uit aan de sponsors, die door hun bijdragen deze gifte mogelijk maakten en het Cultureel Centrum Curaçao dat haar toneelzaal belangeloos ter beschikking stelde.

WILLEMSTAD— Op 18 oktober vond de overhandiging plaats van een reflectometer door de Sokudi (sosiedat kurasoleño di diabetiko) aan de Stichting Neutrale wijkverpleging. Een reflectometer is een apparaatje waarmee gemakkelijk en snel de bloedsuikerwaarde gemeten kan worden bij eenieder en in het bijzonder bij mensen die aan suikerziekte lijden. Door middel van een pijnloos prikje in de vinger wordt uit de vinger een druppeltje bloed gehaald en op het stripje geplaatst. Na twee minuten leest men de bloedsuikerwaarde dan af. Het is een gemakkelijke vorm van zelfcontrole, dat veel geld en tijd uitspaart. Op Curaçao lijden tussen de 5500 en 6000 mensen aan suikerziekte.

PPA 35 jaar

ORANJESTAD — Dinsdag volgende week is het precies 35 jaar geleden dat een groep ingezetenen, onder leiding van wijlen Juancho Irausquin, de Partido Patriotico Arubano (PPA) oprichtte. Dit feit wordt volgende week met enkele activiteiten herdacht. Op zaterdag 27 oktober wordt in Bushuri Beach hotel een receptie voor genodigden gehouden, terwijl de dag daarop voor het publiek een «open house» wordt gehouden bij de woning van PPA- voorzitter, Benny Nisbet, in San Nicolas.

Shell-woordvoerder Nils de Paula

Twaalf-uurs wachtschema geen concreet Shell-plan

WILLEMSTAD— Het idee om eventueel een twaalf- uurs wachtsysteem in te voeren was geen concreet plan en is daarom niet met de vakbond PWFC besproken. Het betreft hier één van de vele ideeen die er zijn voor verhoging van de efficiëntie binnen het bedrijf, maar dat hoeft niet te betekenen dat ze inderdaad tot uitvoering komen. Aldus verklaarde PR-man van de Shell Curaçao nv, Nils de Paula vanmorgen desgevraagd aan de Amigoe.

Hij bevestigde dat kennelijk een afdelings- chef enkele werknemers met dit idee benaderde, maar benadrukte dat het geen uitgewerkt plan was dat gereed was voor uitvoering.

PWFC- voorzitter Roque Koeijers zei dat een voorstel gecirculeerd is onder de werknemers voor introductie van een nieuw schema, waarbij de wachten, die nu op acht uur gesteld zijn, gewijzigd worden tot twaalf uur. Afgezien van het feit dat het idee alleen al voor een twaalfuurs wacht voor de bond onaanvaardbaar is, vindt Koeijers dat geen correcte procedure gevolgd is om dit voorstel te lanceren.

Dergelijke zaken behoren eerst met de vakbond overlegd te worden, zei hij en verklaarde dat dit "zijn gevolgen met zich meebrengt". Hij vindt dat de directie van de raffinaderij de verantwoordelijkheid moet dragen voor het optreden van de betreffende afdelingschef, ongeacht of die chef met of zonder medeweten van de directie opgetreden is.

Koeijers zei dat dit "voorstel" bij de PWFC de indruk wekt dat er veel werk te doen is en dat daarom de huidige werknemers langere uren moeten maken. Als het inderdaad zo is dat er meer werk te verzetten is, dan moeten nieuwe mensen in dienst genomen worden en moet niet de werktijd van het huidig personeel verlengd worden, vindt hij.

De PR-man van de Shell ontkende dat het idee voor een twaalf- uurs wacht gerezen zou zijn doordat er meer werk is. Volgens het schema dat bij dit idee hoort, zijn evenveel mensen nodig om de wachten te lopen. Het voorgestelde schema houdt geen verhoging van het te werken aantal uren per week in, verzekerde hij. Naar De Paula uitlegde zouden de wachtlopers in plaats van vier wachten van acht uur achter elkaar per week twee keer een wacht van twaalf uur hebben, of drie keer per week.

Zo de directie van de Shell ervan overtuigd is dat dit schema werkbaar is binnen het bedrijf, zal het uitvoeren ervan uiteraard moeten geschieden binnen de wettelijke regelingen voor bijvoorbeeld het aantal rusturen. Uiteraard zal de vakbond benaderd worden als er concrete plannen hieromtrent uitgewerkt mochten worden, zei De Paula.

Voor wat de mogelijke afvloeiing van personeel betreft: de directie van de olie- raffinaderij is nog bezig het enkele maanden geleden door een groep deskundigen opgestelde rapport te bestuderen. Eén van de aanbevelingen is dat (nog meer) ingekort moet worden op personeel. De inhoud van het rapport is besproken met de PWFC en de directie heeft het nog steeds in studie. Er moet nog uitgemaakt worden welke aanbevelingen wel en welke niet opgevolgd worden, zei De Paula. Wel staat vast dat het bedrijf een teveel heeft aan personeel: het bewuste rapport noemde een aantal van ongeveer 200 in dit verband. Hij verklaarde dat om te kunnen voortbestaan naast andere olie- raffinaderijen de Shell zeker aan afvloeiing zal moeten doen.

Softball voor vervolg-onderwijs

ORANJESTAD — Op dinsdag volgende week gaat het softballtoernooi voor scholen van het voortgezet onderwijs van start. Op die dag zullen de volgende wedstrijden worden gespeeld: In het Lago Sportpark John Wesley College - Abraham de Veerschool (groep D, 3.15 uur) en Dr. Martin Luther Kingschool - Filomena College (groep D, 4.45 uur). In het Little League Ballpark te Dakota: Tarabana Technische School - Julianaschool (groep D, 3.15 uur) en La Salle College - John F. Kennedyschool (groep D, 4.45 uur).

Dit toernooi wordt op iedere dinsdag, donderdag en vrijdag gespeeld in het Lago Sportpark, het Little League Ballpark, het Wilhelminastadion en het Kibaima Ballpark in de 3 categorieën C, D en E.

Remitido

E...

ESEY, LO KE e
ta trata di bisami
i lokual e ta trata di konfiami
Si bo sera bo wowonan
seranan di berdad i ser franko
No wak, promé ku bo mira
lubida, ku bo ta lubida.
Den su pensamentonan e dia
ta bai perdí den anochi
E.....e.....ta ken e ta.

CHANITA
(Aruba)

Remitido

Chacho, Chacho.....

YONKUMAN, SI ta ku propaganda pa Cuba bo ke kumpra libertat di dos kompañero ku ta será ayanan mi por komprende bo afán pa logra bo propósito. Si no ta'sina anto "foei". M'a kerebu mas inteligente. Si b'a siña bo somnan na skol debidamente bo mester por a saka'fo ku si bo repartí rikesa di un poblashon den parti igual na kualke país di mundu (som ku nan a yega di saka na Hapon kaba) bo ta keda ku un nashon di hende pober so. Aspirashon di por bira miyonario algun día no por eksistí ni ku indjekshon di kapital di e país totalitario mas riku na mundu.

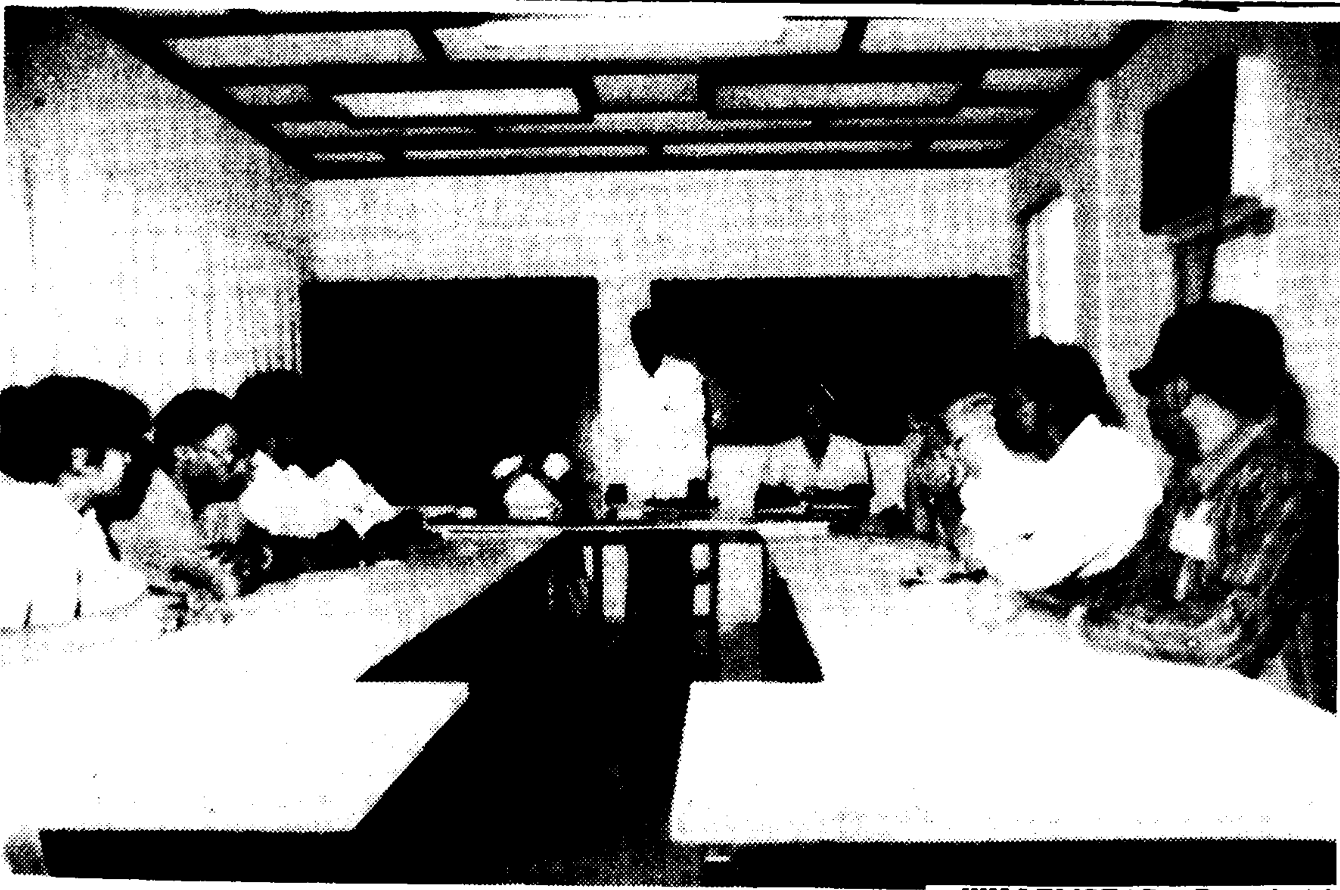
Bo mester ta mas ku siegu si bo no por mira Cuba manera un "showcase" i un base ruso pa eksportá un ideología ku ayanan mes a frakasá kaba.

Si bo ta kere ku tur loke b'a pasa na televishon no ta kosta e habitantenan di e eks- perla de las Antiyas ni un depchi for di nan saku ta pasobra ku tin varios manera pa paga un debe grandi sin ta ku plaka riba mesa. Soldá pa bringa pa nan patron meskos ku propaganda gratis pa nan revolushon tambe ta medionan legítimo pa pober paga su debenan. E idea no ta malu si bo ta kontentu ku paga pa enseñansa ku labor, lealtat ku karni pa kañon i propaganda pa bende nan revolushon ku traishon di bo país. Asina nos tambe por solushoná e problema di desempleo.

Lo bo a hasi un mihó papel si bo a tene un teleton na televishon pa paga debe di bo amigunan será. Henter Kòrsou lo a kontribui ku plaka kontante i sonante pa kaba ku un situashon ku no tin fin di yega na su fin.

Bo no por a ni sikiera saka'fo ta pa kuantu aña largu nan a keda kondená? Nos ta kompartí bo prekupashon. "Better luck next time".

JAMES G. CAPRILES

WILLEMSTAD— Door de Afdeling Personeelszaken van de ALM is een informatie cyclus georganiseerd bestemd voor AlM-personeelsleden die binnenkort met pensioen gaan. Tijdens de sessies wordt voorlichting op diverse gebieden verstrekt zoals bijvoorbeeld ziekteverzekeringen van de AlM, ouderdomspensioen en medische behandeling door het Gouvernement. Behalve ALM- functionarissen geven ook diverse andere instanties hun medewerking aan dit programma.

Tijdens Panamerikaans congres

Resoluties onderstrepen belang fysieke educatie

WILLEMSTAD— Op de overheid zal een beroep worden gedaan om de nodige stappen te nemen om de fysieke educatie op Curaçao te verbeteren. Bovendien zal worden verzocht om de specialisatie- mogelijkheden in deze tak van het onderwijs uit te breiden, zodat meer onderwijzers hierin les kunnen geven op de basis- scholen. Dat is de strekking van een deel van de resoluties die aangenomen werden tijden het negende Panamerikaanse congres dat onlangs werd afgesloten.

Naar deze week een woordvoerder van de onderwijsbond Sitek in het wekelijkse radio- programma bekend maakte, werden er op het congres in totaal 13 resoluties aangenomen. Een daarvan is ook dat de overheid zal worden gevraagd om de bestaande sportinstellingen een doelmatiger gebruik te geven zodat de scholen er ook 's middags en 's avonds gebruik van kunnen maken. Verder wordt, door middel van een resolutie, de gedachte aangedragen om sportzalen te bouwen in wijken waar veel scholen gehuisvest zijn.

Het congres vraagt ook of er een beschrijving kan komen van hetgeen lichamelijke opvoeding precies inhoudt en of de mogelijkheid bestaat voor de komst van een inspecteur die speciaal met dit onderwijs belast is. Er moet natuurlijk, zo stelde de Sitek- woordvoerder, ook informatie worden verstrekt aan de ouders opdat zij het belang van fysieke educatie inzien.

In het radiopraatje werd verder melding gemaakt van de algemene ledenvergadering op zondag 28 oktober om tien uur 's morgens in de aula van de universiteit. Deze vergadering is van groot belang voor alle leden, zo stelde de woordvoerder, aangezien het uitgangspunt voor het toekomstige beleid bepaald zal worden. Op 22 oktober is er werderom een vergadering van de medewerkers om het concept- actieprogramma voor 1984 tot 1986 te bepalen. Deze vergadering wordt gehouden in het Sitek- gebouw, Landhuis Steenen Koraal om vier uur 's middags.

Tot slot van het radio-praatje ging de Sitek woordvoerder nog even in op de nieuwe in aanbouw zijn rijstfabriek Alesie. Ook deze fabriek zegde de vakbond al haar steun toe. Zij zal haar leden middels een informatie- avond op 26 oktober om half acht in Landhuis Stenen Koraal inlichten over de mogelijkheid van het kopen van aandelen, aldus de Sitek tijdens haar radio- programma.

Nieuwe kaarten delen van Curaçao

WILLEMSTAD— In samenwerking met het Britse bedrijf "Hunting Aerial Surveys" stelt de Dienst Openbare Werken in de komende maanden luchtkaarten samen van diverse delen van Curaçao. Het betreft kaarten van Sint Michiel, Seru Papaya, Groot Kwartier, Santa Rosaweg/Snipweg en omgeving, Mahuma, Kanga en Muizenberg.

De heer Boekhorst, hoofd van de afdeling Topografie van de DOW, legde uit dat de vervaardiging van de nieuwe kaarten geschiedt door middel van luchtfoto- grammetrie.

Dit houdt in dat vanuit de lucht foto's genomen worden van de in kaart te brengen terreinen. Om deze terreinen aan te geven en vanuit de lucht beter zichtbaar te maken voert de DOW terreinmetingen uit, die gepaard gaan met het plaatsen van koperen "hoogtebouten" en witte merktekens. De hoogtebouten worden in woningen aangebracht; de witte merktekens worden op het terrein neergelegd of op de weg geschilderd. Het betreft witte ronde vlakken van ongeveer zeventig centimeter doorsnee.

In verband hiermee is samenwerking vereist van de bevolking voor het aanbrengen van de bouten. Tevens verzoekt de DOW om de witte merktekens —in geval het losse tekens betreft— te laten liggen waar ze zijn en geen auto's te parkeren op de tekens of deze op een andere manier te bedekken.

Luchtkaarten worden onder andere gebruikt door de Dienst Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (DROV), de DOW zelf en Domeinbeheer. Bij alle drie diensten is het namelijk belangrijk te weten hoe bepaalde terreinen eruit zien, in verband met hun werkzaamheden, verklaarde de heer Boekhorst op een woensdag gehouden persconferentie van de DOW.

Afrikaans publiek wordt met de dag deskundiger

Weinig verandering aan top standenlijst WK-dammen

DAKAR — Het Afrikaanse publiek wordt in het wereldkampioenschap dammen met de dag deskundiger en iets minder chauvinistisch. Dat bleek in de twaalfde ronde waarin de meeste belangstelling uit ging naar de duels tussen de Nederlandse- en Sovjet-grootmeesters. Vooral de topduels Clerc - Kornjevski en Stokkel Gantwarg trokken de aandacht, maar daar was men na bijna anderhalf uur op uitgekeken, toen de grootmeesters na bloedloze partijen remise overeen kwamen. Aan de top van de ranglijst veranderde niets en de voorsprong van Gantwarg op het duo Clerc/Kornjevski bleef gehandhaafd op twee punten. Het drietal zag ook het peloton niet naderbij komen.

Kornjevski was tegen Clerc heel duidelijk op remise uit en bood die ook na ruim een uur spelen op de zeventiende zet aan. Clerc wilde nog even doorspelen, maar toen hij op de dertigste zet merkte dat het toch niets opleverde, kwam hij zelf met een vredesvoorstel, dat uiteraard werd geaccepteerd. Twee minuten later bood Gantwarg, die tegen Stokkel ook heel afwachtend speelde, zijn tegenstander eveneens remise aan. De leider was aan een extra rustdag toe na zijn opwinnende duel uit de voorgaande ronde tegen Koeperman en wilde bovendien niet meer krachtinspanningen leveren dan strikt noodzakelijk omdat zijn voorsprong onaangetast bleef.

De andere ontmoetingen tegen de Russen en de nederlanders leverden aanzienlijk meer opwinding op. Jansen accepteerde tegen Baljakin een onaanvaardbare opsluiting op zijn lange vleugel. De Nederlanders, die sinds woensdag vol vertrouwen hoopten op steun van een Senegalese, die hem een ronde eerder tegen Guinard als een soort talisvrouw diende, groeiden de moeilijkheden duidelijk boven het hoofd. De zeer teleurgestelde fan van Jansen bleef hem echter trouw en volgde al zijn bewegingen, zonder iets te begri pen van de toverkunsten die Jansen op het bord uithaalde. Haar gezicht betrok, zoals ook dat van de Nederlander, die na goed drie uur spelen erkende dat hij door het door hem gekozen spelgenre hem in een onhoudbare situatie had gebracht.

De uitslagen van de twaalfde ronde zijn:

Koeperman (VS) - Guinard (Fra) 1-1; Jansen (Ned) - Baljakin (Sov) 0-2; Kaplan (VS) - Dubois (Fra) 1-1; Clerc (Ned) Kornjevski (Sov) 1-1; Memel Meless (Ivo) - Kane (Sen) 1-1; Scholma (Ned) - Wirni (Sov) 1-1; Autar (Sur) - Der (Sen) 1-1; Stokkel (Ned) - Gantwarg (Sov) 1-1.

De stand is nu: 1. Gantwarg 18 punten; 2. Clerc en Kornjevski 16; 4. Baljakin, Koeperman, N'Diaye en Wirni 14; 8. Diallo en Scholma 13; 10. Wigman 12; 11. Jansen, Memel Meless en Van der Wal 11; 14. Autar, Der en Stokkel 10; 17. Kaplan 9; 18. Kane, Dubois en Guinard 8 punten.

WILLEMSTAD — Op de foto combinatie de deelnemers aan de 11e internationale dames tennistoernooi dat gisteravond van start ging op de tennisbanen van Asiento te Rust en Burgh. Ook ziet men het moment waarop de nieuwe sportkoningin mejuffrouw Meyer de eerste service verrichtte.

ITF buigt zich over Zweeds voorstel

STOCKHOLM — De finale van het tennistoernooi om de Davis Cup tussen Zweden en de Verenigde Staten, wordt niet van 28 tot en met 30 december gehouden maar twee weken eerder, van 16 tot 19 december. Dat is gisteren door de Internationale Tennis Federatie bekend gemaakt. De Zweden hadden de wedstrijd graag aan het einde van het jaar gehouden om zich na de Australische titelstrijd goed voor te kunnen bereiden.

De Amerikanen hadden echter tegen die data geprotesteerd. De Internationale Tennis Federatie heeft daarna bij de Zweden sterk aangedrongen op een andere datum. Het verplaatsen van het duel naar de 16e december komt de Amerikanen echter ook weer niet helemaal gelegen. De vrouw van Jimmy Connors moet namelijk in die tijd bevallen en de Amerikaan heeft al aangekondigd dat hij thuis wil blijven als het kind niet voor de eerste speeldag is geboren.

Karpov blijft koploper in WK-schaken

Kasparov kiest voor remise boven avontuur

MOSKOU — De veertiende partij in de schaak- tweekamp om de wereldtitel tussen Anatoli Karpov en Gari Kasparov is woensdag na zestien zetten in Moskou in remise geëindigd. Uitdager Kasparov speelde met wit. De stand blijft daardoor 4-0 in het voordeel van de wereldkampioen.

Al na de zestiende zet van Kasparov verkoos de 21- jarige uitdager een snelle remise boven een avontuur. Titel- verdediger Karpov had weinig tijd nodig om het onverwachte aanbod van zijn jonge opponent te aanvaarden.

Voor de in Moskou aanwezige grootmeesters was het snelle einde van de partij een grote teleurstelling. Vooral het feit dat Kasparov geen enkele poging had gedaan zijn tegenstander in moeilijkheden te brengen, verbaasde hen zeer. Een van de grootmeesters verzuchtte na de partij, dat hij eigenlijk gehoopt had dat de jonge uitdager voor zijn gebrek aan vechtlust gestraft zou worden met een verliespartij.

Het begin van de partij volgde voor een gedeelte de opening van de zesde partij die toen tot enerverend spel had geleid. Kasparov, met wit, gebruikte tegen de Indische koningin- verdediging van Karpov enige variaties. Het bracht de wereld- kampioen echter geen moment in de problemen. Hoewel er ook na de zestiende zet van wit nog voldoende aanleiding was om verder te spelen, koos Kasparov het zekere voor het onzekere omdat de positie van Karpov zeer solide was. Gezien het spel van de uitdager in deze partij lijkt het er steeds meer op dat hij spelende met wit al bij voorbaat tevreden is met remise teneinde de tweekamp nog enige tijd te laten voortduren.

In dames-klasse schaakvereniging Janwe

Stacie haalt volle winst tegen Karin Garmers

WILLEMSTAD — Met vijf wedstrijden verdeeld in de respektievelijk klassen, werd de competitie van schaakvereniging Janwe afgelopen zaterdag voortgezet te buurtcentrum Janwe.

In de A-klasse vond de hervatting plaats van de eerder afgebroken partij tussen Geert Van der Ploeg en Wanner Richardson. Uiteindelijk was het Richardson die het winstpunt voor zich opeiste na Van der Ploeg te hebben verslagen. Dit was tevens het eerste verliespunt voor Van der Ploeg die ongeslagen was in zijn eerste drie wedstrijden. Wanner Richardson eindigde dus zijn prestatie in de A-klasse met een daverende overwinning op één van de beste Janwespelers, terwijl Van der Ploeg nog zijn laatste partij moet spelen tegen Benito Bito die tussen haakjes ook in de strijd is om de kampioenstitel.

DAMES-KLASSE

In de dames-klasse waren het Karin Garmers en Natalie Stacie die de schaakstrijd tegen elkaar aanbonden, met Natalie Stacie vandoor gaande met de overwinning. Zodoende was zij ook de enige schaakster die het volle winstpunt wist af te pakken van Karin Garmers. Nu gaan Stacie en Sonali Cardose aan kop beiden met 5 punten uit 6 wedstrijden.

SELEKTIE

De geboekte resultaten van de selektiewedstrijden waren als volgt: Enrico Garmers - Dennis Pikero 0-1; Marc de Maayer - Benito Bito 0-1 en Shastri Moesker - Marcos Cova 1-0.

De competities zullen morgen om negen uur precies hun doorgang vinden in buurtcentrum Janwe, terwijl trainer Smith zijn leerlingen verwacht voor het volgen van de schaaklessen in verband met de komende schaakexamens op 27 oktober.

PIKERO - JEANDOR

Afgelopen maandag vond ook de voortzetting plaats van de uitdagingswedstrijden tussen Dennis Pikero en de uitdager Marlon Jeandor. Beide spelers begonnen de partij met een vlugge ontwikkeling van hun stukken, maar Pikero kwam kort daarna in een moeilijke parket te staan nadat hij de opening op de verkeerde manier oppakte. Op zijn beurt verzuimde Jeandor van de ontstane chaos te profiteren en zodoende kwam hij alleen maar in een pionvoorsprong te staan. Naar gelang de partij zich verder ontwikkelde, slaagde Pikero erin zijn stelling te consolideren en tevens ook zijn pion terug te winnen.

Uiteindelijk had Dennis Pikero meer bewegingsvrijheid tot zijn beschikking en hiervan maakte hij gebruik om zijn loper tegen twee pionnen van zijn tegenstander te ruilen. Hierdoor onstond er een remise-stelling, maar op de volgende zet beging Pikero een blunder die hem later de partij kostte. Met dit resultaat nivelleerde Marlon Jeandor de punten-notatie met 1-1. Aanstaande maandag zal de derde partij worden gespeeld in Maduro Plaza, terwijl de Janwecompetities morgen hun doorgang zullen vinden. Alle schaakliefhebbers zijn welkom.

Rinus Israel twee wedstrijden buitenspel

DEN HAAG — Rinus Israel, de trainer van de eredivisieclub FC Den Bosch, mag twee wedstrijden niet als trainer/coach of in een andere functie optreden. Israel die afgelopen zondag bij de wedstrijd Den Bosch - Roda JC door scheidsrechter Henk van Ettekoven naar de tribune was verwezen, kreeg van de tuchtcommissie van de KNVB bovendien een boete van 80 dollar opgelegd.

De NEC-speler Graat werd wegens een rode kaart voor vier wedstrijden uitgesloten.

De tuchtcommissie legde verder de volgende straffen op: NEC: J. Mommertz een wedstrijd schorsing. FC VVV: J. Rutten een wedstrijd schorsing.

PEKING — China's partijsecretaris Hu voorspelde dat volgend jaar 4-5 van de 9 man van het secretariaat van het centraal comite wordt vervangen. Hu leidt dit secretariaat.

*****

Aanstaande zondag 21 oktober

Na lange tijd weer een Cantamaran race

WILLEMSTAD — De snelheidsminnende zeilers kunnen na lange tijd aanstaande zondag weer eens hun hart ophalen. De catamarans zullen dan hun race hebben om de "Elleke van der Sluis Trophee". Dit jaar is een gevarieerd parcours uitgekozen dat na enig boeienwerk op het Spaanse Water ook op zee naar Fuik en Caracasbaai voert. Uniek is dat de wedstrijd twee keer langs Barbara Beach zal voeren zodat het publiek de race goed zal kunnen volgen.

Dankzij de inspanningen van enige organisatoren zullen praktisch alle hobie- cat-eigenaren aan de start verschijnen en is er zelfs sprake van een hobie-catloze zeiler die ook graag mee wil doen.

FAVORIETEN

De traditionele favorieten van weleer zijn dit ook nu, maar verrassingen zijn geenszins uit te sluiten: Rob Noordstar, de man die zelfs varende met een snelheid van 40 kilometer per uur een sjekkie kan rollen en aansteken is en blijft de te kloppen man. Sjoerd Nieuwenhuizen, een gespierde atleet die recent een speciale hobie-cat cursus in Nederland volgde, hoopt hoge ogen te gooien. En als Bart Schoonen niet aan zweepslag lijdt, dan zou ook hij wel eens een hoofdprijs kunnen verdienen.

De grote outsider met kampioensaspiraties is dit jaar echter Hajo Wildschut. Deze ervaren hobie-cat zeiler heeft een speciale extractor aan lijzijde van zijn boot gedemonteerd waarmee een vacuum wordt getrokken dat zijn boot met immense snelheidsdrang over het water zal laten scheuren.

Andere hobie-cat zeilers die zeker aan de start verschijnen en mogelijk voor een verrassing kunnen zorgen zijn Norbert Bielderman, Len Gillen, Jan Taams, Steve van der Kwast, Niek Kort, Herman Verboom en dokter Altena. De inschrijving voor dit evenement kan telefonisch geschieden bij R. Noordstar op telefoonnummer 79293 of bij H. Wildschut op nummer 76898. Vanavond om acht uur zal er een captains meeting gehouden worden te Rust en Burgh, waar tevens het inschrijfgeld betaald zal kunnen worden. Direct na afloop van de race zal door Leo van der Sluis de prijsuitreiking plaatsvinden op yachthaven Asiento te Brakkeput Mei Mei.

NEW YORK — De VS vinden dat men beter kan werken aan verbetering van het bestaan en de banen voor zwarten in Zuid Afrika dan aan handelsboycots en aan terugtrekking van investeringen. Dit gebeurde in een debat over rassen- discriminatie.

*****

Programma jubileumtoernooi SV Willemstad

WILLEMSTAD — Het komende weekeinde wordt het jubileumtoernooi van de voetbalvereniging Willemstad weer voortgezet. De A-klasse begint aan de tweede helft van de competitie, terwijl in de B-klasse Willemstad 2 - TES/CM de laatste wedstrijd is uit de eerste ronde. In de C-klasse ontbreken nog een aantal wedstrijden. Zondag a.s. worden aan de periode- kampioenen in de diverse klassen om 19.00 uur in het clubhuis van Willemstad de prijzen uitgereikt.

De stand na het weekeinde van 14 oktober is:

A-KLASSE					
1. Quick'60 (*)	4	3	0	1	6	5- 3
2. DTS/Fatum	4	3	0	1	6	9- 7
3. Abrahamsz HW	4	2	1	1	5	10- 6
4. Willemstad	4	1	0	3	2	5-10
5. Unidos/Antem	4	0	1	3	1	3- 6
B-KLASSE					
1. Jan Thiel Boys (*)	4	4	0	0	8	16- 3
2. Bandi Kas	4	3	0	1	6	11- 2
3. Willemstad 2	3	1	0	2	2	7-15
4. TES/CM	3	0	1	2	1	1- 5
5. Willemstad 3	4	0	1	3	1	5-15
C-KLASSE					
1. DTS/Hoekloos	3	3	0	0	6	7- 3
2. Quick'60 2	5	1	3	1	5	5- 4
3. Juristen	4	1	2	1	4	2- 2
4. Angua	2	1	1	0	3	9- 4
5. Abrahamsz HW 2	4	0	0	4	0	5-15
V-KLASSE					
1. Amareira (*)	4	4	0	0	8	22- 5
2. Quick'60 3	4	2	1	1	5	6- 7
3. Abrahamsz HW 3	5	2	1	2	5	10-10
4. Quick'60 4	4	1	0	3	2	3- 5
5. Willemstad 4	3	0	0	3	0	2-16

* periode-kampioen

Het programma voor het weekeinde van 20 en 21 oktober:

A-klasse			
Fatum - Quick'60	ZA	16.30	DTS
Willemstad - Unidos	ZO	16.30	WSD
B-klasse			
Willemstad 2 - TES/CM	ZA	16.30	WSD
Willemstad 3 - JT Boys	ZO	15.00	WSD
C-klasse			
Hoekloos - Angua	ZO	16.30	DTS
Juristen - AHW 2	ZO	16.30	AHW
V-klasse			
Quick'60 4 - Willemstad 4	ZA	16.30	QCK
Amareira - Quick'60 3	ZO	16.30	QCK

AMIGOE-KIJKTIP
zaterdag: DTS/Fatum - Quick'60
zondag: Willemstad - Unidos/Antem

WK-karate in Maastricht

MAASTRICHT — Karate is in Nederland, de talrijke successen in het jonge verleden ten spijt, een kleine sport gebleven. De strijd om de wereldkampioenschappen in Maastricht is, naast de sportieve waarde, een gevecht om meer erkenning bij het grote publiek, dat tegenover de vechtsport van Japanse afkomst nog altijd een grote argwaan koestert, dan waardering opbrengt. In het streven naar popularisering is de Nederlandse karateka Guusje van Mourik een gouden kracht. Letterlijk en figuurlijk.

De 28-jarige studente in de tandtechniek uit Utrecht veroverde twee jaar geleden de wereldtitel in het verre Taipeh. Een dagreis dichter bij huis, in de Maastrichtse Eurohal, lukte dat eveneens. De titelprolongatie bij de dames-zwaargewichten (boven 60 kilogram), kwam zelfs met een opmerkelijk gemak tot stand. Door een gelukkige loting was ze de eerste ronde vrij en eenmaal op de mat bood de Noorse Kari Lunde, gevreesd door van Mourik, nauwelijks meer tegenstand: 5-0. De laatste groepswedstrijd, tegen de Britse Argyle, de nummer drie van 1982, bracht meer problemen, maar geen onoverkomelijke: 4-2.

Fanatiek aangemoedigd door de 2.000 toeschouwers op de redelijk bezette tribunes kreeg de titelverdedigster in de eindstrijd te maken met Yvette Bryan. De hoop van de donkere Britse op meer dan zilver was in een mum van tijd teruggebracht tot nul. Van Mourik verbruikte nauwelijk de helft van de toegestane tijd van drie minuten om opnieuw als wereldkampioene te worden gehuldigd: 6-1.

Antillen verliest met 1-7 tegen Puerto Rico

Programma WK-honkbal door regen verhinderd

SANTIAGO DE CUBA — Een enorme tropische regenbui heeft gisteravond het programma van het wereldkampioenschap honkbal in Santiago de Cuba in de war gestuurd. De regen was zo hevig dat niet alleen de wedstrijd Panama - Zuid-Korea moest worden afgebroken, maar dat het ook niet mogelijk was dat de late avondwedstrijd tussen Taiwan en de Verenigde Staten te laten spelen. Beide wedstrijden werden voor morgen opnieuw vastgesteld.

ANTILLEN

In de laatste wedstrijd van gisteren heeft de selectie van de Nederlandse Antillen met 1-7 verloren van Puerto Rico. De stand in groep A werd daardoor: 1. Japan 4-8; 2. Puerto Rico 5-8; Cuba 4-6; Nicaragua 4-4; 5. Venezuela 5-2; 6. Italië 5-2; 7. Nederlandse Antillen 4-0. De Antilliaanse ploeg is reeds uitgeschakeld voor deelname aan de finale ronde.

Nederland, dat vandaag tegen Panama speelt, is voor een belangrijk deel afhankelijk van die wedstrijd. Dat wil zeggen, wanneer er tenminste wordt gewonnen van Panama. Gebeurd dat niet dan eindigt Nederland met twee punten op de voorlaatste of laatste plaats. De strijd om de wereldtitel zal in dat geval in Havana verder gaan zonder de Nederlandse ploeg, die dan in Holguin zal moeten spelen om de negende tot en met de dertiende plaats.

De uitslagen van donderdag zijn:

Groep A: Venezuela - Japan 1-4 en Italie - Nicaragua 4-11.

Groep B: Dominicaanse Republiek - Nederland 2-0. Stand: 1. Verenigde Staten 4-8; 2. Panama 3-4; 3. Zuid-Korea en Dominicaanse Republiek 4-4; 5. Nederland 4-2; 6. Taiwan 3-0.

Zeer merkwaardig in deze groep is ongetwijfeld de prestatie dat er tot nog toe door de Taiwanezen geleverd werd gedurende het toernooi.

Tennistoernooi in Tokio

TOKIO — De geplaatste Tsjechoslowaak Tomas Smid is woensdag in de eerste ronde van het internationale tennistoernooi in Tokio uitgeschakeld. Hij verloor met 6-2, 4-6, 2-6 van de Indies Ramesh Krishnan. Ook de Zweed Anders Jarryd en de Amerikaan Scott Davis, die beiden waren geplaatst verloren.

De voornaamste uitslagen zijn:

De uitslagen van de wedstrijden uit de tweede ronde van het toernooi te Tokio zijn: Jimmy Connors (VS) - Robert Green (VS) 6-4, 6-2; Mark Dickson (VS) - Glenn Michibata (Can) 2-6, 6-3, 6-2; Andrés Gómez (Ecu) - Tom Gullikson (VS) 6-3, 6-7, 7-5; Eric Korita (VS) - Bill Scanlon (VS) 6-3, 7-6; Ramesh Krishnan (Ind) - Zoltan Kuharsky (Hon) 6-0, 6-4; Mats Wilander (Zwe) - Ben Testerman (VS) 6-3, 6-2; Vijay Amritraj (Ind) - Martin Davis (VS) 7-6, 6-4.

Tsjiboerdanidze behoudt wereldtitel schaken

WOLGOGRAD — Maja Tsjiboerdanidze uit de Sovjet-Unie is vandaag in Wolgograd wereldkampioene schaken gebleven. De dertiende partij uit de tweekamp om de wereldtitel, die gisteren werd afgebroken, werd vandaag door haar landgenote Irina Levitina zonder verder te spelen opgegeven. Door die winstpartij groeide de voorsprong van Tsjiboerdanidze tot drie punten, 8-5 met nog drie partijen op het programma. Levitina als uitdager, kan dus niet meer punten halen dan Tsjiboerdanidze nu reeds bezit. De veertiende partij wordt morgen gespeeld.

MOSKOU — Het overleg van Syrie met de SU is beeindigd maar er zijn tekenen dat er meningsverschillen bestaan tussen beide landen over de kwestie Arafat en PLO en de toenadering Jordanie-Egypte. Er is weinig aandacht besteed in de pers aan het bezoek van president Assad aan Moskou.

*****

Volgens Imagen Ambiental:

Energieverbruik lage inkomens gaat vooral naar koelkast

WILLEMSTAD— De huishoudens waarvan het hoofd een laag en middellaag inkomen heeft (tot 1050 gulden per maand) maken meer dan de helft van hun verbruikte energie op aan hun koelkast. Op de tweede plaats komt voor deze huishoudens de post diversen, welke voornamelijk verlichting bevat. De huishoudens waarvan het hoofd in de hogere inkomensklassen valt (vanaf 3000 per maand) besteden het grootste deel van hun elektriciteit aan airconditioning. Tweede grote post ook voor deze groep is de koelkast terwijl de post diversen op de derde plaats komt.

In het milieu-voorlichtingsblad van het eiland gebied Curaçao, "Imagen Ambiental", staat in het septembernummer een onderzoek gepubliceerd naar het huishoudelijk energiegebruik op Curaçao. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van gegevens afkomstig van de "Tweede Algemene Volks- en Woningtelling Nederlandse Antillen" dat in februari 1981 gedaan werd. De cijfers zijn gebaseerd op schattingen, zo stelt de inleiding van het onderzoek geschreven door Margo Guda van de FAPE, en dienen daarom zeer behoedzaam te worden gebruikt. Het materiaal geeft wel een indicatie van het energiegebruik en van de mogelijkheden van bezuiniging door individuele konsumenten.

Uit het onderzoek is gebleken dat het bezit van apparatuur afhangt van het inkomen van het hoofd van de huishouding. Gemiddeld heeft bijna 97% van de aangesloten huishoudens een koelkast, 93% heeft een strijkijzer, 88% heeft een televisietoestel en ruim 73% een wasmachine. De spreiding van de percentages van aangesloten huishoudens met deze apparaten van de verschillende inkomensklassen is klein. Dit in tegenstelling tot het bezit van airconditioners, stofzuigers en diepvriezers. De huishoudens waarvan het hoofd tot de hoogste inkomensklassen behoort hebben percentueel veel meer van deze apparatuur, terwijl het percentage van het totaal aantal aangesloten huishoudens met airco, stofzuiger of freezer, klein is.

De huishoudens waarvan het hoofd een laag en middellaag inkomen heeft (tot 1050 gulden per maand) maken meer dan de helft van hun energie op aan hun koelkast. Op de tweede plaats komt voor deze groep de post diversen, welke voornamelijk verlichting bevat. Airco is voor deze groep een kleine post omdat weinig van deze huishoudens zo'n apparaat hebben (gemiddeld 9%). De huishoudens met lage en middellage inkomens besteden ruim 9% van hun electrische energie aan de televisie, aangenomen dat deze gemiddeld vier uur per etmaal aan staat. Gemiddeld wordt op Curaçao bijna de helft van de electrische energie die een huishouden verbruikt, besteed door middel van de koelkast; de airco staat op de tweede plaats met ruim één zesde deel van het huishoudelijke energie gebruik, op de voet gevolgd door de derde grote post "diversen". De huishouden waarvan het hoofd in de hogere inkomensklassen valt (vanaf 3000 gulden per maand) besteden het grootste deel van hun electriciteit aan airconditioning (gemiddeld 36%). Op de tweede en derde plaats voor deze groep komen respectievelijk de posten koelkast en diversen.

Voor de huishoudens met lage inkomens is het van belang te bezuinigen op het electriciteitsgebruik. Het is voor deze groep huishoudens tevens het moeilijkst. Er staan in principe twee wegen open, zo stelt het artikel, die kunnen leidien tot een aanzienlijke besparing: bezuiniging bij de koelkast en bij verlichting. In een eerder gedaan onderzoek werden hiervoor twee methoden aangedragen; overstappen van gloeilampen op TL-verlichting en het afschaffen van electrische koelkast en aanschaffen van een koelkast op kerosine. Dit zou een besparing van 50% met zich meebrengen. Het is alleen wel de vraag of dergelijke drastische maatregelen wel voor een ieder uitvoerbaar zijn, en of bij de berekening rekening is gehouden met de kosten die bij het overstappen op andere apparatuur gemaakt zullen worden. Minder drastische maatregelen zijn bezuinigingen op de koelkast door deze minder vaak te openen, geen automatic- defrost te gebruiken, regelmatig schoon te maken, niet op de laagste stand te stellen en geen hete voorwerpen in de koelkast te plaatsen. Verder draagt het artikel maatregelen aan voor de verlichting die uit moet worden gedaan in lege kamers, de televisie die uit moet als er niemand naar kijkt en minder naar gekeken moet worden, het strijkijzer dat één keer per week gebruikt moet worden en de wasmachine die alleen met een volle machine gebruikt moet worden. Voor de huishoudens met een hoog inkomen is energiebesparing vrijwel letterlijk te vertalen in minder airco te gebruiken, zo blijkt uit het artikel in het blad "Imagen Ambiental".

Motie eilandsraad

Lichamelijke opvoeding in korte termijn verbeteren

WILLEMSTAD— Het Bestuurscollege wordt aangeraden op korte termijn de nodige stappen te nemen voor verbetering van de lichamelijke opvoeding op scholen. Dit geschiedt middels een zaterdag aangenomen motie in een openbare vergadering van de eilandsraad.

In de motie, getekend door de raadsleden Mendes de Gouveia, Schotborg, Monte, Hueck, Christina, Martis, Arindell, Diaz, Koster, Bentoera, Schoop en Gummarus, wordt als belangrijkste overweging aangevoerd dat eenieder recht heeft op het krijgen van lichamelijke opvoeding.

In de motie wordt verder gesteld dat educatie niet compleet is zonder de lichamelijke opvoeding en dat deze opvoeding een erg groot belang heeft bij een harmonische ontwikkeling van elke burger. Tevens wordt geconstateerd dat een relatief groot deel van de onderwijzers van het basis- onderwijs niet (voldoende) voorbereid is op het geven van lichamelijke opvoeding terwijl bovendien geschikt materiaal ontbreekt.

Ook ontbreekt vaak een geschikte ruimte en wordt het beschikbare materiaal ti dens de schooluren niet optimaal gebruikt. Kortom, de lichamelijke opvoeding heeft nog niet de plaats die ze in het onderwijs c.q. de samenleving moet hebben, aldus de motie.

Daarom wordt aangeraden onder andere de mogelijkheid uit te breiden voor onderwijzers met een LO-acte om lichamelijke opvoeding te geven in het basis- onderwijs. Daarnaast moet van andere bestaande faciliteiten zoals Sentro Deportivo Korsou gebruik gemaakt worden zoals nu het geval is met Sentro Deportivo Korsou.

Het BC moet de mogelijkheid bestuderen overdekte speelplaatsen te reconstrueren in een multi- functionele opzet, waarbij deze onder schooluren gebruikt kunnen worden voor lichamelijke opvoeding en na schooluren als vergadercentrum voor clubs, jeugdgroepen en sport- aktiviteiten. Aangeraden wordt de bouw van gymnastieklokalen te bestuderen voor wijken waar er verschillende scholen zijn, zoals bijvoorbeeld Santa Maria en Koraal Specht. De scholen kunnen dan gezamenlijk gebruik maken van deze zaal.

In samenwerking met de Centrale regering en de betreffende schoolbesturen kan bovendien een curriculum geintroduceerd worden voor lichamelijke opvoeding dat in aan de lokale behoeften tegemoet komt, stelt de motie. Als laatste punt wordt aangevoerd dat de ouders meer informatie en inlichting moeten krijgen over het belang van een goede lichamelijke ontwikkeling en opvoeding van hun kind(eren).

Boneco steunt "Travel Power Plan"

WILLEMSTAD— De vakbond Boneco zegt het "Travel Power Plan" dat deze week door de commissie onder voorzitterschap van gezaghebber Casseres werd gelanceerd alle steun toe. Dit geschiedde tijdens het radio- programma van woensdag.

Boneco- voorzitter Erwin Koense zei dat de vakbond haar leden zal benaderen en er op aan zal dringen om de toeristen die Curaçao bezoeken een zo goed mogelijke service te verlenen. Koense zei verder zich er van bewust te zijn dat dit soms moeilijk is gezien de sociaal- economische situatie die slecht is en frusterend werkt.

De bond is er evenwel van overtuigd dat haar leden zich bewust zijn dat verbetering van de sociaal- economische situatie ook een verbetering van de situatie van de arbeidersklasse inhoudt. En het "Travel Power Plan" kan volgens de Boneco- woordvoerder een duidelijke bijdrage zijn ter verbetering van de sociaal- economische situatie.

Bijdrage voor missie

WILLEMSTAD — In alle katholieke kerken van het bisdom Willemstad wordt zondag gecollecteerd voor het missiewerk. Dit gebeurt ter gelegenheid van de viering van Missiezondag, een herdenking welke wereldwijd plaats heeft. De opbrengst van de collecte wordt besteed aan de financiele ondersteuning van dit zendingswerk waartoe elke katholiek als christen is geroepen. In zijn naaste omgeving en mede door deze concrete financiele steun ook buiten zijn directe eilandelijke en landelijke omgeving. Natuurlijk is het gedenken van de missie in het gebed ook een algemene opdracht.

Matras in brand

WILLEMSTAD— De politie werd donderdagmorgen naar een pension aan het Julianaplein geroepen, waar brand uitgebroken was. Bij aankomst van de politie was de brandweer reeds ter plaatse. Gebleken is dat een matras in één van de kamers in brand stond.

Bij onderzoek vernam de politie dat een Dominikaanse vrouw, die in die kamer verbleef, ruzie had met een man. Vermoed wordt dat het matras als gevolg van die ruzie in brand gestoken is. Zowel de man als de vrouw waren onvindbaar. Ze worden opgespoord.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

Stads- en 2de district Oost
20 oktober vanaf 08.00 uur t/m 22 oktober 1984 om 07.00 uur: dokter Braakman, Sentro Mediko Montaña Abao, tel.: 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 671313.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: mevr. Guerrero, Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en Pattinaja)

Stads- en 2de distrikt West
19 oktober 1984 vanaf 18.00 uur t/m 22 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Oomen, Spreekkamer: Schonegevelstraat, Santa Maria,; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 89120.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, mevr. Van der Burgh, mevr. Braakman, King, mevr. Soliana, Whiteman, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession en de bario Sta. Maria)

Derde distrikt Bandabao
19 oktober 1984 vanaf 18.00 uur t/m 22 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Tweed, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641658/82624.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez)

• • •

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Marsden, tel.: 614607/43647 en zuster Kwidama, tel.: 78089.

• • •

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

• • •

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: Otrabanda, tel.: 625633; Punda: Juliana, tel.: 54500.

• • •

VERLOF BEGRAFENIS
20 oktober: P.A.J. Scherptong, Paradijs 8.
21 oktober: M.A. Frans, Kaya Cumulus 22.

• • •

KOMITE PA AMISTAT I SOLIDARIDAT KU PUEBLONAN (KASP): 19.30'or programa relashoná ku komemorashon di e invashon di Grenada - Sentro Louis Mercier, Scheveningenstraat 6, Steenrijk.

KLOOSTER ALVERNA: 18.00 uur H. Mis voor overleden Surinaamse leerkrachten die op Curaçao hebben gewerkt.

• • •

ZATERDAG
DIVERSEN
EXPOSITIE: 20.00 uur expositie tekeningen van Kim Daniel Vlaun.

CURAÇAOSE POSTZEGEL VERENIGING: 09.30-11.30 uur jeugd- bijeenkomst - Jeugdhuis De Tamarijn.

• • •

ZONDAG
DIVERSEN
STEERING COMMITTEE CURAÇAO: 08.00 uur viering Dag van het Kind - SDK.

LVV (Klein Kwartier): 10.00-16.00 uur open dag t.g.v. Wereldvoedseldag.

MARIA IMMACULATA LYCEUM (MIL): 10.00-13.00 uur t.g.v. 7e lustrum sterrit voor ex-leerlingen.

HONDENCLUB CURAÇAO: 09.00 uur rashonden- show - Hoffi Biesheuvel.

• • •

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14 00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Homicidio culposo* (actiefilm, met Venezolaanse tv- sterren, 18 jr., ƒ.5,-); 24.00 uur *Friday the 13th* (thriller, 18 jr., ƒ.5,-).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *Mantis boxer* (Chinese karate- film, 18 jr., ƒ.2,75 en ƒ.3,75); 24.00 uur *Superstition* (actiefilm, 18 jr., ƒ.2,75 en ƒ.3,75).

• • •

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 CHIPS; 17.30 Focus; 17.45 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chikí; 18.15 Telenovela: Chispita; 19.15 Informe deportivo; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.20 Hill Street Blues; 21.30 Nos tera; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Show di Job; 23.15 Tempo pa Dios; 23.20 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.00 Studio Sport; 19.00 The Muppet show; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa Universal; 21.30 Debat Ferraro/Bush; 23.00 Sluiting.

dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK (**bezoekuren**): opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: **geopend van maandag t/m van 09.30-12.30/15.00-**18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-15.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkersstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS (afd. Curaçao, Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525/614630): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

SENTRO DI DAMA (Seroe Fortunaweg 8, tel.: 84647): openingstijden 07.30-12.00/14.00-17.30 uur.

• • •

Stripverhaal over drugsgebruik

WILLEMSTAD— De strip- serie over "Ortografia di Papiamentu" met de inmiddels iedereen bekende figuren Swinda, Papi, Reiní en Tiger, is deze week afgelopen. Nadat de strip een jaar lang dagelijks verscheen met uitleg over de spelling van Papiamentu wordt nu een ander thema aangepakt: het toenemende drugs- gebruik.

Deze strip was een creatie van Fifi Rademaker en diende om op een losse, leuke wijze de diverse regels van de spelling aan te pakken. Binnenkort worden al de strips in boekvorm uitgegeven.

Ingaande maandag presenteren Swinda, Papi en Reiní hun bezorgdheid over het toenemende drugsgebruik en de daaraan te verbinden toename in het aantal misdaden op Curaçao. Evenals de aflevering over Papiamentu wordt deze serie wekelijks gepresenteerd in de lokale kranten.

Beslag gelegd op omgebouwd wapen

WILLEMSTAD— Een man heeft bij het recherche- bureau een omgebouwde revolver kaliber 22 met drie scherpe patronen afgeleverd. Hij verklaarde dat hij tijdens een woordenwisseling met de man D., door deze bedreigd was met het wapen. Het lukte de aangever D. te overrompelen en hem het wapen af te nemen. Het wapen en de patronen zijn in beslag genomen: de recherche spoort D. op.

Folkloristische poppen-show

WILLEMSTAD— Van 22 oktober tot en met 3 november organiseert Carmita Henriquez een bijzondere folkloristische poppen- expositie in het Culturele Centrum Curaçao te Emmastad. De openingstijden zijn van maandag tot zaterdag van vijf uur tot tien uur 's avonds en zondag van drie uur tot negen uur 's avonds. De toegangsprijs voor volwassenen bedraagt twee gulden en voor kinderen een gulden. De opbrengst is ten bate van "kindertehuis Hebron".

Het bijzondere van deze expositie is, dat alle tafereeltjes uitgebeeld worden door poppen die Carmita Henriquez zelf vervaardigd heeft. Het is een unieke gelegenheid om op een sfeervolle wijze kennis te maken met fragmenten uit het leven van Curaçao rond de jaarwisseling. Enkele kreaties die geëxposeerd worden zijn: de seu/oogstfeest, de merkadera/visventster, chika de hoedenvlechtster en het kunuku- huisje met bijbehoren. Door middel van de poppen probeert zij een schat aan informatie over de lokale kultuur en geschiedenis in takt te houden.

Zakenvaria

*Te Dein werd woensdag een nieuw filiaal van Marchena **Hardware** geopend. Direct de eerste dag al was er een grote toeloop van klanten om de voorraad van de zaak te bekijken.*

Op de foto eigenaar/beheerder Boy Martina temidden van personeel en klanten. Marchena Hardware heeft filialen op Marchena en Berg Altena.

Mis gedachtenis Surinaamse leerkrachten

WILLEMSTAD— In de kapel van Alverna wordt op vrijdag 19 oktober een heilige mis gegeven voor overleden Surinaamse leerkrachten die op Curaçao gewerkt hebben waaronder J. Groenlo, G. Lichtveld, R. Alvares, A. Levens en H. Forster. Bekenden en vrienden worden uitgenodigd voor deze misviering die op zes uur 's avonds wordt gehouden.

Gezinsdag Totolika

WILLEMSTAD— De oudervereniging Totolika viert het elfjarig bestaan met een gezinsdag voor alle leden. De viering vindt plaats op zondag 21 oktober in hòfi Pieters te West Groot Sint Joris, van half elf 's morgens tot vier uur 's middags.

De viering begint met een Heilige mis door pater Paulino. De muzikale omlijsting is in handen van de groep "Kanto i Amistat". Een tweede muziekgroep verzorgt de dansmuziek. Opgave voor deelname kan plaatsvinden op telefoonnummers 78291 bij Sentro Totolika of 614286, mevrouw Carolina.

Man met fles aangevallen

WILLEMSTAD— Een meningsverschil tussen twee mannen, over de aan een auto aangebrachte schade liep uit op een vechtpartij waarbij de één de ander met een mes te lijf ging. De gewonde deed aangifte van het feit bij de politie en verklaarde dat hij de man aangesproken had over de schade aan de auto. Op een gegeven moment werd de andere man woedend en viel aangever aan met een gebroken fles. Die raakte aan zijn elleboog gewond.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND
A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

MG-B 1974 Cabriolet, tel.: 78716, Shastaweg 17.

COROLLA '76, prijs f.1.000,-, z.g.s., Kaya Dodo Palm 5.

2 JR. JONGE Cetron wasmachine f.300,-; Dufour surfplank met toebehoren incl. imperiaal f.500,-, tel.: 675468.

SURFPLANK WINDGLIDER NAf.200,-; Philips stereo- installatie NAf.200,-; Chevrolet Vega '74 NAf.300,-, tel.: 78716, Shastaweg 17.

DODGE ASPEN 1978 Stationwagon, z.g.s. Inl. tel.: 70000/614406 na 6 uur.

AUTO TOYOTA Celica 1983, vraagprijs f.8.500,-. Inl. tel.: 54137.

NIEUW ANTENNE versterker; eiken vitrine- kast; eiken eethoek; massief eiken salonkast + disco- meubel; bijzet- tafels; paardevel groot gebloemd wol kleed; Bouquet Reeks f.1,-, tel.: 673711.

STATIONWAGON CHEVROLET Malibu, 2 jaar, full equipped, tel.: 78634/623050.

ZITKAMERSET f.750,-; ijskast f.650,-; Chevrolet Station '80, 6 cyl., f.4.500,-, Seroe Loraweg 216.

MOOIE HOUTEN schommelbabywieg met matras, prijs NAf.130,-. Inl. tel.: 612517.

PONTIAC PHOENIX 1978, 6 cylinder, automaat, airconditioned, 2- deurs, vraagprijs f.4.000,-, tel.: 625200, Villa 79.

DIEPVRIESKIST 370 ltr., z.g.g.st., vaste pr. f.1.000,-, tel.: 672903.

1 OLYMPUS PEN F SLR met bijbehoren; 1 las- apparaat, input 220 V, output 145 A; 1 Volkswagen Gol LS 1981; 1 Toyota Corona 1967, tel.: 82190, Rhett.

LADA JEEP '80, in goede staat, financiering mogelijk, Esperanzaweg 76 na 6 uur.

PORCH SALE: wandmeubel; babybed; camping- bed; stoof; ijskast, tel.: 628648.

MAZDA 929 1983, f.15.000,-. Voor inlichtingen tel.: 611947.

DIESEL GENERATORS 2-3-5 Kw 120/240 V, 50/60 Hz 1-2 PK, tel.: 648576/83875.

VOOR CARNAVAL diesel generators. + weekend- huis: Bel: 648576/83875.

TOYOTA COROLLA DX 1981, 2 p., airco, f.6.900,-; Toyota Starlet 1980 f.3.000,-; Mitsubishi Cordia 1984, airco, sunroof, cassette- recorder, radio AM/FM, mack wheel. Ta kosta awor f.18.900,-, ta bende f.14.000,-, tel.: 674805.

NIEUWE CASSETTE- DECKS Akai NAf.250,- en NAf.350,-; Funboard F2 Strato '83 inc. 3 pat love Hawaii sails (2 nieuw) NAf.900,- en Tornado. Voorts nieuwe zeilen: Bombora 5.0 m2 NAf.295,-, Filmspeed 5.0 m2 NAf.410,-, fully battend, tel.: 675832 of 613600 tst. 180.

AIRCO HOTPOINT, 20.000 BTU, garantie t/m '86, tel.: 612861.

DODGE DART 1973; ijskast; tweepersoons- bed + twee nachtkastjes, tel.: 82714 na 18.00 uur.

TOYOTA COROLLA, 4- deurs, airco, bouwjaar 1981, financiering mogelijk. Te bezichtigen aan de Hermesweg 20 na 6.30 pm.

TEAK LOUNGE furniture; single and queen size spring beds; 1980 Starlet Stationwagon, tel.: 66-4265.

SANSUI CASSETTE tape- deck, amplifier, turntable en speakers; video- recorder z.g.a.n.; douchecel- deur, tel.: 81687 na 6 uur.

MITSUBISHI LANCER 1981, i.z.g.s., financiering mogelijk, tel.: 43847.

2 LITS JUMEAUX met Peerless binnenverings- matrassen, elk NAf.125,-; 1 tweepersoons- bed met schuim- plastic matrassen, ombouw licht beschadigd NAf.325,-, tel.: 70647 na 18.00 uur.

MITSUBISHI CORDIA '83, radio- cassette AM/FM, airco, tel.: 89283.

WOONHUIS JAN Haayenweg 4: 4 kamers, 2 badkamers, eigendoms- grond 1.220 m2, taxatierapport, tel.: 75785 's avonds.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

HOME COMPUTER T.I.-99/4A. Brieven met prijs- opgaven naar P.O. Box 3773.

EEN (KLEUREN) televisie met Nederlands beeld- systeem, voor gebruik met een computer. Aanbiedingen: Magrietlaan 21, tel.: 663208.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

DRINGEND GEZOCHT 2 pers. app. (gem.) voor ±8 mnd. verhuur, prijs max. f.600,-, Sichterman O.F., MB Parera.

SERIEUZE DAME vraagt huis of appartement te huur per 1 nov., tot f.500,-, tel.: 672496 na 19.00 uur.

DIVERSEN CURACAO

GEZOCHT OPPASHUIS voor jong betrouwbaar echtpaar, dieren geen bezwaar, Sichterman O.F. MB Parera.

OPPASHUIS GEVRAAGD in december of januari voor één maand door Nederlands paar zonder kinderen, liefst met gebruik van auto. Wijnand Stomp, Lomanstr. 14 (4 hoog), 1075 RA Amsterdam, Nederland of inl. tel.: 55026 (Curaçao).

WELK GEZIN met kinderen op Bonaire wil met ons in de Paasvakantie 1985 (6 t/m 13 april) huizen ruilen? Rustige buurt, 3 slpk. Reacties aan: Fam. Weertman, Kaya Kokolishi 60, tel.: 77273.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

DAME VOOR 's avonds en 's nachts bij oudere dame. Inl. tel.: 81687 na 6 uur.

TE KOOP AANGEBODEN

FUNBOORD ALPHA Chi Chi (1984) compl. incl. 3 zeilen, reserve- vinnen, footstraps en trapeze, NAf.1.050,-, tel.: 47100 t. 142 7.00-13.00 uur.

ELEC. ONTHARINGSAPPARAAT z.g.a.n. f.600,-; wandelwagen voor 1 of 2 kinderen f.100,-, tel.: 25179.

EIGENDOMSTERREIN 800 m2 en 900 m2 met bouwverg., water-, electra- en telefoon- aansluiting. Gelegen te Zapilon aan nieuwe weg, prijs NAf.14,75, tel.: 23089.

EIGENDOMSTERREIN MINIMAAL 500 m2, gunstig gelegen nabij Hooiberg, financiering mogelijk, tel.: 31939 of 25553.

PORCH SALE: video- recorder f.750,-; kleuren tv (van augustus) f.500,-; grote stoof f.650,-; houten douche kabine; aansluiting voor tuinslang f.200,-; boeken- meubel f.75,-; grote tafel f.75,-; foto- canera met diverse lenzen + statief f.175,-, L.G. Smith Blvd. 6A (naast Talk of the Town) vrijdagavond 6.30-9.00 uur, zaterdagochtend en zondagochtend 10.30-02.00 uur.

KLEINE RASHONDEN: Tekkel- pups met stamboom, tel.: 28680 - Micheline.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEM. APPARTEMENT, tel.: 24984.

GEMEUBILEERD APPARTEMENT aan de Quaststraat, aparte slaapkamer, ruime zitkamer en keuken, veel bergruimte, tel.: 26352.

KAS NA huur: 3 slaapkamers, 2 zitkamers, grote eetkamer + keuken, garage, washok, Matividiri 17A 8.00-12.00 uur, weekend gehele dag.

FURNISHED EFFICIENCY apt., utilities included, located at Malmok 510, excellent for single person of couple, f.600,- per month. Call: 31000 ext. 101.

DIVERSEN ARUBA

JONGEMAN ZOEKT oppashuis i.v.m. overkomst verloofde uit Nederland in de periode dec.-jan., Pos Chiquito 50G, tel.: 41938.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kivanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

Ingezonden

Alleenstaande vrouwen

UIT HET artikel in de Amigoe van 15 oktober j.l. over Monique Havermans' onderzoek naar Antilliaanse vrouwen in Nederland blijkt weer eens dat ook Antilliaanse vrouwen gewone mensen zijn met gewone problemen. Want alle punten die positief lijken voor je vertrekt naar een ander land, kunnen negatief worden als je niet op de goede plaats terecht komt. Dan kun je zelfs gaan snakken naar de als negatief ervaren sociale controle. Want emigreren is een grote stap en wonen in een ander land is geen vakantie. En als alleenstaande vrouw met een kind zit je m.i. wat opvang betreft beter op de Antillen. Alleen jammer dat Nederlandse alleenstaande vrouwen niet terecht kunnen op de Antillen. Dat is het enige verschil.

JANNY DE JONG-LOHUIS
(Bonaire)

BC Tera Cora: oudercursus

KRALENDIJK — Het Buurtcentrum Tera Cora is met een speciale cursus voor ouders begonnen. Tijdens deze cursus zullen de ouders op de hoogte gebracht worden over opvoeding, maar bestaat er ook de mogelijkheid over dit onderwerp van gedachten te wisselen met de andere ouders die aan de cursus deelnemen. Verdere onder- werpen die in de loop van de cursus behandeld worden zijn de waarde van het onderwijs, het gezin, het familie- budget, groepswerk, hygiene en dramatische expressie. De onder- werpen die behandeld worden zullen alle een bepaalde samenhang hebben. De cursus die wekelijks op donderdag georganiseerd wordt, en op vier zaterdagen wordt beëindigd met de uitreiking van een certificaat.

In ieder geval zal de nadruk gelegd worden op de ontwikkeling van de ouders als opvoeders en leden van de maatschappij.

KRALENDIJK — De nieuwe asfaltlaag op de wegen van Rincon zal nog even op zich laten wachten. Om geen dubbele werkzaamheden te verrichten, worden eerst de pijpleidingen voor de waterdistributie in de grond gestopt. Zijn deze werkzaamheden eenmaal achter de rug, dan begint de wegenrenovatie voor Rincon.

Bij de foto: de graafwerkzaamheden voor de waterleiding voor Rincon.

Herhaling problemen mogelijk

Telefoonverbinding met Rincon hersteld

KRALENDIJK — Hoewel de afgelopen twee weken de telefoon- verbinding met Rincon telkens werd gestoord, zijn de problemen momenteel vrijwel opgelost, aldus het hoofd van de Landsradiodienst (LRD) te Bonaire Juancho Melaan. De laatste twee weken regende het bij voortduring klachten over de slechte verbinding tussen Rincon en de overige wijken.

De klachten bleken bij lange na niet ongegrond en gedurende enige tijd was er zelfs in het geheel geen telefonische verbinding met Rincon mogeli k, zodat de op zeventien kilometer van Kralendijk afgelegen wijk vrijwel geisoleerd was. Was er soms verbinding, dat werd het gesprek uitermate gestoord door een scherpe fluittoon, zo gauw als het getal zes gedraaid werd; het begincijfer van de abonnees van Rincon. Statenlid Humphry Wout heeft begin deze week reeds zijn bezwaren wat voren gebracht over de problemen die er heersen bij de telefoon- verbinding met Rincon.

Juancho Melaan confirmeerde deze problemen maar stelde, dat momenteel de situatie weer **volkomen normaal is. De problemen die zich voorheen hadden** betrekking op de straal- verbinding tussen Rincon en de andere wijken. Dat is nu wel verbeterd, maar de mogelijkheid dat het probleem zich in de toekomst zal herhalen is zeker niet uitgesloten. Rincon heeft geen eigen telefoon- centrale en dat houdt onder andere in, dat er voor deze wijk slechts zes lijnen beschikbaar zijn. Dat wil dus zeggen dat op het mnoment wanneer er zes telefoon- bindingen met Rincon en een van de andere wijken, eilanden of buitenland tot stand zijn gekomen er geen mogeli kheid is om nog een volgende verbinding tot stand te brengen. Op het moment dat het begin- nummer van Rincon dan gedraaid wordt hoort de aanvrager reeds de bezettoon.

Op het moment dat er op Rincon een nieuwe centrale geplaatst zal worden is het probleem uit de wereld. Deze mogelijkheid is wel aanwezig, maar dat zal pas gebeuren op het moment dat de wijk Antriol ondergebracht zal worden in de centrale van Kralendijk. De centrale van Antriol wordt dan overgeplaatst naar Rincon. Overigens zal dat nog wel geruime tijd aanlopen. Op het moment overigens dat Antriol onder de centrale van Kralendijk zal vallen zal er een **aanzienlijke wijziging komen in** de bestaande telefoon- nummers.

Dief ingerekend

WILLEMSTAD— De inbreker N.E. is ingerekend, als verdacht van medepleging van inbraak met diefstal vorige week in een toko aan de Santo Domingoweg. Hij had toen samen met de beruchte "Win Barba" ingebroken en voor 500 gulden aan flessen sterke drank gestolen. Beide inbrekers zijn nu ingesloten.

Jopie Abraham kondigt optreden aan

Verbod bouw op domeingrond vaak overtreden

KRALENDIJK — Hoewel in de wet duidelijk is gesteld, dat op huurgronden geen stenen huizen opgetrokken mogen worden, blijkt dat toch regelmatig voor te komen. In vele gevallen betreft het huurgrond van de overheid verkregen en bestemd voor landbouw- of veeteelt- doeleinden.

De overheid zal gaan optreden tegen deze overtredingen van de bestaande regels bij domeinbeheer.

Volgens algemeen adviseur van het BC Jopie Abraham worden huurterreinen vrijwel altijd in gebruik gegeven voor landbouw- of veeteelt- bestemmingen, omdat deze terreinen in oppervlakte veel te groot zijn voor erfpacht. Een van de stringente eisen daarbij is, dat op huurgronden geen gebouwen worden geplaatst van beton en de huurprijs is dan over het algemeen genomen laag. De overheid blijft dus eigenaar en in de meeste gevallen is de huurder er zich niet van bewust, dat alles wat gebouwd op de huurgronden automatisch aan de overheid vervalt. In de gevallen van erfpacht ligt dat anders.

Volgens Jopie Abraham werd er in het verleden aan deze situatie betrekkelijk weinig aandacht besteed en controle op de bestaande regels werd nimmer uitgevoerd. Vele huurders van een knoek bouwden daarom rustig een onderkomen op het gehuurde terrein. Het huidige BC echter zal een onderzoek instellen naar de overtredingen op dit gebied en gaat uiteraard ook maatregelen nemen. Volgens Abraham is het niet de bedoeling, dat de overtreders schade lijden omdat de vroegere overheid mede de oorzaak is door onachtzaamheid. De mogelijkheid wordt onderzocht of gedeelten van de huurgronden waarop is gebouwd in erfpacht gegeven kunnen worden.

Het BC blijkt ook bezorgd over het grote aantal terreinen dat braak ligt. Deze terreinen zijn vaak op strategische punten gelegen en de overheid kan er niets mee doen, omdat de grond eigendom is. Zonder meer onteigenen is ook niet mogelijk, aldus Abraham, maar evenmin kan de eigenaar doen en laten met zijn terrein wat hij wil en zeker niet als dit tegen het algemeen belang gericht is. In het kader van het Ontwikkelings- plan zal het BC een aantal bepalingen gaan stellen voor de eigendoms- terreinen.

KRALENDIJK — Ter gelegenheid van het vijfentwintig-jarig bestaan van de S.V. Vespo is er een aantal activiteiten gepland. Een daarvan is de motivatie van de spelers van de bij de BVB aangesloten clubs en de verhoging van het spelpeil. Het bestuur van Vespo acht het eveneens belangrijk, dat de clubs wat internationale ervaring zullen opdoen en heeft derhalve een toernooi georganiseerd, waaraan ook een selectie van Venezuela zal deelnemen, die in 1983 bij het internationale amateurvoetbal hoge ogen scoorde.

Op de foto de Venezolaanse selectie samen met de voorzitter van de vereniging Segundo Torres Garcia, vierde van rechts en midden zittend de madrina van de vereniging.

De wedstrijden op Bonaire worden gespeeld in het kader van de Flamingo Beker voor amateurvoetbal 1984. Dit gebeurt nu al voor de zevende maal.

Na beschuldigingen Statenlid Wout

Ged. Crestian: Rincon niet achtergesteld

KRALENDIJK — Gedeputeerde Franklin Crestian ontkent niet alleen de beschuldigingen van Statenlid Humphry Wout dat de wijk Rincon met opzet achtergesteld wordt bij de andere wijken maar stelt zelfs, dat verkiezings- beloften ook inderdaad in Rincon zijn uitgevoerd.

De polemiek die momenteel gaande is tussen de beide fractieleden van de eilandsraad heeft als oorsprong het verwijt van gedeputeerde Crestian dat Statenlid Wout zich onverantwoordelijk heeft gedragen door afwezig te zijn bij een Staten- vergadering en waar een Arubaans oppositie- lid moest zorgen voor het vereiste quorum. Statenlid Wout die overigens op geen enkele manier uitleg heeft gegeven over zijn absenteisme in de Staten- vergadering, maar evenmin over zijn absenteisme op zijn werk op Bonaire heeft echter wel een aantal lange verklaringen uitgegeven waarin het huidige BC beschuldigd wordt van achterstelling van de wijk Rincon waar Humphry Wout zoals bekend tijdens de laatste verkiezingen een zeer groot aantal van de stemmen op zijn naam wist te vergaren.

Gezien de verklaringen van Wout echter meent ged Crestian — ook afkomstig uit Rincon en aldaar de stemmen- trekker voor de PDB — dat het Statenlid kennelijk niet meer te Rincon woont, want geruime tijd geleden reeds werden de werkzaamheden die in de verkiezingen waren beloofd, uitgevoerd op Rincon. De PDB, aldus Crestian, voert alle werkzaamheden planmatig uit en dat is precies wat er volgens de gedeputeerde nu in Rincon gebeurt. De renovatie van het water- leidingnet is nu in uitvoering en derhalve is de weg opgebroken. Nu worden twee werkzaamheden tegelijkertijd uitgevoerd aldus gedeputeerde Crestian ter voorkoming dat in een later stadium de wegen weer open gebroken moeten worden. Dat brengt wel enig ongemak voor de bevolking, maar na het leggen van de leidingen, kunnen de wegen geasfalteerd worden.

Het verwijt van Wout dat de telefoon- verbinding niet optimaal is kaatst Crestian terug naar de UPB die zelf voor een zeer slechte straal- verbinding heeft gezorgd en het is voor het huidige BC van de PDB vrijwel onmogelijk om met weinig kosten de veertien jaar schade die aan de telefoon- leidingen zijn aangericht, op te lossen.

Ged Crestian attendeert wederom op de salariëring van het Statenlid en meent dat het contact dat Wout heeft gehad met de vakbond (Wout was jarenlang voorzitter van de AFBW red) reden genoeg was om te weten, dat er geen salarissen uitbetaald kunnen worden als daarvoor ook geen prestatie geleverd wordt.

Vroeg of laat duikongeval gevreesd

Citro waarschuwt tegen onbezonnen wrak-duiken

KRALENDIJK — Volgens de voorzitter van de Citro Bonaire Guus Schweigmann is het duiken bij de Hilma Hooker niet zonder gevaar. Het zal ook niet verwonderlijk zijn, wanneer zich bij dit schip binnen afzienbare tijd een ernstig duikongeval zal voordoen. In het twee maandelijkse blad van de duik- vereniging Bonaire waarschuwt Schweigmann tegen onbezonnen avonturen.

Het schip de Hilma Hooker is gebouwd op een Nederlandse werf. Na vele omzwervingen en naam- veranderingen is het schip na wegens smokkel inbeslag genomen te zijn, tot zinken gebracht in de wateren rond Bonaire. Het vergaan van Oud Hollans Glorie, aldus Schweigmann die memoreert dat het schip wekenlang afgemeerd lag aan de pier van Bonaire, maar tenslotte toch ter hoogte van Trans World Radio (TWR) is gezonken. De wijze waarop dit is gebeurd noemt de Citro-voorzitter enigszins mysterieus, maar dat hoort nu eenmaal bij een smokkelschip. In de kranten wordt het schip de Hilma Hooker terecht als een duikattractie beschreven, aldus Schweigmann, maar het duiken naar het wrak is zeker niet zonder gevaar. Momenteel wordt er door de enthousiaste duikbedrijven reeds een aantal veiligheids- maatregelen genomen, die ook van belang kunnen zijn voor andere duikers. Het schip, aldus Guus Schweigmann heeft zowel voor als achter de opbouw een grote laadruimte die beide openliggen. Het wrak ligt op zijn kant tussen de 50 voet en de 95 voet en ligt in rustig water zonder noemens- waardige stroming. Een makkelijke wrakduik voor 25 minuten, aldus de Citrovoorzitter. Rondom het schip zijn twee grote open vensters waardoor het binnen- kijken vergemakkelijkt wordt.

GEVAAR

Citro-voorzitter Schweigmann waarschuwt echter, dat zonder een wrak- opleiding en een speciale uitrusting nooit en te nimmer binnen het schip gedoken mag worden. Een dicht- vallende deur of ergens aan vastgeraken betekent een zekere dood, aldus Schweigmann en Citro Bonaire verwacht dan ook vandaag of morgen een duikongeval. De duikploeg van de reddings- organisatie zal zich wel prepareren op dergelijke melding, maar Schweigmann verzekert, dat hulp vrijwel zeker te laat zal komen. Het zal meer een li kenberging dan een reddingsactie worden, aldus de Citro voorzitter, die de duikattractie niet afraadt maar wel uiterste voorzichtigheid aanraadt.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	340,00	Platinum	322,00
Silver	7,24	Palladium	137,00

AMSTERDAM TODAY OCTOBER 19

Akzo NV	98,60	Oce v Grin	268,50
Elsevier	108,20	Ommeren	30,50
Fokker	66,50	Pakhoed	60,00
Heineken	140,30	Philips	55,40
Hoogovens	65,00	Robeco	68,90
KLM	43,50	Rolinco	65,80
Naarden	46,90	Royal Dutch	166,50
Nat Ned	241,50	Tele Graaf	250,00
Nedlloyd	154,00	Unilever	303,00
Ennia	132,00	Gist Broc	169,00

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	10 5/8	- 1/2	IBM	126	+ 4 1/8
Asa Ltd	57 5/8	+ 1 7/8	ITT	30	+ 1 3/8
Atl.Richfield	46 1/2	unch	McDonalds	54 1/2	+ 3/4
Beatrice Fds	29	+ 1/2	MACOM	19	+ 1/2
Burroughs	55 5/8	+ 1 3/4	Natl Presto	24 1/4	- 1/8
Citicorp	37 3/4	+ 1 3/8	NCR	25 3/8	+ 3/4
Coca Cola	64 3/4	+ 1 3/4	Pepsico	44 1/2	+ 1 1/8
Dayton Hudson	35 1/8	+ 1 1/2	Seagram	37 7/8	- 1/8
Disney	59	+ 1/2	Sears	34 5/8	+ 1 3/4
Dome Mines	9 3/4	+ 1/4	Texas Instr.	130 3/8	+ 1 3/8
Dupont	47 3/4	+ 1/4	Texaco	34 1/2	+ 3/8
East Kodak	74 1/8	+ 3 1/8	United Airl.	44	+ 2 1/4
Ford	50 1/2	+ 2 3/4	Union Pac.	39 1/8	+ 5/8
Fluor	17 5/8	unch	US Steel	22 1/2	- 5/8
Gen.El.	57 7/8	+ 1 3/8	West.El.	27 3/8	+ 5/8
Genl.Motors	81 3/4	+ 2 7/8	Xerox	38 1/4	+ 1 3/8
Homestake M.	27	+ 1 1/2	Zenith	25 5/8	+ 1/2

DOW JONES	INTERIM AVERAGES		HIGH	LOW
Industrials	1225,38	+ 29,49	1226,70	1185,73
Transportation	542,53	+ 17,40	542,96	524,16
Utilities	145,52	+ 2,93	146,18	142,03
65 Stocks	487,52	+ 12,48	488,27	472,17

OTHER INDEXES			MARKET VOLUME/BREADTH	
Nyse Composite	96,81	+ 1,97	Nyse Volume	150,397,000
Nyse Financial	95,84	+ 2,20	Comp.Volume	175,053,640
S-P Composite	168,10	+ 3,96	Stocks Up 672	Down 739

U.S. CREDIT MARKET OUTLOOK - ECONOMIC ACTIVITY
New York, Oct 19 - Credit markets could get a further lift today if the government revises downward its third quarter "flash" forecast of 3.6 pct annualized real U.S. economic growth, analysts said. "The market should react positively to the GNP number because some expect it to be revised upward," said John Doyle of money market services inc. A survey of economists and market participants by that firm shows real gross national product growth estimates of from 2.0 pct to 4.1 pct, with the median prediction being a 3.4 pct annual rate.

CHANCES INCREASE FOR FED EASING BY MARTIN CHERRIN
New York, Oct 18 The unexpected and large 2.9 billion dlr U.S. M-1 money supply drop announced today makes it likely october money growth will show a fall, increasing prospects for Federal Reserve policy easing, economists said. They said the M-1 fall in the week to october eight leaves M-1 about 3.2 billion dlrs above the bottom of the Fed's four to eight pct annual growth target. "There's a pretty compelling case for the Fed to ease, and ease aggressively," said Stephen Slifer of Lehman Government Securities Inc. REUTER.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 19 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.335	1.355	1.375
PND STERLING	2.085	2.14	2.20
NED GLD	50.96	51.68	52.48
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	70.22	70.94	71.74
FR FRANCS	17.70	18.80	19.50
DUITSE MARK	57.63	58.35	59.15
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.62	0.92	0.98

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 19 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	96.88
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	107.11
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.30
:2 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	105.00
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	98.60

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.89%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Gebruik Aldrin afgeraden

KRALENDIJK — Op grond van verkregen informatie die ontvangen werd van de dienst LVV maakt het BC bekend, dat het bestrijdingsmiddel Aldrin dat op sommige plaatsen op Bonaire nog verkrijgbaar is, niet meer gebruikt moet worden. In andere landen is dit product ook al geruime tijd uit de markt genomen. Het middel Aldrin werd voornamelijk gebruikt bij de bestrijding van mieren, maar is verder schadelijk voor andere doeleinden. Voor het bestrijden van mieren of andere insecten kan men het best contact opnemen met de dienst LVV.

winkel brothers

Weer ontvangen groot aantal verschillende type stofzuigers van het merk:

DOUGLAS

Voor allerlei soorten werkzaamheden in huis!!

DOUGLAS Model 6675

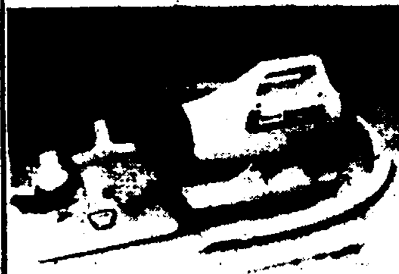
Het Heavy Duty model met speciaal hulpstuk om alle vuil uit Uw tapijt te kloppen en zuigen.

DOUGLAS Model 6674

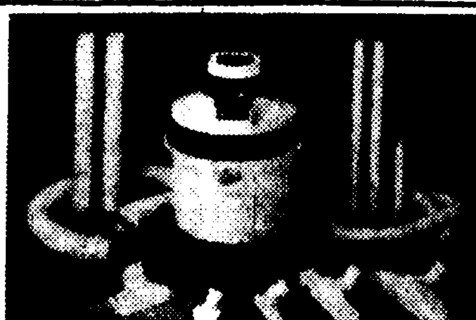

Voor algemeen gebruik vanaf **fls. 195,-**

DOUGLAS Model 6720

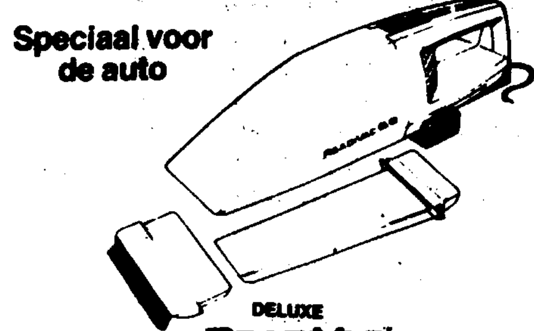
Een fantastisch model om Uw auto mee schoon te maken.

Speciaal voor zwaar werk in zaak of werkplaats.

fls. 250,-

Speciaal voor de auto

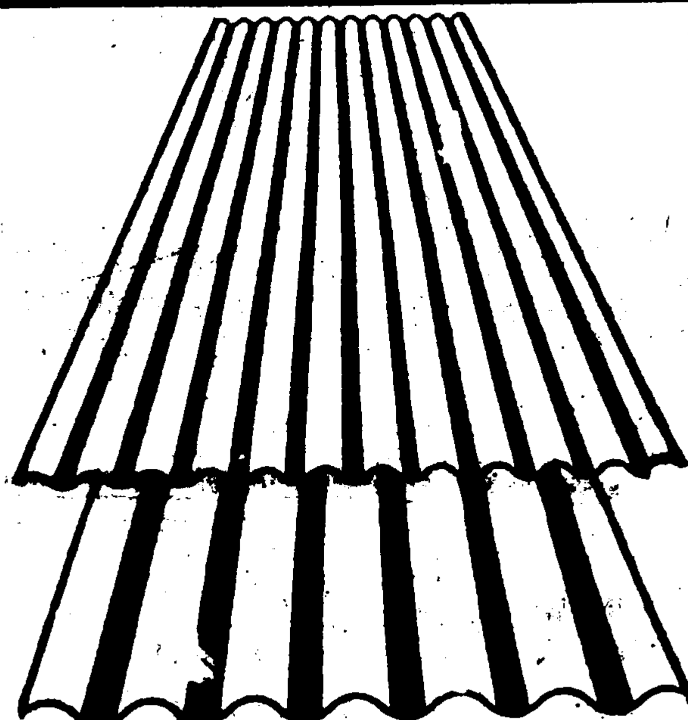

fls. 39,50

winkel brothers

Buena Vista — Kaya Kayman z/n naast pompstation Tel.: 84898 — 80037

Saliña — Ontarioweg vóór Kentucky Tel.: 616495 — Zaterdag de gehele dag geopend.

Speciale offerte

DAKPLATEN

was *f*. 1,50 "ronde golf"

NU *f*. 1.20 per voet

Wij hebben ook een speciale offerte op triplex en multiplex.

Profiteer van deze unieke gelegenheid bij:

Bouwmaterialen Jongbloed N.V.

Kaya Terpsichore 11
Tel.: 79276 en 78309

HET EILANDGEBIED CURACAO

DIENST LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ

UITNODIGING

In verband met de "WERELD VOEDSEL DAG" organiseert de Dienst L.V.V., te Klein Kwartier no. 33 op ZONDAG 21 OKTOBER 1984 van 10.00 - 16.00 uur een OPEN DAG.

Het publiek krijgt de gelegenheid om kennis te maken met de aktiviteiten op het gebied van Veeteelt en Visserij. De volgende lezingen met diapresentaties zullen worden gehouden:

11 uur VISSERIJ;
12 uur STIVECU (VARKENSTEELT);
1 uur CURACARNI N.V. (VLEESPRODUKTIE);
2 uur N.A. VERENIGING VAN DIETISTEN.

Er bestaat tevens de mogelijkheid om stands van de diverse partisipanten te bezoeken, waar men nadere informatie kan krijgen over o.a. voeding en recepten en waar men lokale gerechten, soft drinks en lokale groente kan kopen.

Het Hoofd van voornoemde dienst,
Ing. R. Winkel.

Afd. P.R.

EILANDGEBIED CURACAO

De gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao brengt ter kennis van belanghebbenden:

1. dat aanvragen voor vergunning tot het voorhanden hebben en verkopen van vuurwerk gedurende de jaarwisseling 1984/1985, vóór 2 november 1984 ingediend moeten worden op een daarvoor bestemd aanvraagformulier, verkrijgbaar ten kantore van het Hoofd van de Dienst van Openbare Werken;
2. dat voor de invoer van buiten het Eilandgebied besteld vuurwerk tijdig een opslagvergunning moet worden aangevraagd op een daarvoor bestemd aanvraagformulier, verkrijgbaar ten kantore van het Hoofd van de Dienst van Openbare Werken;
3. dat de invoer van buiten het Eilandgebied gedekt moet zijn door een invoervergunning af te geven door de Havenmeester;
   voor het vervoer over de openbare weg naar de opslagplaats van het Eilandgebied moet tijdig een vervoervergunning worden aangevraagd ten kantore van de Havenmeester;
4. dat het vervoer van vuurwerk niet anders mag plaatsvinden dan met voor dat doel goedgekeurde vervoermiddelen;
   de aanvraag voor keuring van de vervoermiddelen moet geschieden ten kantore van de Havenmeester;
5. dat genoemde aanvragen en vergunningen ingevolge de Zegelverordening 1903 (P.B. 1956 no. 108) onderworpen zijn aan zegelbelasting.

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao,
R.A. Casseres.

Afd. P.R.

TE KOOP WOONHUIS

Hooggelegen met prachtig uitzicht over het Eiland

Twee grote slaapkamers, badkamer en tussenkamer, grote zitkamer, eetkamer en openkeuken, overdekte voor- en achterporch, was en berghok.
Vraagprijs *f*.109.000,-
Voor solide koper gedeeltelijke financiering mogelijk.

KAYA ARANA 73, Romar Mahuma
TEL.: 89902

SUNDAY 21st OCTOBER

deLuxe Breakfast Buffet

with Champagne 7.00am - 11.00am
fls. 17.50 (and 10% service p.p.)

Sports Day Special

Dia di deporte Frisiana

Join in with the fun and games!
bring your children between 8.30 - 12.30

ITALIAN BUFFET LUNCH
at the Pisca Terrace
Pay fls.32 plus (10% service)

Entertainment by Brotherhood of man
starts at 2.pm - 6.30pm

No cover charge, minimum beverage consumption NAfl. 16,50 p.p. + 10%. No reservations for the show, jacket required. Dance music by Norman Moron and his orchestra

FOR RESERVATIONS AT OUR HOTELS IN MARGARITA, ARUBA, STO. DOMINGO AND CURACAO, PLEASE CALL 625000 EXT. 104 DURING OFFICE HOURS

CURACAO CONCORDE HOTEL-CASINO

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS

TOEKENNING VAN STUDIETOELAGEN EN OVERTOCHT

Namens de Minister van Onderwijs deelt de Direkteur van het Departement van Onderwijs van de Nederlandse Antillen mede, dat voor het studiejaar 1985/1986 wederom studietoelagen zullen worden verleend voor het volgen van een studie of opleiding in de Nederlandse Antillen, in Nederland, in de V.S. en in de Caraibische Regio.

I. Een studietoelage wordt verstrekt voor de opleidingen, die niet in de Nederlandse Antillen gevolgd kunnen worden:
   a) op universitair niveau
   b) op hoger beroepsonderwijs niveau
   c) op middelbaar beroepsonderwijs niveau

II. Studietoelagen worden ook verstrekt voor de studie in de Nederlandse Antillen aan een MBO-, HBO-, WO-instituut.

Zoals eerder medegedeeld, zijn de formulieren voor het aanvragen van een studietoelage en informaties over het aanvragen van een studietoelage vanaf 22 oktober 1984 te verkrijgen op

Curaçao	:	Departement van Onderwijs, Santa Rosa 48
Aruba	:	Departement van Onderwijs, Frankrijkstraat 3, Eagle
Bonaire	:	Bestuurskantoor, Kralendijk, Bonaire
St. Maarten	:	Departement van Onderwijs, Afd. Bovenwinden, Backstreet
St. Eustatius	:	kantoor van de Gezaghebber
Saba	:	kantoor van de Gezaghebber
Nederland	:	Stichting Studie Commissie Nederlandse Antillen Nassauplein 1A Den Haag.

Verzoekschriften met bijlagen dienen uiterlijk 12 november 1984 persoonlijk ingeleverd te worden op bovengenoemde adressen.
Na 12 november 1984 ontvangen aanvragen worden niet in behandeling genomen.

De Direkteur.

Plantique Ixora

naast Henderson Rio Canario Tel.: 43473

We hebben weer nieuwe zending binnen!
- **Lemoenbomen** (lamunchi, manderijnen).
- **Ixora's**, geel, rood, oranje en ook miniaturen, rose en oranje.

VANAVOND KOOPAVOND

LEZING

Moeheid?

Door **Dr. Roland Martina**
maandag 22 oktober
in de Aula van de Universiteit om 20.00 uur.

Iedereen is welkom.

BEKENDMAKING

KODELA
Elektriciteitsbedrijf Curaçao

De aan de Nutsbedrijven te berekenen brandstofprijzen zijn gewijzigd; Marine Fuel (=Bunker C) is verhoogd met ***f*.5,20 per 1000 kg.**

Als gevolg hiervan is de brandstoftoeslag verhoogd met **0,104 cent per kWh** en bedraagt vanaf 13 oktober 1984 **4,311 cent per kWh.**

---

van uytrecht
Emballeer & Transportbedrijf N.V.
Tel. 84566 - Telex 3463 Utrec N.A.
Wij verzorgen graag Uw vracht naar
BONAIRE
Vertrek elke woensdag

AGENT
AMADO FELIX
Gouv. Debrotweg z/n
BONAIRE - Tel. 8630

LANDSRADIO

DEPT. KORSOU

ta avisá ku dia 31 di òktober 1984, lo blokea tur telefòn pa yamadanan interinsular i internashonal, ku tin resibunan atrasá te ku boekmaand **ougùstùs 1984.**

Esunnan ku ta paga via banko of giro, tene kuenta ku e pago ta yega algun dia despues den nos poder.

KEES

BEVROREN DIEREN VOEDING

PENS – VLEES – KIP – HART

ZE ZIJN ER DOL OP!!

verkrijgbaar bij: **HECTOR HENRIQUEZ B. Inc.**
Caracasbaaiweg 38, Tel. 613280

WAARSCHUWING

SETEL N.V, maakt hierbij bekend dat op **MAANDAG 22 OKTOBER 1984** alle telefoons waarvan de rekening over de boekmaand **SEPTEMBER** niet voldaan is zullen worden afgesloten.

De abonnees die nog moeten betalen worden dringend verzocht dit aan de kassa te STA. MARIA te doen, aangezien betalingen die via andere instanties verricht zijn ons niet tijdig zullen bereiken.
Mocht U deze week reeds via een andere instantie betaald hebben dan verzoeken wij U direkt contact met ons op te nemen.

KARIKARI

756 — Op Malpais heeft jarenlang een volkomen verwilderde vrouw geleefd; ze kwam nooit in een huis. Men legde op bepaalde plaatsen eten voor haar neer.

757 — Geiten werpen twee keer per jaar, ongeveer in maart en dan nog bij voldoende regen op het eind van het jaar.

758 — Eieren van de zeeschildpad worden ook wel boven het vuur gedroogd en dan tot poeder gemalen om de potentie te verhogen.

759 — "Mijn vader is door vergif om het leven gekomen. Hij bakte brood; een vijand heeft aan de bakspaan een naald met vergif weten te bevestigen".

760 — De ouden zeggen, dat kruiden van het kerkhof pijn wegnemen; want daar rusten allen die pijn geleden hebben en nu niets meer voelen.

761 — De inham bewesten Bati Panja, waar nu veel boten liggen, heet vanouds Banj'i Homber, Mannenbad.

762 — Ter gelegenheid van zijn zilveren bruiloft had een man uitgerekend hoeveel geld hij al die jaren had uitgegeven aan loterijen: evenveel als zijn huis had gekost.

763 — Het meisje werd zenuwachtig van het zwijgen en vertelde, dat ze naar een waarzegster was geweest, die een doodshoofd had zien liggen op een opgevouwen jurk van haar.

764 — Je handen inwrijven met urine waarin watapanapeultjes hebben getrokken maakt de huid leerachtig; je kunt dan met de hand vuur uit een komfoor nemen.

765 — "Vrouwen mogen wel aan de noordkust werken, maar niet naar de zee blijven staan kijken".

766 — Jerba stinki, stinkkruid, werd vroeger ook gebruikt om het hoofdhaar te wassen; maar het mag dan niet in de ogen komen.

767 — Mansa un bon pan, een goed brood kunnen bakken, is een eufemisme voor zwaar aan brua doen.

768 — "Onder een kadushi in Koraal Specht zat vooral in de vastentijd een geest, een Indiaanse vrouw met kind. Soms strekte ze haar benen, en dan durfde niemand er langs te lopen."

769 — Mensen van bandariba zijn anders dan van Bandabow. Te begrijpen; zij waren vrijgeboren of geworden reeds voor de emancipatie en hadden allen een eigen stuk grond.

770 — De personeelswoning van Jakumén is gemetseld van rooizand, platte mondistenen en zeestenen.

771 — Een bijnaam voor iemand die een groot hoofd heeft en waarbij je wel even moet nadenken is: Kabé'i mata mama, een hoofd dat moeder doodmaakt.

772 — Sommige mensen houden een slang in hun schuurtje tegen ratten, muizen en duizendpoten.

773 — "Een man vond eens in het huis van zijn moeder een vel op een hoopje in een hoek. Hij strooide er zout op. De buren hoorden later een schreeuw, de vrouw liep beboled naar buiten.

774 — Cha Tin was slaaf zonder vrees. Toen hem eens een paar sambarku's werden geweigerd, nam hij een zak watapanapeultjes, verkocht ze in de stad en kocht een stuk leer.

775 — Een van jongs af aan in een kooitje opgevoede chuchubi, waarschuwt je als er bezoek voor je komt.

PAUL BRENNEKER

Ñapa

VANAVOND zal een bronzen borstbeeld van dokter Chris Engels worden onthuld in de Poli Nobo bij het St. Elisabeth Hospitaal. Tijdens deze plechtigheid zal het woord gevoerd worden door Mevr. V. Eustatia, voorzitster van de Fundashon pa Portretamentu di Antianonan di Renombre, Mevr. M. Liberia-Peters, premier van de Nederlandse Antillen en minister van volksgezondheid, dhr. R. Casseres, gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao, dokter I. Asjes, algemeen direkteur van het St. Elisabeth Hospitaal, dokter Roy Heerenveen, voorzitter van de Vereniging van Huisartsen, dr. Paul Ackermann, voorzitter van de Vereniging van Medici en dokter Rauf Engels, namens de familieleden van dokter Chris Engels.
De onthulling zelf zal geschieden door mevr. Lucilla Engels en haar dochter Verele.
De plaatsing van het borstbeeld werd mogelijk gemaakt dankzij financiële bijdragen van de familie Engels, de Stichting St. Elisabeth Hospitaal, Curaçao Oil Terminal, SNAV, Stichting Het Curaçaosch Museum, Vereniging Geneeskundigen, Vereniging van Huisartsen en het Cultureel Centrum Curaçao.

Dokter Chris Engels:

De tijd, de tijd kan niemand verspillen

VANAVOND wordt tijdens een eenvoudige ceremonie in de Poli Nobo een buste van dokter Chris Engels door de Fundashon pa Portretamentu di Antianonan di Renombre aan de gemeenschap overgedragen. Eerder al werden bronzen van Shon Coco Palm en Felis Chacuto respektievelijk in het Centro Pro Arte en op de Plaza Felis Chacuto onthuld. De Fundashon pa Portretamentu tracht de borstbeelden steeds te plaatsen op een voor het publiek toegankelijke plek, die op de een of andere manier te relateren is aan de geportretteerde. Het naar Felis Chacuto genoemde plein was derhalve een logische keuze, evenzoals de musikus-komponist Palm in het CPA hoort.

In het geval van Chris Engels viel deze keuze niet mee. Dr. Jos Eustatia heeft eens gezegd dat als men een beeld van Chris Engels wil schetsen **"men misschien ongemerkt ertoe zou komen een collage te maken van een mannenfiguur waarvan het hoofd op picassoachtige wijze uit vele facetten bestaat welke alle deelaspekten van de een persoonlijkheid representeren. Dit effect, versterkt nog door de wisselende lichtval der omstandigheden en gebeurtenissen maakt dat wij soms zelfs de illusie hebben met verschillende personen te maken te hebben."**

Het is al zo vaak gezegd en het is hier niet de plaats om de opsomming in zijn geheel te herhalen: Chris Engels was op allerlei terrein in onze gemeenschap aktief en heeft daarvan ook tastbare bewijzen achtergelaten. Daardoor zou een buste van Chris Engels op heel wat plaatsen op dit eiland niet misstaan, wat de keuze voor de definitieve plek er niet makkelijker op maakte.

Uiteindelijk is gekozen om de buste een plaats te geven in het gebouw van de Poli Nobo, daarmee het aksent leggend op het werk van de arts Chris Engels. Voor degenen die dokter Engels niet als arts hebben gekend in eerste instantie misschien verrassend is. Wanneer men echter dieper op de materie ingaat, ontdekt men al gauw dat dit de mooist mogelijke keuze is. Als arts kwam Chris Engels in 1936 naar Curaçao, waar hi de rest van zijn leven door zou brengen en zich voor de gemeenschap zou inzetten.

Christiaan Joseph Hendrikus Engels werd op 19 november 1907 te Rotterdam geboren en arriveerde, na in Leiden medicijnen te hebben gestudeerd, op 6 september 1936 op Curaçao. Hij vestigde zich als geneesheer aan het Molenplein op Otrabanda, de wijk die hij niet meer zou verlaten en waar hij op 20 december 1980 bij een verkeersongeluk om het leven kwam.

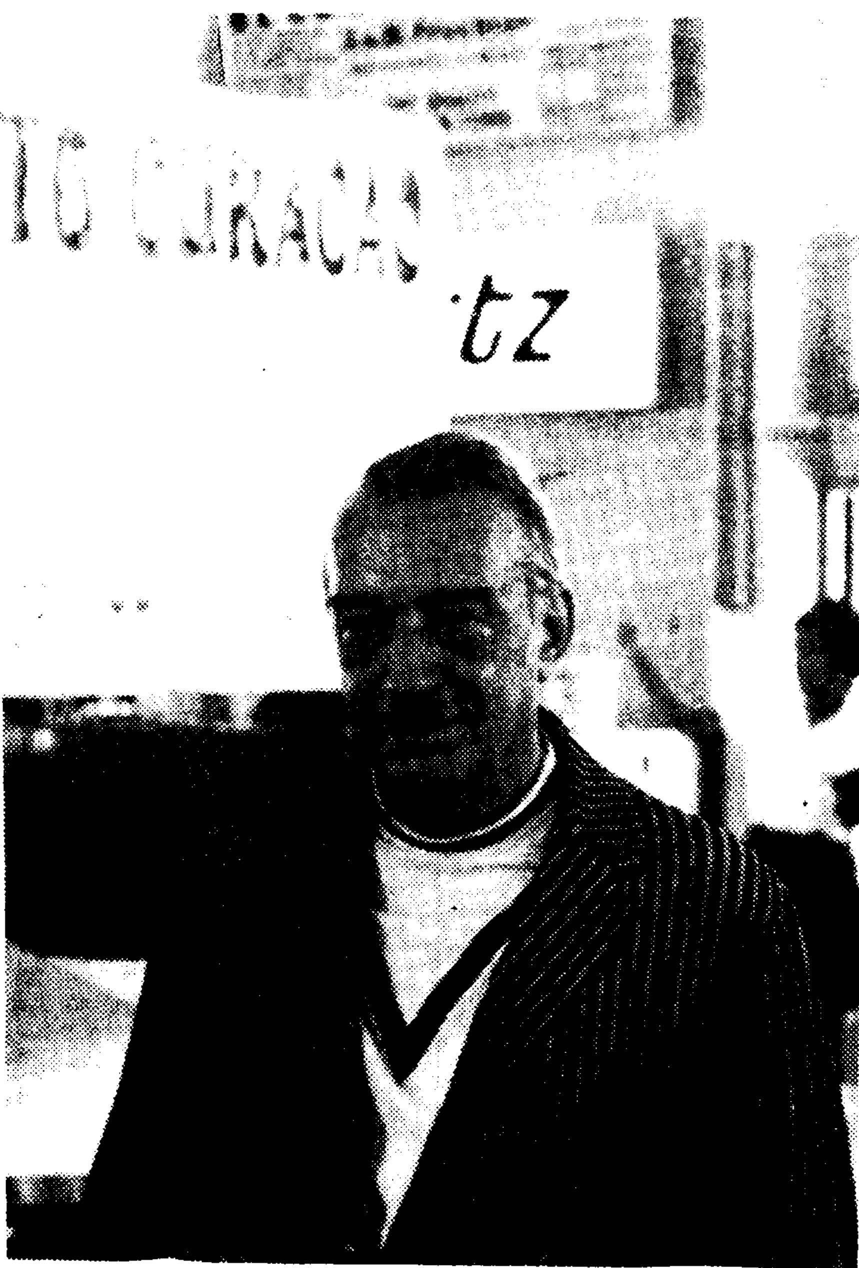
In de jaren die hem gegund waren heeft hij nauwelijks stilgezeten. Waar anderen het rustiger aan zouden doen, werkte dokter Engels tot het laatst nog aan zijn proefschrift over de geschiedenis van het St. Elisabeth Hospitaal. Een instelling overigens waarvan hij jarenlang bestuurslid is geweest.
Bezig zijn was zijn leven. In 1975 schreef hij in een brief:

"Maar vrolijk ben ik niet, dag en nacht hopen zich mijn vellen papier op, mijn boeken staren me in het stille aan zo uitmuntend als zij zijn, ik lig nergens in het gareel dat anderen zo graa willen, en de tijd, de tijd kan niemand verspillen."

Deze drang tot bezig zijn kwam voort uit zijn belangstelling voor de mens, zijn sociale bewogenheid voor de minder bedeelde, de aandacht voor het menszijn in al haar facetten. En Engels was bereid zich ook daadwerkelijk in te zetten, met al zijn energie. Voor sommigen misschien tot vervelens toe. **Vervelend, schreef hi**, *ben ik meestal, dank zij mijn koppige belangstelling.*

Chris Engels zien als een koppig, vervelend mens zou hem echter onrecht aandoen: deze trekken waren een façade die de omstandigheden van hem eisten. Daarachter ging de mens Engels schuil, die van zichzelf kon zeggen: **als niet alleen mijn breuk gebroken is, zal men naderhand mijn zachtaardig karakter kunnen bewonderen.**

Een karakter dat zich openbaarde daar waar hij zich naar hartelust voor zijn medemens kon inzetten zonder zich te hoeven verzetten tegen het (wat hij noemde) "tandedom van anderen". En die gelegenheid werd hem volop geboden bij de uitoefening van zijn beroep: in de relatie patiënt-arts. Waar de ene mens om hulp komt en de ander helpen kan. In stilte, van mens tot mens.

Chris Engels kwam naar Curaçao gehoor gevend aan een oproep van Mgr. Verriet. Verbonden aan het ziekenhuis, zou hij voorbestemd zijn het tot geneesheer-direkteur, ware het niet anders gelopen.

Hij opende zijn eigen spreekkamer, waar hij zijn patiënten ontving. *In mijn spreekkamer werd ik steeds meer de dokter die van indrukken, en dat zijn gewaarwordingen, uitgaat. Natuurlijk kan men niets onder één hoofdstuk brengen, maar hier ligt toch iets van een levenslijn.*

Dat leidde ertoe dat hij al in 1946 het bestaan van het ziektebeeld overgevoeligheid voor koemelk aan de hand van klinische ervaring waarschijnlijk kon maken. Een waarneming die veel later ook door anderen werd gedaan en wetenschappelijk werd beschreven. *Wij staren ons blind op de "gehelen"*, schreef Engels eens, *maar het gaat niet om de golven maar om de in het water geworpen steen.*

In de oorlogsjaren werd dokter Engels benaderd om een EHBO-kursus voor fraters op te zetten, iets waarvan hij het nut niet inzag en dan ook weigerde. Toen op initiatief van de heer E. van de Laarschot besloten werd tot de oprichting van Het Wit-Gele Kruis, met als doel "de bevordering van de Volkshygiëne", was Chris Engels onmiddelijk bereid tot meewerken. Een van de eerste aktiviteiten van de vereniging was ... het opzetten van een EHBO-kursus voor fraters. Maar dat het Engels hier niet om te doen is geweest, mag wel blijken uit zijn jarenlange bemoeienissen met de vereniging. De eerste tijden verleenden Engels, Wix, Berkenveld en Bonne (een arts die nog met Albert Schweitzer had gewerkt) hun medewerking aan de consultatiebureaux voor zuigelingenzorg. Begonnen werd met een drietal bureaux resp. op Barber, Groot Kwartier en Sta. Rosa. Bijgestaan door vrijwilligsters kontroleerden de artsen pro deo zuigelingen en gaven adviezen over voeding en verzorging aan de moeders. Vijfentwintig jaar lang heeft dokter Engels bijna dagelijks dit werk gedaan. Een werk, waarvoor tal van andere artsen bedankten ...
Er kwamen steeds meer bureaux en na jaren ook een verpleegster, zuster Sweeb, die de plaats innam van de vrijwilligsters.

Als voorzitter van het Wit-Gele Kruis is Chris Engels verantwoordelijk te achten voor nog tal van andere aspekten van de extramurale gezondheidszorg.

Van het eerste voorlichtingsboekje voor moeders in het papiamentu, tot het oprichten van bejaardentehuizen waaruit het Ricardus Tehuis en Habaai zich ontwikkelden. Ook op de andere eilanden van de Antillen werden op initiatief van het Wit-Gele Kruis aktiviteiten ontplooid. Op Bonaire werd door frater Benedictus een vakantieoord opgezet, waar ondervoede en verwaarloosde kinderen konden genieten van hun vakantie en bijgevoed konden worden.
Ook werd de wijkverpleging opgezet door de vereniging.

De zorg voor het gehandicapte kind werd aan het eind van de oorlog ter hand genomen. Mevrouw Engels weet nog te vertellen hoe haar echtgenoot ervan onder de indruk was dat in die tijd deze kinderen door hun ouders verborgen werden gehouden, opgesloten soms zelfs in een kippehok. Om de schande te verbergen ...

Uiteindelijk kwam er het tegenwoordige Verriet Instituut. "Daar is toen nog heel wat om te doen geweest", herinnert zich mevr. Lucila Engels. "Chris wilde niet dat de kinderen hun levenlang in een soort schoolgebouw werden opgesloten. Hij vond dat ze in een leefbaar gebouw moesten worden ondergebracht. Toen geen van de lokale architekten een dergelijk gebouw konden ontwerpen heeft hij Rietveld uitgenodigd. Eerst was men bang dat Rietveld kapitalen zou vragen voor zijn werk.

Maar uiteindelijk heeft hij slechts een symbolische vijfhonderd gulden gevraagd, waarvan hij nog f. 250,-- gaf aan iemand van D.O.W. die hem had geholpen. Gehandicapte kinderen kon hij geen rekening presenteren ..." De bouw zelf werd gefinancierd uit de opbrengsten van kinderzegels, een initiatief dat afkomstig was van de toenmalige postdirekteur Breusers.

Nu dat de aandacht van de Overheid zich meer richt op de preventieve gezondheidszorg, is het goed ons te realiseren dat een belangrijk deel van wat wij nu op dit gebied hebben te danken is aan de vooruitziende blik van de arts Engels, die uit liefde zijn tijd en energie gaf voor de zorg van de medemens.

Vijf jaar lang is dokter Engels waarnemend hoofd geweest van de Gouvernements Geneeskundige Dienst en negentien jaar lang (de eerste) politiearts. "En hij heeft er geen cent pensioen voor gekregen", zegt zijn weduwe. "De politici vonden dat hij er geen recht op had, omdat het geen dagtaak is geweest. Neen, een dagtaak was het niet: het was een nachttaak. Negentien jaar lang ..."

Carel de Haseth

3/ **GENEESKUNDIGE EN GEZONDHEIDSDIENST**

…cept - Brief:	Afd.:	Datum:
…oord op:	Paraaf:	
…derwerp:	Paraaf afd. Hfd./Chef:	
…agen:	Concept ter inzage aan:	
…chrift aan:		
	Paraaf H. v. D.:	
	Ontvangen:	Paraaf Tijp.:
	Getikt:	Paraaf Coll.:

(De politici doen er in ieder geval goed aan zich te herinneren, dat als men vier statenzetels heeft, er één van de bejaarden afkomstig is = ouderen)

Jean Rhys Letters 1931-1966

Edited by Francis Wyndham and Diana Melly

Jean Rhys' kruisgang naar

Wide Sargasso Sea

Op 5 november 1949 verscheen in de "NEW STATESMAN AND NATION" de volgende advertentie: "Jean Rhys (Mrs Tilden Smith) author of 'Voyage in the Dark', 'After Leaving Mr Mackenzie', 'Good Morning, Midnight', etc. Will anyone knowing her whereabouts kindly communicate with Dr H.W. Egli, 3 Chesterfield Gardens, N.W. 3."
In 1927 was Jean Rhys' verhalenbundel "THE LEFT BANK" verschenen, waarna een viertal romans: "QUARTET" in 1928 en de drie in de advertentie genoemde romans in respectieveli k 1934, 1930 en 1939. Tien jaar later wist vrijwel niemand meer wie Jean Rhys was. Menigeen in de literaire wereld - waartoe zij ooit had behoord - leefde in de stellige overtuiging dat ze overleden was, zo men daar nog in geïnteresseerd was! Selma Vaz Dias, toneelspeelster en vrouw van de bovengenoemde Dr Egli, was dat nog wel. Zij had "GOOD MORNING, MIDNIGHT" aangepast voor het toneel en had Jean Rhys' toestemming voor een opvoering nodig. Vaz Dias had bovendien plannen om de roman om te werken voor een radioprogramma van de BBC.

Jean Rhys reageert enthousiast op het voorstel van Selma Vaz Dias, "I had your letter and mss (= manuscripts, AGB) this morning. You can imagine how excited and pleased I am, indeed it all seems a bit like a dream." De opvoering zal op de 10e november zijn, Jean Rhys in dezelfde brief, "I feel I should be flying about stirring up everything and everybody possible." Hier komt nauwelijks iets van terecht, ze ziet de opvoering zelf niet eens. "It's stupid being ill and in Beckenham which is a God forsaken place - and cold", verzucht ze in deze eerste brief aan Vaz Dias. Rhys' enthousiasme voor getoonde interesse in en begrip voor haar werk, haar ziektes, het wonen in een godverlaten gehucht én de kou, zijn voortdurend terugkerende elementen in haar brieven die werden geredigeerd door Francis Wyndham en Diana Melly, dit jaar uitgekomen onder de titel **"Jean Rhys Letter 1931 - 1966"**. 1966 was het jaar waarin haar vijfde roman werd gepubliceerd, **"Wide Sargasso Sea"**. De roman maakte haar op slag wereldberoemd en ontrukte haar voorgoed aan de vergetelheid. Wanneer Selma Vaz Dias contact met Jean Rhys zoekt in 1949 is zij overigens al geruime tijd bezig met het schrijven van **"Wide Sargasso Sea"**! Het lange en vooral moeizame schrijfproces van deze roman vindt (vanzelfsprekend) ook z'n neerslag in de brieven aan de actrice, aan haar dochter Maryvonne, aan de 'literary-agent' Francis Wyndham, aan de redactrice van de Londense uitgeverij André Deutsch Diana Athill en aan anderen (aan wie Rhys schreef en waarvan een klein aantal brieven is opgenomen). Het aangrijpende 'verhaal' over hoe **"Wide Sargossa Sea"** heel langzaam tot leven komt en alles wat dit tegenwerkt - kou, een godverlaten gehucht en ziektes zijn slechts drie antagonisten! - maken de bundel brieven tot een uniek literair document.

Jean Rhys werd in 1890 als Ella Gwendolen Rees William op **Dominica geboren. Haar vader, arts, kwam uit Wales, haar moeder was een dochter uit een verarmde, 'blanke' plantersfamilie. Op zestienjarige leeftijd vertrekt Jean naar Engeland. Na één trimester op een middelbare school in Cambridge te zijn geweest, gaat ze naar de Academy of dramatic art.** Haar vader sterft in 1908 en hiermee komt tevens een eind aan haar studie (waarvoor dan geen geld meer is). Ze keert niet terug naar Dominica, maar probeert in haar levensonderhoud te voorzien als revue-meisje (chorus-girl). Nog geen twintig jaar oud komt er een eind aan haar eerste liefdesverhouding (met een veel oudere man) die ruim een jaar duurde. Het abrupte einde van deze verhouding en de financiële afhankelijkheid die deze met zich meebracht beïnvloedde diepgaand haar houding tegenover gevoelens, in het bijzonder voor mannen, en tegenover Engeland. Deze verhouding zou ze beschrijven in **"Voyage in the dark"**. Ze vertrekt naar het continent. In 1919 trouwt ze met Jean Lenglet, een Nederlander. Enkele jaren later wordt hun dochter Maryvonne geboren. In 1923 wordt Lenglet in Frankrijk gearresteerd (onwettige geldtransacties) en het land uitgezet. In die tijd leert ze de Engelse auteur Ford Madox Ford kennen die haar aanspoort te gaan schrijven en met haar een relatie aangaat.

Met Madox Ford én zijn vrouw verblijft Jean enige tijd in Parijs, totdat duidelijk is dat ze opnieuw gebruikt werd. In 1927 ontmoet ze Leslie Tilden Smith, met wie ze in 1932 trouwt na van Lenglet gescheiden te zijn. Al met al voldoende materiaal voor meerdere romans. **Quartet", "After leaving mr Mackenzie"** en **"good morning, midnight"** vertonen dan ook een sterk autobiografische inslag (voor wie hierin geïnteresseerd is, zie Martien Kappers, "Jean Rhys, het leven tussen twee werelden", in: **literair paspoort** 31ste jaargang, nr. 285, juli/augustus 1980, pp. 661 - 679). Leslie sterft in 1945. Twee jaar later trouwt ze met Max Hamer.

Jean heeft zich dan al lang uit de schrijverswereld teruggetrokken, zwerft van het ene goedkope appartement naar het andere, nog goedkopere appartement, voortdurend in geldproblemen, voortdurend op zoek naar wat rust, privacy, voortdurend op de vlucht voor de kou, nieuwsgierige hospita's en buren. Jean Rhys' brieven geven een sterk invoelbaar verslag van deze hindernissen. "If only someone would give me a nice warm **safe** attic for a month or two or three you'd see how quick I'd be!" schrijft ze in 1960. "A nice warm safe attic" zou ze pas na 1966 krijgen (76 jaar oud!), toen het manuscript van "Wide Sargasso Sea" in boekvorm lezers vond. Haar brieven geven eveneens een goede indruk van de veeleisende **hrijfster** die Jean Rhys moet zijn geweest. Met Francis Wyndham en Diana Athill bespreekt ze alle mogelijke details van de tekst, het (wisselende) perspectief, de titel, het taalgebruik, beschrijvingen, dialogen enz. Whyndam en Athill beuren haar ook steeds weer op, zorgen voor wat geld, weten een paar oude verhalen opnieuw gepubliceerd te krijgen en - het belangrijkste - verliezen nooit het vertrouwen in haar. Het doorzettingsvermogen van Jean Rhys zelf dwingt echter de meeste respect af. **Wide Sargasso Sea** bereikt uiteindelijk wèl het bureau van uitgever André Deutsch en blijkt een toonbeeld van perfectie, ondanks de vele tegenslagen: Selma Vaz Dias gaat er uiteindelijk met een belangrijk deel van het auteursrecht op alle bewerkingen van Rhys' romans vandoor, een hartaanval, de langdurige ziekte van Max, om nog maar iets te noemen.

De verzameling brieven lijkt mij samengesteld met een perfect gevoel voor selectie, is in ieder geval voorzien van uitstekende verklarende voetnoten en een uitputtende index. het voorwoord geeft redenen waarom van vóór en ná de periode 1931 - 1966 geen brieven werden opgenomen. De eerste 40 jaar - vooral haar leven op Dominica - heeft Rhys zelf beschreven in haar autobiografie **Smile, Please,** die ze niet heeft kunnen afmaken. Ze begon er aan enkele jaren voor haar dood in 1979. Bovendien zijn er nauwelijks brieven van haar vóór 1931. Van de tijd tussen 1931 en 1945 zijn ook maar enkele brieven overgebleven. Na 1966 krijgt haar correspondentie een steeds formeler karakter, beleefde antwoorden op brieven aan de dan beroemde schrijfster. Plausibele argumenten, maar Jean Rhys lijkt mij niet iemand die uitsluitend formele brieven verzond na 1966. Hopelijk zetten Francis Wyndham en Diana Melly zich nog eens aan haar correspondentie van na de publikatie van **"Wide Sargasso Sea"**.

Francis Wyndham en Diana Melly (red.), "Jean Rhys Letters 1931 - 1966", London: André Deutsch, 1984. ISBN 0233 97567 5, 315 blz, c. f 45,-. Jean Rhys' (onvolledige) autobiografie "Smile Please" verscheen in 1979 eveneens bij André Deutsch en is inmiddels, net als de genoemde romans van Rhys, ook verkrijgbaar in de paperbackeditie van Penguin. Voor een bespreking van "Wide Sargasso Sea" zie de Napa van vrijdag 5 oktober jl.

SIGNALEMENT

Ortografia ofisial

Bij de invoering van een officiële spelling voor het Papiamentu verspreidde de eilandelijke Overheid van Curaçao een boekje met de spellingsregels. Een publikatie waarvoor de nodige belangstelling van de kant van het publiek bleek te bestaan. Aan deze uitgave kleefden enkele bezwaren. Het voornaamste bezwaar gold wel dat het boekje vooral afgestemd was op "doe-het-zelvers" en minder geschikt voor het onderwijs of voor mensen die enige begeleiding nodig hebben bij het aanleren van de spelling.
"Di A te Z, ortografia ofisial di papiamentu" van Nydia Ecury en Jenny Fraai, dat kortgeleden verscheen, is beter geschikt als hulpmiddel bij het onderwijs in de nieuwe spellingswijze. Stap voor stap wordt de spelling uitgelegd en de lezer krijgt opdrachten uit te voeren, waarvan de antwoorden in een aparte bijlage zijn opgenomen.

Het spreekt bijna voor zich dat deze uitgave een welkome aanvulling is op de eerder verschenen brochure en ongetwijfeld zal bijdragen tot de verdere verbreiding van het gebruik van de officiële schrijfwijze van het Papiamentu.

Bij de dood van Marnix Gijsen

DE VORIGE WEEK overleed op vierentachtigjarige leeftijd de Vlaamse schrijver Marnix Gijsen in een ziekenhuis te Leuven, België. Gijsen, wiens echte naam Jan-Albert Goris was, werd in 1899 in Antwerpen geboren, studeerde in zijn geboortestad en in Leuven en was al vroeg actief als dichter, o.a. in zijn meermalen herdrukte bundel "Het huis" uit 1925. Na deze publicatie heeft Marnix Gijsen ruim twintig jaar gezwegen op literair gebied. Wel was hij bezig op het gebied van de geschiedenis (zijn eigenlijke vak) en de literatuurgeschiedenis. Vlak voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in 1939 kreeg hij een betrekking te New York in dienst van de Belgische regering.

De Verenigde Staten werden zijn tweede vaderland: tot aan zijn pensionering in 1964 is hij er blijven wonen en werken, in Belgische overheidsdienst. Zijn bekendste verhalen en romans heeft hij daar, ver van Vlaanderen geschreven. Een geloofscrisis, uitlopend op een atheïstisch-humanistische levensvisie, en een mislukt huwelijk noodzaakten hem de balans op te maken van zijn leven en tevens datzelfde leven in te passen in een samenleving die de klassieke waarden van de Grieken aan het vergeten was. Voor Gijsen was traditie belangrijk en de Griekse bakermat van onze beschaving was de bron waaruit voortdurend moest worden geput om nieuwe impulsen aan de twintigste eeuw te geven. In bijna alle romans en verhalen komt deze Griekse wereld terug, soms zelf in de titel van een boek bv. "Telemachus in het dorp". Vanuit deze geschetste achtergrond heeft Gijsen veel autobiografisch materiaal, vooral de relatie man-vrouw, in zijn oeuvre verwerkt met als bekendste voorbeeld wellicht de tragische dood van zijn verloofde die de verhaaldraad is van zijn roman "Klaaglied om Agnes" 1951, dat ook voor televisie in serievorm bewerkt werd.

Sinds zijn romandebuut" Het boek van Joachim van Babylon" 1947 waarin onder het mom van een bijbelse geschiedenis een hedendaags mislukt huwelijk in New York werd beschreven, Gijsens eigen huwelijk, zijn de romans en verhalen elkaar snel opgevolgd. Al snel bleek een duidelijke tweedeling: Europa-Amerika.

Europa: het werelddeel van Gijsens jeugd, vol herinneringen; het oude Europa voortgekomen uit de Griekse beschaving maar hevig geteisterd door twee wereldoorlogen, dat de toekomst niet meer heeft, wel zijn verleden.

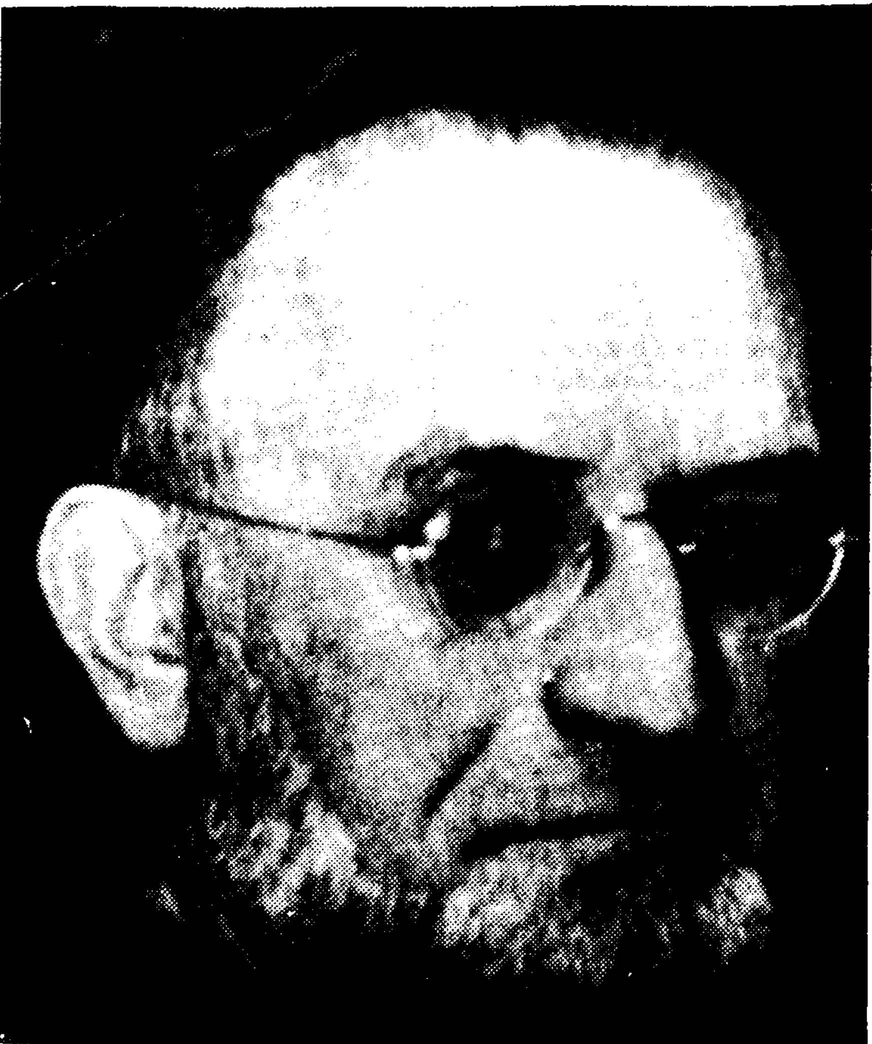
Amerika: het continent van de toekomst, voortgekomen uit de oude wereld, maar toch geheel anders, vol elan, een echte Nieuwe Wereld, blijkens bv. zijn roman "De Vleespotten van Egypte."

Een volledige lijst van alle verhalen en romans uit deze Amerikaanse periode zou te ver voeren. Laat ik volstaan met te zeggen dat ze voor mij de hoogtepunten zijn uit zijn totale werk.

In 1964 gaat Gijsen met pensioen en vestigt zich in Brussel-Elsene, waar hij gestaag doorgaat met schrijven. Maar het is alsof de spanning uit zijn werk verdwenen is: de spanning waaronder de Europeaan staat in de Amerikaanse samenleving. Zijn boeken krijgen een wat moraliserend karakter, terwijl de ironie die zijn beste werken kenmerkt, langzaam verdwijnt.

In 1975 ontving hij de persoonlijke (d.w.z. niet erfelijke) titel van baron. Zijn werk is uitgegeven in een editie Verzameld Werk en voorts in allerlei aparte uitgaven zoals de verhalenbundel "Allengs, gelijk de spin" in de reeks Klassieken uit de twintigste eeuw en de romans "Goed en Kwaad", "Lucinda en de lotoseter" en "De oudste zoon" in de Salamanders.

Hans H. van Straten

Vonnegut: "De korte roem van Deadeye Dick"

Het leven als verhaal en epiloog

Volgens de Amerikaanse auteur Vonnegut bestaat ons leven uit een verhaal en een epiloog. Het verhaal eindigt voordat het leven voorbij is. Wat dan van het leven over is, is slechts epiloog. Sommigen, zoals Ernest Hemingway, vinden een epiloog ondragelijk en plegen zelfmoord.

In zijn nieuwste roman "Deadeye Dick", of zoals het in de Nederlandse vertaling heet "De korte roem van Deadeye Dick", geeft Vonnegut een paar voorbeelden van wat hij hiermee bedoelt. Otto Waltz, de vader van de hoofdfiguur in dit boek, is zo'n voorbeeld. Hij wordt in 1892 geboren, en gaat in 1910 naar Wenen om schilderkunst te studeren. Aldaar koopt hij een schilderij van de totaal berooide Hitler en hij redt daarmee de toekomstige Führer van de hongerdood. Hij koopt ook een collectie wapens die hij later in zijn huis in Midland City, Ohio, in een speciale kamer zet. Schilderen doet Otto niet. Hij is nooit verder gekomen dan één schets en als de Eerste Wereldoorlog uitbreekt wordt hij afgekeurd voor militaire dienst.

Zijn levensverhaal eindigt-om in de terminologie van Vonnegut te spreken- als hij op heroïsche wijze alle schuld op zich neemt van zijn twaalfjarige zoon Rudy die per ongeluk een dubbele moord begaat:

Op moederdag in 1944 treft een verdwaalde kogel uit zijn "Springfield" de zwangere mevrouw Metzger. De rest van Otto's leven is slechts epiloog: na zijn jaren in de gevangenis, verblijft hij hoofdzakelijk in bed.

Voor Emma Waltz, de vrouw van Otto, houdt het levensverhaal op als zij trouwt. Bij Felix, de broer van Rudy, gaat de epiloog in als hij ontslagen wordt als de president van een grote omroepmaatschappij. Hij vind zijn epiloog echter leuker dan zijn levensverhaal. Met een knipoog naar een van Plato's dialogen, heeft hij dan het gevoel van een wild paard te zijn afgestapt.
Voor Rudy Waltz, na het fatale ongeluk bijgenaamd Deadeye Dick, begint de epiloog eigenlijk al op twaalfjarige leeftijd. Na het drama houdt hij zich op de vlakte, bang als hij is dat alles wat hij aanraakt kan ontploffen. De sick joke is, dat de springstof inderdaad niet zo ver weg is: Midland City wordt ontvolkt door een neutronenbom, die toevallig(?) afgaat.

Het levensverhaal van Rudy Waltz wordt in retrospectief verteld vanuit Port-au-Prince, waar Felix en zijn broer Deadeye Dick een hotelletje hebben gekocht. Anekdotes, recepten en korte toneelstukjes over de pijnlijke dieptepunten uit het bestaan van Rudy Waltz doorsnijden het verhaal, dat een fragmentarisch karakter heeft.

Het gebrek aan samenhang in het boek wordt echter ruimschoots goed gemaakt door de verbluffende vertelkunst van Vonnegut. Hij weet de lezer te boeien, zonder te vervallen in puur amusement. Zo schuwt hij niet om te praten over politiegeweld, de neutronenbom, de onderschatting van het opkomend fascisme in de jaren dertig en het particulier wapenbezit. De toon is primair vertrouwelijk, de humor zwartgallig. De combinatie van het clowneske en levenswijsheid doet mij denken aan Mark Twain.
Om tenslotte de "Verhaal-Epiloog" -Theorie op Vonnegut zelf toe te passen. In 1969 verscheen zijn beste boek tot nu toe, namelijk "Slaughterhouse Five". Een boek dat evenals "het stenen bruidsbed" van Harry Mulisch, het bombardement op Dresden in februari 1945, als onderwerp heeft. De korte roem van Deadeye Dick" bewijst dat Vonnegut nog lang niet aan zijn epiloog begonnen is.

WALTER PALM

Kurt Vonnegut: "De korte roem van Deadeye Dick"
(Oorspronkelijke titel: "Deadeye Dick")
Vertaling Bartho Kriek
Uitgave Meulenhoff
ISBN 90 290 1592 6

Medische woordenlijst in het papiamentu

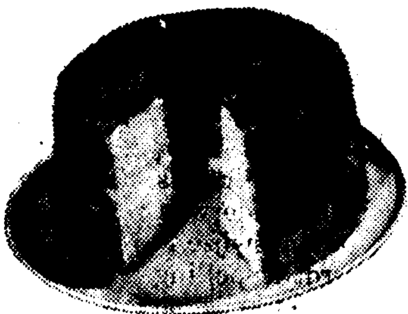
DAT HET PAPIAMENTU veel eigen authentieke termen en zegswijzen kent die bij het medisch gebruik van Papiamentu of het gebruik van medisch Papiamentu toegepast kunnen worden was de reden dat een aantal Antillianen in Nederland (!) die er medicijnen studeren het idee opvatten om een 'medisch woordenboek' samen te stellen en uit te geven.
Het werd een handzaam boekje dat behalve een woordenlijst met medische woorden en begrippen die in het medisch verkeer gebruikt worden ook een anamnese Nederlands-Papiamentu bevat. Dit laatste deel bestaat uit een lijst van vragen die de medicus, de verpleegkundige, de co-assistent, hij/zij die een paramedische beroep uitoefent en een ieder die in de gezondheidszorg werkzaam is, kan raadplegen in het gesprek met een Papiamentu-sprekend persoon. Niet alleen wie het Papiamentu niet machtig is, maar iedereen die zijn of haar kennis van het Papiamentu wil verrijken kan het boekje gebruiken.
De LISTA DI DESKRIPSHON DI ENFERMEDAT werd met steun van onder anderen de Sticusa en het Eilandgebied Curaçao en na raadplegen van diverse Papiamentu-kenners uitgegeven door de Stichting Antilliaanse Medische Studenten. Het is de bedoeling dat het binnenkort ook op de Antillen verkrijgbaar zal zijn.

ROB DE LANNOY

LISTA DI DESKRIPSHON DI ENFERMEDAT
een uitgave van de
Stichting Antilliaanse Medische Studenten
Postbus 2142
2301 CC Leiden

Waarom de kaboutertjes geen bolo pretu lusten

OP EEN DAG, net toen de kaboutertjes aan het eten waren, werd er op de deur geklopt. En toen Poetsje "binnen!" riep, kwam er zo maar een elfje binnen stappen. "Nee maar, een elfje!" zei kabouter Brr. "Ik dacht, dat er op Curaçao geen elfjes woonden", zei Poetsje. "Dag kaboutertjes", groette het elfje beleefd, "Ik ben Miriana van het elven-eiland. Mag ik hier even uitrusten? Ik ben zo moe". "Maar natuurlijk zeiden de kaboutertjes, "Ga maar gauw zitten. Maar hoe komt het, dat je zo ver van het elven-eiland af bent?"

"Ik ben verdwaald", vertelde Miriana. "Ik moest voor de elven-koningin naar het spinnen-eiland om spinnewebben voor een nieuwe jurk te halen. Maar toen het donker werd, wist ik de weg naar huis niet meer en ben ik hier terecht gekomen. Een paar vlindertjes hebben me de weg gewezen naar jullie huisje".

"Wel wel wel!" zei kabouter Brr wel drie keer. "Ik weet niet, waar het elven-eiland ergens ligt, maar misschien weet een van de parkietjes het wel. Eet nu eerst maar eens een lekker bordje pmpunasoep, want je zult wel honger hebben. De kaboutertjes deden hun best om het verdwaalde elfje eens fijn te verwennen. Ze gaven haar een groot bord soep met stokbrood en als toetje een stuk bolo pretu.

"Eet er maar lekker van", zei kabouter Brr. "Die bolo pretu heeft Poetsje zelf gemaakt en niemand kan dat zo lekker als zij. Ik zelf zou er de hele dag wel van kunnen eten".

De volgende dag zocht kabouter Brr een parkietje op, die de weg naar het elven-eiland wist. "Jullie zijn zo lief voor me geweest", zei Miriana, toen ze op de rug van het parkietje stapte, "Ik zal jullie niet vergeten, hoor". Kabouter Brr Poetsje en Pinkie zwaaiden haar na, tot ze nog maar een heel klein stipje hoog in de lucht was.

En Miriana hield haar woord. Ze vergat de kaboutertjes niet en vroeg aan het parkietje: "Waar kan ik ze nu eens een plezier mee doen? Een nieuw huisje? Maar ze hebben al zo'n mooi huisje. Aha, ik weet al wat. Kabouter Brr zei, dat hij wel de hele dag bolo

pretu kon eten, omdat hij dat zo lekker vond. Daar [illegible]". Ze zwaaide met haar toverstokje en zei een heleboel ingewikkelde toverwoorden. En luister nu maar eens, wat er toen gebeurde.

Poetsje was op dat moment net bezig brood klaar te maken. Ze sneed het brood en smeerde er boter op en ze bakte er parkiete-eitjes bij. Maar toen kabouter Brr en Pinkie een hap van het brood namen, zeiden ze verbaasd: "Hé, dat is bolo pretu" Pinkie nam een hap van het ei en zei nog verbaasder: "Hé, dit is ook bolo pretu. Mmm, lekker mama Poetsje, hoe heb je dat gedaan?" "Wat gedaan?" vroeg Poetsje.

"Wel, van het brood en het ei bolo pretu maken", zei kabouter Brr. "Maar ik heb niets gedaan", zei Poetsje en proefde een stukje van haar eigen brood. Ja, het was bolo pretu.

Poetsje vond het maar griezelig. Brood en ei, dat in bolo pretu veranderde, zo gauw je het in je mond stak, dat leek wel toverij. "Jullie moeten er maar niets meer van eten", zei ze, "Je weet nooit, wat er gebeurt". Maar kabouter Brr en Pinkie vonden het veel te lekker en aten al het brood en alle eieren schoon op.

Zo veel hadden ze nog nooit gegeten!

En 's middags ging het net zo. Poetsje had kalabas stobá en bacobapudding toe gemaakt. Maar toen ze de vork in hun mond staken, veranderde de kalebas ook al in bolo pretu. Bolo pretu is wel lekker", zei kabouter Brr, "Maar ik heb er zoveel van gegeten, dat ik nu liever kalabas stobá heb". Maar hoeveel kalebas ze ook aten, het werd allemaal bolo pretu. "Geef me dan de pudding [illegible] kabouter Brr, "Bacobapudding, dat is weer eens iets anders dan bolo pretu".

Je snapt zeker al, wat er gebeurde. Net als het brood, de eieren en de kalebas veranderde de pudding in bolo pretu. "Bah", zei Pinkie. "Ik kan geen bolo pretu meer zien. Ik ga in het bos wel wat vruchten zoeken". Maar dat hielp ook al niet.

Wat hij ook in zijn mond stak, het veranderde allemaal in bolo pretu. En met kabouter Brr en Poetsje ging het al net zo. Poetsje moest er gewoon van huilen en snikte: "Oh, wat heb ik zin in een sneetje brood of bordje soep".

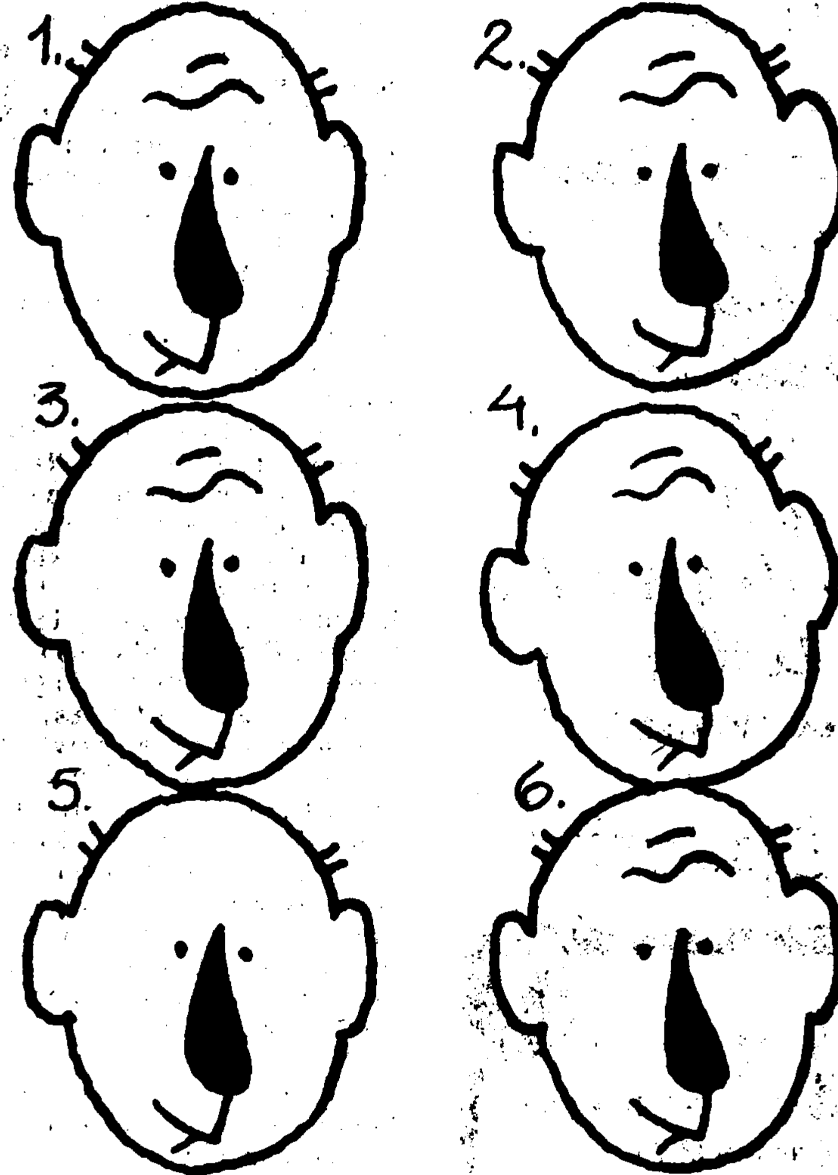
Gelukkig kwam toen net het parkietjes langs, dat het elfje naar huis gebracht had.

"Stil maar", suste het" Ik zal je wel helpen". Zo vlug het kon, vloog het nog een keer naar het elfen-

[illegible]land en vertelde het elfje, wat er gebeurd was. En het elfje zwaaide weer met haar toverstokje, zei een heleboel moeilijke toverwoorden en ... toen was alles weer in orde.

Toen het parkietje terug bij de kaboutertjes kwam, zaten ze alle drie te smullen van een dikke boterham met kaas. "Mmmm, wat lekker!" smikkelden ze. En bolo pretu hebben ze nooit meer gegeten.

Nel Basilio

EEN VAN deze mannetjes is anders dan de anderen. Zie je hem?

OPLOSSING: no.5

Puzzel van de week

1	2	3	4
2			
3			
4			

PUZZEL van deze week:
1.manier van kleden
2.heb je nodig om taart te bakken
3..... en gene
4.van een

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NA*f*.15,- van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 2 november 1984 worden bekend gemaakt.

Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 1 november 1984 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O. Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL

WINNARES van de vorige keer:

Roswitha Lopez
Hooiberg 61A
Aruba

Zij kan langs komen bij Redactie Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 om haar prijs af te halen.

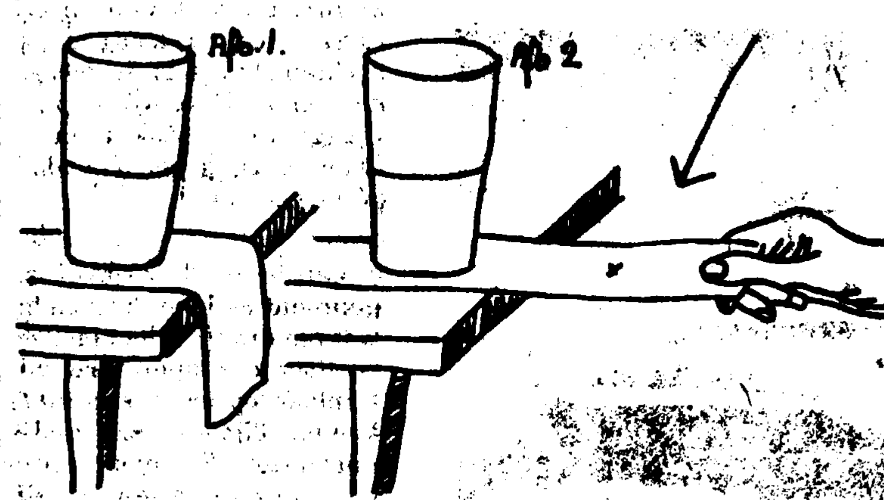
OPLOSSING van de vorige keer:
1 E
2 EK
3 ELK
4 LEEK
5 KELEN
6 LEKKEN
7 VLEKKEN
8 KNEVEL
9 LEVEN
10 VEEL
11 VEL
12 EL
13 E

Een goochelkunstje

VANDAAG GA ik je een goochel- kunstje leren. Maar vóór je het kunstje aan je vriendjes gaat demonstreren, moet je wel even oefenen. Liefst met een plastic beker, anders krijg je misschien ruzie met je moeder, omdat je al haar glazen hebt gebroken.

Zet op de rand van de tafel een glas, half gevuld met water, op een strook papier. Vraag nu aan je toeschouwers, wie het papier weg kan halen zonder het glas aan te raken. Dat kan niemand natuurlijk. Behalve jij en wel op de volgende manier:

De strook papier moet zo liggen, dat het ene einde over de rand van de tafel hangt (afb. 1). Pak nu de strook vlak boven de tafelrand beet, til het op en houdt het vast zoals op afb. 2 staat aangegeven. Sla nu met je wijsvinger kort en krachtig op het midden van de strook (zie pi 1) vlak boven de tafelrand. Hierdoor wordt de strook papier onder het glas uit geschoven, zonder dat het glas van plaats verandert of er vloeistof wordt gemorst.

Beste kinderen

HEBBEN JULLIE genoten van de vakantie? Ik wel, hoor. Ik heb veel gezwommen en veel icecream gegeten. Maar nu moeten we weer aan ons Kerst- rapport gaan denken. Ach, wat hebben die grote mensen toch een hoop vervelende dingen uitgevonden, he! Scholen, rapporten, strafwerk, je bord leeg eten!

Maar wisten jullie, dat diezelfde grote mensen ook graag kinder- verhaaltjes lezen? Jazeker. Er komen heel vaak mensen naar me toe, die me zeggen: "Mevrouw, wat schrijft U leuke verhaaltjes in de krant. Ik lees ze altijd". Maar nu zou ik wel eens van júllie willen horen, hoe jullie de verhaaltjes vinden. Schrijven jullie me dat eens?

TANTE NEL

Penpal-club

HET TWEEDE boekje van "Write Me" is uit. Write Me verschijnt elke drie maanden en staat vol namen van kinderen, die met iemand willen corresponderen. Je vindt er niet alleen adressen in van kinderen van onze eilanden, maar ook uit Nederland, USA, Indonesië etc.

Het abonnements- geld bedraagt per kwartaal *f*.2,50, per half jaar *f*.5,- en per jaar *f*.10,-. Je kunt dit opsturen, samen met bijgaand invul- formulier naar "Write Me Penpalclub", P.O. Box 646, Curaçao.

Ondergetekende..

Adres..

Wil graag een abonnement op het boekje "Write Me".

Hij/Zij* zal dan het bedrag van .... overmaken.

per postwissel op "Write Me Penpalclub"
P.O. Box 646
Curaçao

Dit bedrag is een abonnement van een jaar/een half jaar/een kwartaal*.

Hij/Zij* zal dan het boekje per post thuis ontvangen per maand.

* doorhalen wat niet van toepassing is.

Om zelf te maken

Een egel van steen

VORIGE KEER hebben we een vis van steen gemaakt, maar ik heb jullie nog meer dieren beloofd.

En daarom gaan we deze keer een egel maken.

Zoek uit je voorraad een ronde steen uit. Als je voor het eerst mee doet, moet je er nog een gaan zoeken in de tuin, aan de baai, of in de mondi. Een mooie, gladde, ronde steen dus.

Voor diegenen, die het nog niet weten: eerst de steen wassen. Daarna met potlood het egeltje erop tekenen (zie voorbeeld) en dan met plakkaatverf er op schilderen. Dit doe je met twee penselen. Een grote nr. 4-6 en een kleine nr. 0-1.

Leg wel een krant onder de steen voor het knoeien. En leg eventueel een boek van dezelfde dikte naast de steen als steuntje voor je hand. Succes ermee!

BLIJHEID

Een kristen
die niet lachen kan
is geen echte kristen
een kristen die
geen leed verzachten kan
is geen echte kristen
een kristen die
geen grapje maken kan
is geen echte kristen
de echte kristen
bemint de blijheid
hij verblijdt al
wie hij ontmoet
want blijheid is de boodschap
die hij van de Heer
verspreiden moet

Postzegels

IN HET VORIGE ARTIKEL hebben we gezien hoe Zeus de heerschappij over het heelal op zijn vader Kronos veroverde. Volgens een aantal sportenthousiasten zou toen diezelfde Zeus ter ere van en als herinnering op zijn bloedeigen vader de Olympische Spelen hebben ingesteld. Men wijst er dan op, dat bij de antieke Spelen de eerste en de zevende dag besteed werden aan het brengen van offers, waarbij Zeus voor het leeuwenaandeel tekende. Heel fraai gevonden, maar men vergeet dan wel, dat bijvoorbeeld te Delphi bij de Spelen Apollo in het middelpunt van de belangstelling stond en dat te Korinthe bij dergelijke gebeurtenissen Poseidon alle eer voor zich opeiste. Kortom, waar ergens ook de Spelen gehouden werden, de deelnemers brachten hun offers aan die godheid, die hen het naast aan het hart lag. Tussen haakjes: het offergebeuren bij het begin en het einde van de antieke Spelen is terug te vinden op een aantal Griekse postzegels, b.v. op een 5-drachmenzegel uit 1906 en op een 50-leptazegel uit 1960.

Een tweede groep sportliefhebbers meent op grond van enige zogenaamd historische gegevens de instelling van de Spelen te mogen toeschrijven aan Iphitus, koning van Elis, die een daartoe strekkende opdracht van het Orakel van Delphi zou hebben ontvangen in 884 of in 828 vóór Christus. Vandaag eerst maar een verhaal over de Orakels uit de Oudheid. Het woord "orakel" is afgeleid van het latijnse "oraculum", waaronder men verstond: een plek of een plaats, waar de goden hun wil aan de mensen openbaarden ofwel waar de bedienaar van het orakel namens de goden de toekomst voorspelde. In de Oudheid waren heel wat van deze orakelplaatsen meer dan beroemd. Te Delphi, waar Apollo hoog vereerd werd, had men een tempel gebouwd over een spleet of een gleuf in de grond, waaruit bepaalde dampen opstegen. De priesteres Pythia zette een driepoot over die spleet heen; deed telkens opnieuw een dappere poging om in de walmende dampen in trance te geraken en verkondigde na haar ontwaken aan de belangstellenden wat de goden van hen verlangden. De historie vermeldt helaas niet welke schone maagd na het verscheiden van Pythia haar taak overnam.

Te Epidaurus gaf Asclepius of Aesculaap goede raad en genezing aan degenen, die zich in de nabijheid van zijn tempel te slapen legden. Aesculaap was een zoon van Apollo en een zekere Coronis.

Vanwege die niet al te goddelijke geboorte werd hij in het begin niet als een volledige godheid erkend. De centaur Chiron — alweer zo'n misterieuze figuur uit de Oudheid; een paardmens, een paard met een bovenlijf van een mens — onderwees Aesculaap in de geneeskunde. Op een gegeven ogenblik was Aesculaap zo ver gevorderd in deze kunst, dat hij er in slaagde doden tot het leven te doen weerkeren. Dat wekte de afgunst of de jaloezie op van Hades, een oudere broer van Zeus.

Indertijd had Zeus na zijn overwinning op zijn vader Kronos getracht te voorkomen, dat hij in de toekomst door zijn oudere broers een koekje van eigen deeg zou krijgen opgediend. Hij delegeerde op voorhand grote delen van zijn almacht om van hen af te zijn en ze de nodige kilometers uit zijn buurt te hebben. Poseidon kreeg op deze manier de heerschappij over de zeeën en Hades werd koning van de onderwereld waar de zielen van de overledenen vertoefden. Nu deed Aesculaap Hades oneerlijke concurrentie aan door die dodenopwekkerij.

Hades stapte naar oppergod Zeus en maakte hem diets waar de schoen wrong. Zeus, die zijn politieke schaakspel in gevaar zag komen, ontstak in woede, greep een bliksemschicht en doodde daarmee Aesculaap. De danig in hun wiek geschoten Hellenen kende Aesculaap nu de rang van volledige godheid toe, bouwden voor hem te Epidaurus een orakel en sliepen in de nabijheid van die tempel om alsnog van Aesculaap's kunde te genieten. De Griekse Posterijen herdachten o.a in 1959 Aesculaap met een zegel van 50 lepta's en deden dit in 1977 nog eens duchtig over met een serie van vijf postzegels ter gelegenheid van het Jaar van de strijd tegen het Rheumatisme.

(wordt vervolgd)

M. ARVIS

Amigoe puzzel

S	O	T	O	X	B	R	A	K	K	E	P	U	T	S	Z	C	Q	C	E
C	N	X	S	W	E	J	E	L	Z	D	V	N	F	O	C	O	C	O	J
H	Y	G	V	R	V	K	B	Q	W	E	S	T	P	U	N	T	P	C	T
E	B	Z	A	C	E	K	G	D	I	Z	E	B	N	A	S	T	D	O	I
L	S	G	M	T	R	H	T	N	P	B	K	L	E	X	T	L	S	R	E
P	C	B	Y	K	O	R	A	A	L	W	H	B	A	L	I	H	S	I	W
W	H	P	N	S	I	N	J	K	A	A	V	H	N	N	L	W	M	E	W
I	A	S	P	J	M	V	D	R	B	Y	R	E	V	R	D	E	B	V	I
J	R	M	T	X	E	W	T	A	R	A	N	E	E	O	V	I	V	Q	L
K	L	V	H	E	R	J	A	B	D	P	Q	P	R	R	W	L	A	U	L
Z	O	R	S	L	E	I	H	T	N	A	J	M	K	A	I	X	Q	P	E
K	O	R	T	I	J	N	D	P	J	P	T	C	D	H	P	S	Z	A	M
I	T	Z	Z	D	H	Q	R	G	G	P	R	S	O	C	S	V	M	N	S
I	N	Y	F	E	V	S	N	I	J	K	R	R	A	L	P	N	W	A	T
R	E	I	L	A	G	U	N	B	J	O	D	Q	K	M	O	I	H	M	A
J	I	N	P	V	W	U	Z	D	L	K	A	N	G	A	M	N	L	A	D
F	S	J	I	D	A	R	A	P	O	I	B	Z	S	X	C	E	C	H	K
K	A	N	W	X	C	D	F	X	F	M	G	A	I	T	O	X	R	U	P
S	A	N	I	T	A	L	E	W	Q	E	I	E	J	T	N	O	O	M	Y
C	F	Z	H	P	O	R	L	V	S	S	Y	K	Q	C	Y	F	V	A	P

ASIENTO, BELLEVUE, BEVER, BRAKKEPUT, CHARO, COCO, COCORIE, COLON, DOMI, EMMASTAD, GAITO, GATO, HABAAI, HERST, JANTHIEL, JEREMI, KANGA, KORAAL, KORTIJN, KWARTJE, LAGUN, MAHUMA, MOONTJE, NANIE, PANAMA, PAPAYA, PARADIJS, PARERA, PHLIP, SCHARLOO, SCHELPWIJK, SEMIKOK, SNIP, SOTO, SOUAX, STEENRIJK, VEERIS, WACAO, WEITJE, WELATINA, WESTPUNT, WILLEMSTAD, WISHI, ZEELANDIA, ZEGU

UIT HET grote aantal inzendingen van deze Amigoe- puzzel van twee weken geleden is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Lyan Lau
Jan Sofat 144
Curaçao

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 2 november 1984 en duidelijk op de enveloppe vermelden:
AMIGOE-PUZZEL.
Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 's middags).
De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

K			A								S	P	L
O	A			S		T	I	E	R	K		A	A
P		R		F	E	R	K	S	I	O		G	K
I			T	S		M		B		M		I	
A			A	U	A		I	F	L	A		N	
	T	R		E	N		O			E		A	
	F	N	S			U					I		
		T	I	E	T	N	A	N	O	S	N	O	K
	R	O		P	A			A	P	P			
O		S	B		S		B	A		O			L
			I	O	E	A	S	F	U	T	S	A	
				F	L	E	K			E			
				I	R	G				O	P	E	N
			S			A			V				

Radio Telegrafist Piet

NU IK MET PENSIOEN ben, is het contact met de Haven min of meer verbroken. De aanloop van zeelieden bij mijn thuis is uiteraard veel minder geworden. Vroeger was mijn huis net een klein zeemanshuis en menige zeeman bracht in mijn knusse huiskamer een gezellige avond door met een drankje en een snackje. Tijdens de zesentwintig jaar, die ik bij de havenpolitie werkte in de Curaçaose haven, heb ik heel wat vrienden gemaakt, die ik zo tijdens mijn werkzaamheden aan boord van schepen ontmoette.

Een van deze vrienden is Piet. Piet lijkt als twee druppels water op Henry Kissinger en is even goed van de tongriem gesneden. Hij heeft alle zeven zeeën bevaren. Ik leerde hem kennen tijdens de inklaring van het Nederlandse tankschip "CINULIA". Hij is radio-telegrafist en bij gebrek aan ander werk was hij tijdens de inklaring de post voor de bemanning, die juist door de scheepsagent aan boord gebracht was, aan het uitzoeken. Tijdens dit sorteren van brieven, was hij tevens intensief op jacht naar postzegels. Piet is, evenals ik, een verwoed philatelist en deze hobby heeft ons samen gebracht.

Ik ken Piet al jaren en zogauw zijn schip op Curaçao aankomt, zit hij bij mij tussen de deur. Hij is een bijzonder trouwe vriend. Hij heeft al op heel wat schepen gevaren, op tankers, op vrachtschepen en op zee-slepers. Zijn hart gaat uit naar de sleepvaart en hij houdt van de spanning die zijn beroep als "luistervink" aan boord met zich meebrengt. Van de radio-telegrafist aan boord van een zee-sleper hangt het af of er voor het schip een job te klaren valt. Een goede radioman is goud waard voor de sleepvaart.

Het is een onconfortabel ruw leven, maar Piet voelt zich aan boord van een sleepboot volkomen in zijn element.

Als Piet bij mij op visite komt, hangen zijn oren altijd slap van de dorst, zoals hij zelf zegt. Een karton bier op een avond is voor Piet een kleinigheid.

Wanneer mijn vrouw hem vraagt of hij een hartig hapje lust, dan is zijn antwoord altijd" "Nou Rosa, dat heb je niet aan een dove gevraagd, ik ben zo flauw als een briefkaart".

Piet kan heel wat verwerken, maar het is hem van harte gegund, want hij is een reuze fijne kerel.

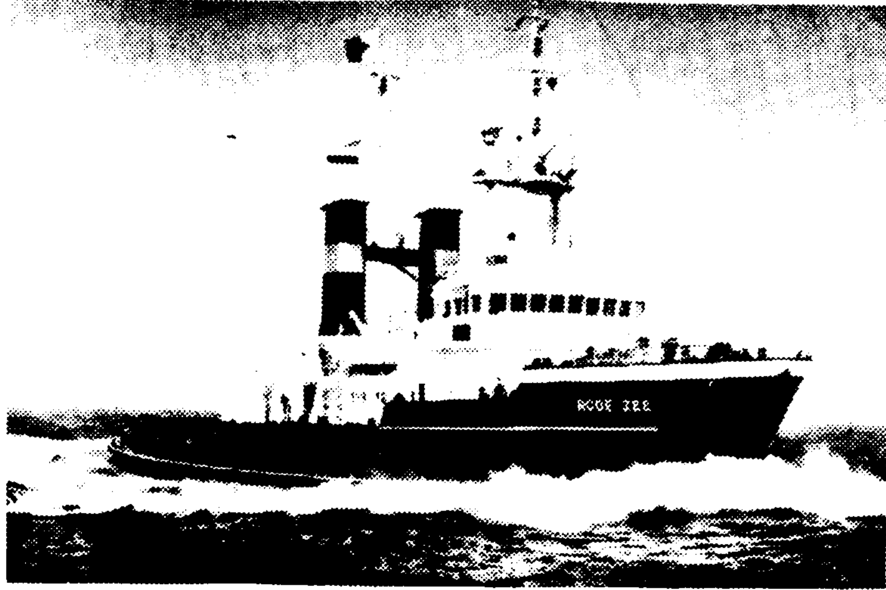
Tijdens het oproer op Curaçao, op 30 mei 1969, was Piet ook binnen met de Nederlandse tanker "VIVIPARA". Hij was juist in de stad, samen met de kapitein toen de ellende begon. Zij zochten gauw hun toevlucht in het bureau van de Havenpolitie aan de Handelskade. Later zei hij erover: "Nou, nou wat heb ik in de rats gezeten, ik scheet zeven kleuren stront en de "ouwe" scheet een bokking".

Als onze Piet de "ouwe" aan boord niet zo erg mag, noemt hij hem oneerbiedig een "Zijk in de hoogte". Wat dat betreft is Piet niet op zijn mondje gevallen. Zijn unieke zeemansuitdrukkingen doen mij altijd in de lach schieten. Het is goed dat mijn vrouw wel wat gewend is, anders zou zij er zeker verlegen van worden.

Tijdens een van mijn vakanties in Nederland, hebben wij zijn vrouw eens opgezocht. Piet heeft een eigen huis in Rockanje op de Zuid-Hollandse eilanden. Ik had het hem beloofd, tijdens een van zijn bezoeken aan Curaçao. Toen wij zijn vrouw bezochten, lag Piet met de sleper "SMIT SALVOR" op station in Kingston, Jamaica. Het was voor ons een hele tocht om in Rockanje te komen. In een stromende regen reden wij met de auto van Vlissingen naar Rockanje.

Piet heeft een bijzonder knap en lief vrouwtje en drie schatten van kinderen. Zijn vrouw heet Jenny. Ik heb mij toen afgevraagd: "Wat doet die Piet nu eigenlijk op zee, als ik zo'n vrouw had, ging ik nooit varen". Piet denkt er kennelijk anders over en als ik het goed heb, is hij meer met de zee getrouwd.

Juist op de verjaardag van mijn vrouw, liep Piet binnen met de "SMIT SALVOR", een flinke zeesleper. Hij wist van niets en natuurlijk werd ook Piet uitgenodigd op het verjaarsfeestje. Vanzelfsprekend was hij present en had en-passant ook maar vier dorstige maats van boord meegebracht. Een mannetje meer of minder op een Curaçaos feestje maakte volgens hem niets uit, bovendien liepen de maats zich aan boord toch maar te vervelen.

De jongens van de "SMIT SALVOR" hadden inderdaad een onvoorstelbare dorst en verkeerden in een uitermate opgewekte stemming. Op het verjaarsfeest was het vrije tap, dus dat leverde in het geheel geen problemen op. Die avonden van dat feestje hebben we gelachen tot we niet meer konden, om de pikante verhalen van onze Piet. Ja, wie verre reizen maakt, kan veel verhalen.

Radio-telegrafist Piet.

Eén van deze verhalen kan ik mij nog goed herinneren. Piet was samen met een maat naar de Brusselse kermis geweest. Ze waren toen al aardig aangeschoten en hadden ergens aan een kraam met snuisterijen een Belgisch vlaggetje aan een stok gekocht. Later kwamen zij langs een viskraam en kochten elk een grote gebakken schar. Deze werd op de vlaggestok gestoken en zo zwierven zij de gehele avond over de kermis.

Van de vele drankjes die zij geproefd hadden, kregen zij wat aandrang in de blaas en zochten een openbare waterplaats op om daar van af te komen. Tijdens deze handelingen stond Piet niet meer zo vast op zijn benen en zijn schar viel in de urinoir. Piet vond het zonde om hem daar te laten liggen, viste hem er uit en peuzelden hem lekker op. Volgens Piet smaakte hij nog heerlijk ook en een lol dat zij hadden. Mijn vrienden en kennissen lagen die avond slap van het lachen om Piet zijn mooie verhalen.

Een paar dagen na het verjaarsfeestje werden wij door Piet uitgenodigd om aan boord van de "SMIT SALVOR", die in het dok lag voor reparatie, te komen eten.

Het hoofdmenu bestond uit gebakken tong. De kok had op speciaal verzoek van Piet, zijn uiterste best gedaan. Ik moet zeggen dat de tong voortreffelijk smaakte en Piet verzekerde mij dat ze niet in de urinoir gelegen had ...

Piet heeft nu een baantje aan de wal. Kort geleden kreeg ik een brief van hem, waarin hij mij schreef dat het niet voor lange duur zal zijn want zijn hart gaat nog steeds uit naar de zee en de sleepvaart. Dus we kunnen hem nog wel eens op Curaçao verwachten. Hij is van harte welkom.

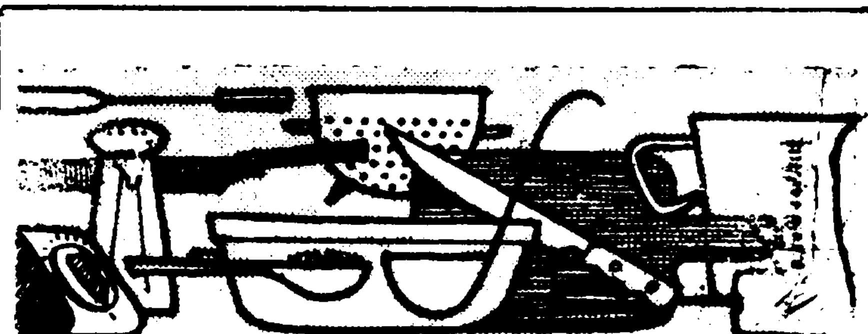
Uit de verhalenbundel "Strange People in a crazy Harbour, door: Henk A.KLOMP.

Grap

STADSKANAAL — De regionale radio-omroep voor Groningen en Drenthe in Nederland bracht maandag in zijn nieuwsuitzending het bericht over de roofoverval in Stadskanaal. Daar overvielen zaterdag drie mannen een praalwagen van de winkeliersvereniging Musselkanaal. De buit bestond uit een kist met parels ter waarde van 25 mille. De ongeveer vijfhonderd parels waren bedoeld geweest voor het publiek als een aardigheidje van de de winkeliers.

Weg parels, weg rovers.

Want de politie ging de drie wel achterna maar moest later meedelen dat men de overvallers was kwijtgeraakt. Het klonk allemaal echt. Maar het was allemaal spel. De politie hielp de winkeliersvereniging bij wat als een grap bedoeld was. Waarnemend korpschef J. Bouman moest echter maandag erkennen dat de grap wat uit de hand was gelopen. Toen de pers vragen begon te stellen hadden we moeten zeggen dat het om een grap ging, zei hi . Het eind van het liedje is nu dat de burgemeester van Stadskanaal een officieel onderzoek naar de grap heeft bevolen. Het lachen is de politie intussen vergaan.

Reseta di Bunchi Römer

Refresko fasil

Pa: 6 persona

Mester di:
4 kup di djus di apelsina
1 1/2 kup di djus di anasa
1/2 kup di djus di lamunchi
grenadine i yerba bueno.

Moda di prepará
1. Meskla e djusnan bon ku otro.
2. Yena un glas largu ku kubito di eis.
3. Buta un poko grenadine, mas o menos 1 telep, riba e eis i basha e meskla di djus ariba.
4. Kòrta e yerba bueno chikí chikí i stroi e riba e djus.

NAVO is eerste zorg van Lord Carrington

„Mijne heren, u moet maar zeggen hoe u het wenst. Ik ben als was in uw handen". Dat zei de vroegere secretaris-generaal van de Navo, Joseph Luns, vaak tegen de hoge permanente vertegenwoordigers in Brussel van de Navo-landen, zo meent Jan Werts van de Haagsche Courant.

Luns' opvolger Lord Carrington zal zo iets niet gauw zeggen. Hij zal eerder eigen accenten willen leggen, zo zeggen diplomaten in het Navo-hoofdkwartier in Brussel na enkele weken ervaring met de nieuwe secretaris-generaal.

Zij hebben, teruggekeerd van vakantie, al gemerkt dat Carrington het 1200-koppige secretariaat dat hem ter beschikking staat meer zal inzetten dan zijn voorganger. Luns wachtte liever af wat de (eveneens bekwaam bemande) afzonderlijke zestien delegaties van evenzoveel Navo-landen, ook in zijn hoofdkwartier gevestigd, naar voren brachten.

In zijn eerste optreden heeft de 65-jarige Britse edelman politicus Lord Peter Alexander Rupert Carrington vooral de politieke rol beklemtoond die de Navo volgens hem moet spelen. Hij heeft vorig jaar voordat zijn benoeming bekend werd, in een toespraak voor het Internationaal Instituut voor Strategische Studies in Londen verklaard een hekel te hebben aan wat hij omschrijft als "luidsprekerdiplomatie". Dat moet haast op Luns' aanpak slaan, die vooral de laatste jaren ieder halfjaarlijks Navo-beraad aangreep om in het volle licht van de wereldpers de Sovjet-Unie, de heersers in Polen, bepaalde Nederlandse ministers, het parlement van Denemarken, de vredesbeweging en andere hem hinderende zaken voluit onder vuur te nemen. De aanpak van Luns' opvolger zal minder geprofileerd en ook minder ideologisch gekleurd zijn en minder voorbij gaan aan de Europese invalshoek.

DISCUSSIE

Carrington staat voor de taak de publieke discussie waarin de Navo is verzeild geraakt weer in de hand te krijgen. Intern verliepen tot voor vijf, zes jaar de ministeriële discussie zó glad, dat je het als Brussels verslaggever niet kon riskeren een kwartiertje later te arriveren. Dan waren de heren bewindslieden al aan tafel. Tegenwoordig verlopen Navo-ministerraden meer zoals die bij de naburige EEG: met soms urenlange uitloop, schorsingen, communiqué's waarvan sommige ministers deels afstand nemen en persconferenties waar niet alleen de altijd elkaar vijandige Griekse en Turkse minister voor spectaculair lijkend nieuws zorgen.

De heftige discussie over de kruisraketten sedert 1979 blijkt achteraf het begin geweest van een voortgaand debat binnen de Navo-leiding over sleutelproblemen als de kostenverdeling, de verhouding tegenover Moskou, de strategie. Een goede zaak, mits de secretaris-generaal van de Navo leiding geeft aan zulke per definitie gevoelige discussies.

VOORLICHTING

Extern ligt de zaak wat minder gunstig. Er is nogal wat kritiek op de voorlichting van de Navo. Het Bondgenootschap wordt in geheel West-Europa in brede kring, vaak inclusief de linkse politieke partijen, aanvaard. Maar het baart tegelijk zorgen dat, onder druk van vaak heftige discussies buiten de officiële Navo-vergaderzalen, de twee centrale besluiten van de voorbije acht jaar door diverse regeringen niet ten uitvoer zijn gebracht. Te weten de voorgenomen plaatsing van de nieuwe raketten en de afgesproken drieprocents jaarlijkse uitgavenstijging.

In de Internationale Spectator van augustus schetst de bekwame Deense liberale Europa-parlementariër, Haagerup, de noodzaak dat de regeringen het er over eens worden dat meer openheid wordt betracht. Zeker als het gaat om besluiten die genomen moeten worden om de afschrikking effectief te maken en om het bondgenootschap als een geloofwaardig werktuig van Atlantische veiligheid te handhaven. Het is niet voldoende wanneer de secretaris-generaal en zijn woordvoerder gewoonweg na afloop uitleggen wat de besluiten allemaal inhielden", aldus Haagerup.

ACCENTEN

In zijn eerste officiële toespraak constateerde de nieuwe secretaris-generaal: „Ieder defensiebeleid begint uiteraard met het taxeren van het gevaar dat de tegenstander oplevert. Dat oordeel is weinig overtuigend wanneer de Navo-landen daaromtrent hopeloos verdeeld lijken. Het staat wel vast dat verschil in visie tussen met name de Europeanen en de Amerikanen de politieke solidariteit waarop het bondgenootschap rust ondergraaft". De zestien regeringen zijn het onderling nog wel aardig eens, „maar als je buiten die regeringen naar de afzonderlijke parlementen en de publieke opinie kijkt, wordt het beeld wat minder geruststellend".

Concluderend meent Carrington dat allereerst binnen de Navo weer een 'werkbare overeenstemming' (concensus) tot stand moet komen over de politieke strategie waarmee men de Sovjet-Unie tegemoet treedt. En dat het er vervolgens vooral om zal gaan daaraan dan ook gezamenlijk absoluut vast te houden. Hij haalt Kissinger aan, die heeft gezegd dat met het voortdurend wisselen van Westelijke regeringen, het defensiebeleid niet steeds mag veranderen.

„Het feit dat de heer Gromyko al 27 jaar achtereen Sovjetminister van buitenlandse zaken is, illustreert een continuïteit ginds, die wij niet mogen veronachtzamen. Het heeft historisch noch politiek zin om de Sovjet-Unie te benaderen, in de hoop snel tot akkoorden te komen. De Oost/West-verhouding hangt er niet van af waar wij komende Kerst zijn, maar hoe wij over tien jaar tegenover elkaar staan".

Tot zover Jan Werts in de Haagsche Courant.

LORD CARRINGTON ...vijand taxeren...

De sleutels van de koningin

Het verenigd koninkrijk en de Volksrepubliek China zijn het eens geworden over Hongkong. Op 1 juli 1997 zal deze kroonkolonie weer onder het opperbestuur van China vallen, waarmee dan een eind komt aan het Britse gouvernement, dat op dat ogenblik ruim honderdvijftig jaar zal hebben geduurd. De reacties in Engeland op het akkoord zijn over het algemeen positief, maar toch worden ook kritische geluiden gehoord. Zo waarschuwde The Economist de regering er voor dat zij nog tot 1997 de tijd heeft om na te gaan wat zij voor de bevolking van Hongkong kan doen. Kennelijk is het blad niet onder de indruk van de garanties voor zelfbestuur die in het verdrag zijn opgenomen.

De tegendraadse columnist van The times — Bernard Levin — suggereerde al eerder dat Engeland nu verplicht is een internationale conferentie bijeen te roepen om de evacuatie te regelen van die inwoners die Hongkong willen verlaten. The Economist vindt dat een uitstekend idee: 'De laatste taak van Engeland in Hongkong is niet het bewaken van een concentratiekamp in afwachting van 1997'. Er staat in het commentaar van dit blad overigens één zinnetje met een geforceerde beeldspraak, waarmee precies wordt aangegeven waarom het hier in een breder verband gaat: 'Hongkong was een schitterende, laat verschenen ster in de geschiedenis van Brittannië als wereldmacht'. Er moet aan worden toegevoegd; en het verdrag met China is een opvallende fase in de onvermijdelijke afbraak van deze macht.

Hongkong kwam in Brits bezit na de Opiumoorlog van 1840-1842. Dat leek toen een lokaal conflict tussen Engeland en China over de import in dat land van Opium uit wat toen Brits-Indië heette. De Chinese regering had namelijk in Kanton een partij opium laten vernietigen, niet zozeer uit zorg voor misbruik van dit voldoende middel, maar vooral ter handhaving van wat als een onaantastbare waarheid werd beschouwd. De waarheid namelijk dat China in feite het 'rijk van het midden' in deze wereld was, waarover de keizer als een Zoon des Hemels heerste. Zij die zich daarbuiten ophielden, waren slechts vreemde duivels en zij, noch hun goederen mochten tot het hemelse rijk worden toegelaten. De Britse admiraal Sir Gordon Bremer maakte snel een eind aan deze illusie: hij had een leger van vierduizend man ter beschikking en vijftien oorlogsbodems, waarvan er vier uiterst modern waren, namelijk voorzien van stoom.

Stoom was de kracht van de nieuwe Britse industriële maatschappij en het gaf in de negentiende eeuw Engeland gelegenheid systematisch zijn imperium uit te breiden. China moest in 1842 capituleren en daarmee kwam een eind aan de kracht van een eeuwenoud rijk: het moest de meerdere erkennen in een Europese natie die in die jaren vervuld was van een missionaire drang om zich over de hele wereld te doen gelden. Engeland hield er onder meer Hongkong aan over, dat zich tot een dynamisch centrum ontwikkelde van de Britse macht in Azië. De overeenkomst die deze week is gesloten, symboliseert een capitulatie in omgekeerde richting: die van het Britse imperium tegenover het nieuwe China. Een eeuwenoud rijk, maar tegelijkertijd jong en volop bezig invloeden van een westerse industriële cultuur te verwerken. Ideologisch steunt het daarbij mede op een stelsel van een eveneens westers filosoof, Karl Marx.

Het Britse imperialisme blijkt in de tweede helft van deze twintigste eeuw op verscheidene plaatsen in deze wereld groepen mensen te hebben geschapen, die men tot op zekere hoogte als 'nieuwe ontheemden' kan aanduiden. In dit geval gaat het om de inwoners van Hongkong, die zich puur-Brits voelen. Zij wonen er al sinds generaties, zijn er geboren en getogen en het Engels is hun moedertaal. Meestal leven ze in redelijk grote stijl, afstammelingen van de 'taipans', de Britse kooplieden die zich in de jaren veertig van de vorige eeuw in Hongkong vestigden. De stad heeft een dominerende Britse structuur. Zo dragen diverse straten en gebouwen in de stad de naam van Britse gouverneurs: Pottinger, Davis, Bonham, Bowring, Blake, Peel, Northcote, Hennesy, Macdonell — om er slechts enkelen te noemen. In 1973 stelde de universiteit van de stad een onderzoek in naar de zelfstandige naamwoorden die het meest werden gebruikt in de toonaangevende krant South China Morning Post: het woord 'gouverneur' kwam op de derde plaats. Het geeft mede aan hoe sterk het Britse bestuur een wezenlijk onderdeel is van deze kroonkolonie.

Diegene die zich daarmee identificeren, dreigen inderdaad de nieuwe ontheemden te worden. Zij vormen de groep waarop Bernard Levin in zijn hierboven geciteerde opmerking kennelijk doelde, toen hij in The Times suggereerde een internationale conferentie bijeen te roepen om hun opneming elders te regelen. Deze categorie uit Hongkong staat echter niet alleen: soortgelijke gevallen doen zich overal voor waar vroegere koloniale systemen van het Westen worden geliquideerd. De bewoners van de Falkland-eilanden, de blanken in het vroegere Rhodesië, destijds de 'colons' uit Algerije. In omgekeerde zin: de Zuidmolukkers, in zekere zin ook de Surinamers. Wie weet komt in een verre toekomst nog eens een Nederlands-Britse erfenis aan de orde: de blanke minderheid in Zuid Afrika. In vrijwel al deze gevallen ging en gaat het om mensen die ontheemd raken of kunnen raken door onvermijdelijke verschuivingen in de wereldgeschiedenis.

Hongkong behoort tot die plaatsen waar tussen nu en 1997 deze verschuivingen voelbaar en zichtbaar zullen worden. Dit oude bolwerk van het Britse imperium wordt in die periode gesleckt, waarna de sleutels van de koningin worden overgedragen aan de Chinese Volksrepubliek. De sleutel van de koning: het is een uitdrukking, ontleend aan de 'Ceremonies of the Keys' die elke avond in dat andere steunpunt van het Britse imperium — Gibraltar — wordt gehouden. Schildwachten roepen: 'Halt, wie is daar?' 'Het antwoord: 'De sleutels'. Dat is onvoldoende en daarom wordt doorgevraagd: 'Wiens sleutels'. Waarop geruststellend: 'De sleutels van de koning Elizabeth'. Dan volgt de majestueuze slotclaus: 'Pass, Queen Elizabeth's Keys. All's well'. U kunt doorgaan, sleutels van koningin Elizabeth, alles is in orde. Het nu getekende verdrag over Hongkong toont echter onverbiddelijk aan dat deze sleutels op steeds minder deuren passen: de ondergang van een imperium.

Het bovenstaande commentaar is van hoodredacteur de Kok van de Haagsche Courant.

Charmant, maar ook moedig man

Hoessein al jarenlang rust-punt in het Midden Oosten

De 'Dwergkoning' noemde de Egyptische president Abdel Nasser hem eens. Nasser zelf had het postuur van een nachtclubportier en torende toch al een kop boven de frêle Jordaanse koning Hoessein uit. Hij kon met zo'n smalende opmerking dus makkelijk scoren. Maar goedkoop was het ook, want in politiek opzicht deed Hoessein zeker niet voor Nasser onder.

De bijna 49-jarige Jordaanse vorst, aldus Jan Hendrik Bakker in de Haagsche Courant, beschikt over een scherp ontwikkeld politiek instinct, dat hem keer op keer in het centrum van de belangstelling plaatst. Ook deze weken is dat het geval. Zijn beslissing om de sinds jaren op informeel niveau weer warme betrekkingen met verloren zoon Egypte een officieel tintje te geven, was heel goed getimed. Na de Israëlische kabinetsformatie, maar vóór de Amerikaanse presidentverkiezingen. En zo heeft de Hasjmitische vorst weer het initiatief. Voordat de Amerikaanse diplomatie echt actief kan worden — die moet immers wachten op de herverkiezing van Reagan — speelde Hoessein al in op de verwachting van velen van een nieuwe ronde vredesoverleg, waarbij de toekomst van de Westbank en de al daar wonende Palestijnen een centrale plaats in zal nemen. De heropening van de Jordaanse ambassade in Cairo refereert in feite dat Hoessein zich voorzichtig aan het profileren is als de derde partij in het Camp David-overleg. In de protocollen van die verguisde en bejubelde blauwdruk voor de vrede wordt de Jordaanse koning een belangrijke rol toegekend. Formeel heeft Hoessein die rol altijd van de hand gewezen. Om te kunnen onderhandelen met Israël heeft hij het mandaat van de PLO nodig om namens de Palestijnen te mogen spreken.

KONING HOESSEIN ...een van de kleurrijkste figuren...

Ondanks eindeloos treuzelen heeft Jasser Arafat hem die volmacht nog steeds niet gegeven. Maar daar komt nu wellicht verandering in. In Amman gaan geruchten dat Arafat VN-resolutie 242 eindelijk zou willen ondertekenen. Die uitspraak garandeert Israël het bestaanrecht en veiligheid van de grenzen in ruil voor teruggave van de bezette gebieden.

ARAFAT

Of het er echt van komt? Arafat heeft nog nimmer in zijn loopbaan een beslissing genomen die maar voor één uitleg vatbaar bleek. Dat stemt dus sceptisch. Toch zal hij iets moeten ondernemen. Arafat is zijn macht goeddeels kwijt, de tijd werkt al twee jaar in zijn nadeel. En sinds de historische omhelzing van Arafat en de Egyptishe president Moebarak, na de verdrijving uit Libanon, lijkt er in elk geval meer mogelijk. Hoessein staat klaar om de bal voor het doel te brengen, als deze hem maar wordt aangespeeld. Dat is de eigenlijke boodschap die hij met zijn beslissing de betrekkingen met Egypte te herstellen wereldkundig maakte. Ongetwijfeld zal de Nederlandse regering waar hij onlangs de gast was van Hoessein graag willen vernemen hoe groot deze de kans op een nieuw vredesoverleg schat. De Nederlandse positie is al enige tijd dat 'geen enkele optie uitgesloten' mag worden bi het zoeken naar een regeling van het Palestijnse probleem. Koning Hoessein, een persoonlijke vriend van Claus en Beatrix, is één van de kleurrijkste figuren van het Midden-Oosten. Van alle Arabische leiders heeft hij zich het langst weten te handhaven. Ondanks negen aanslagen op zijn leven — eenmaal ketste een kogel miraculeus op zijn borstmedaille af —, een drukbezet huwelijksleven en de gigantische problemen met de radicale Palestijnse guerrillabeweging in zijn land, is Zijne Majesteit altijd een rustpunt gebleven in de turbulente Orient.

SOLDATENKONING

Voor- en tegenstanders zijn het ook over één ding eens: Hoessein is een moedig man. Een ware soldatenkoning, die steunt op een bedoeïenenleger dat ook door Israël wordt bewonderd. Hoesseins koelbloedigheid is bijna legendarisch. Een staaltje daarvan vertoonde hij in woelige jaren na de zesdaagse oorlog. In die oorlog was het Jordaanse leger vernietigend verslagen door de Israëliërs. De schuld lag voor een groot deel aan Egyptische zijde. Nasser had Hoessein gevraagd het front aan de Jordaan te openen. Hij zou wel voor luchtsteun zorgen. Wat Nasser toen wel wist, was Hoessein nog niet bekend: de Egyptische luchtmacht was even te voren vrijwel geheel vernietigd; Nasser had Hoessein zonder dekking de oorlog in gestuurd. Hoesseins besluit stond na 1967 vast: nooit meer oorlog met Israël. Hij liet doorschemeren dat hij zelfs bereid was Israël te erkennen. De reactie van de radicale Palestijnen, die toen in Jordanië onderdak genoten, veroorzaakte een ware burgeroorlog. Jordanië ging langs de rand van de afgrond. Hoessein probeerde nog te bemiddelen, maar een slag tussen reguliere troepen en de PLO was onvermijdelijk. September 1970 werd 'Zwarte September', die in een verdrijving van de PLO uit Jordanië zou resulteren. Hoessein was zijn leven niet meer zeker. Maar ook toen vond Hoessein elke avond nog wel een uurtje tijd om met zijn radio-apparatuur te spelen. Zijn code 'JY-1' werd ook in die dagen door de korte-golf-amateurs in Londen en Parijs opgevangen. Tijd voor de hartelijke groeten en een praatje over radio-technische wetenswaardigheidjes had Zijne Majesteit ook nog wel even. Want Hoessein bleef altijd charmant.

Tot zover Jan Hendrik Bakker in de Haagsche Courant.

China maakt kennis met Hongkong in bioscoop

PEKING — Aan de vooravond van de parafering van het Chinees-Britse akkoord over de toekomst van Hongkong werd in Peking de eerste film over de Britse kroonkolonie op het scherm gebracht.

De 90 minuten durende documentaire '100 dagen in Hongkong' zal in heel China te zien zijn in de bioscopen in het kader van de viering van 35 jaar communistisch leiderschap. De film, aangekondigd als een realistische schildering van het leven in Hongkong voor de miljoenen Chinezen die de kapitalistische enclave nog nooit met eigen ogen gezien hebben, legt de nadruk op de hoge werkdruk, het snelle levenstempo en de armoede in de kolonie. De camera's zwenken langs een gevelrij van bankgebouwen in het op twee na belangrijkste financiële centrum van de wereld, maar richten zich dan in een ander fragment op een buschauffeur die 10 uur per dag moet werken en thuiskomt in een beklemmend kleine woning, waar zijn vrouw kinderkleren zit te naaien. Om het woningtekort te onderstrepen laat de volgende opname een luxe koopappartement van 2 miljoen Hongkong-dollar (bijna 9 ton) zien. De film toont korte beelden van de gestroomlijnde ondergrondse, de haventunnel, de scheepvaartvoorzieningen en de neonverlichte winkelstraten. Maar de boodschap van werken-om-te-overleven komt weer terug met beelden van fabrieksvrouwen die naarstig overhemden strijken of poppen in elkaar zetten die voor de export bestemd zijn. Een ander fragment laat een zwerver zien die in een soort windhoos een vuilnisbak leeghaalt. Krakkers tappen illegaal electriciteits- en waterleidingen af. Sampans brengen vers water aan mensen op woonboten in de haven. Drie generaties van een familie slapen gezamenlijk in twee over elkaar gezette bedden in een krotwoning.

'ONGELIJK'

De film begint met een verwijzing naar de 'ongelijke verdragen' met Groot-Brittannië die de Ging-dynastie dwongen Hongkong af te staan. Afgezien van een flits van de woning van de Britse gouverneur, een blik op King's Road en een standbeeld van koningin Victoria, wijst weinig in de film erop dat de kolonie nog onder Brits bestuur staat. Regeringsfunctionarissen worden niet geïnterviewd. De rijken en de middenstand in de kolonie worden grotendeels genegeerd en van de Chinese belofte om het levenspatroon in Hongkong de eerste 50 jaar na de overname onaangetast te laten, wordt slechts terloops melding gemaakt. Met beelden van massagesalons en pandjesbazen worden prostitutie en drugsverslaving ter sprake gebracht. „Waarom wordt dit toegelaten als het illegaal is?", luidt het commentaar. Onfortuinlijke verliezers op de renbaan Happy Valley tonen een zure gelaatsuitdrukking, terwijl een ander fragment drugsverslaafden laat zien in een door de kerk opgericht rehabilitatiecentrum.

Hongkongs afhankelijkheid van China wordt beklemtoond door beelden van produkten van het vasteland en rijen mensen die het station van Kowloon verlaten voor een bezoek aan hun familie in de Volksrepubliek. De beelden worden begeleid door het liedje 'Mijn Chinese hart' van Hongkongs popster Zhong Minming.

REGISSEUR

De regisseur van de film, Gao Zhongming, verdedigde de onderwerpkeuze die hij gemaakt had na drie maanden filmen in Hongkong. „Tijdens ons verblijf in Hongkong hebben we geprobeerd alles op film vast te leggen wat ze zagen, we willen het aan de kijkers overlaten om uit te maken wat voor soort plaats Hongkong is".

Het was de eerste keer sinds de oprichting van de Volksrepubliek China dat een Chinese filmploeg een bezoek bracht aan Hongkong aldus een beschouwing in de Haagsche Courant.

Zevende lustrum voor Maria Immaculata Lyceum

Het begon allemaal 35 jaar geleden, op 5 september 1949 om precies te zijn. De eerste dag dat het Maria Immaculata Lyceum, tegenwoordig vaak gewoon M.I.L. genoemd, een feit was.

In die tijd, toen de school nog MMS (Middelbare Meisjes School) heette, was er nog geen schoolgebouw. De dertien meisjes waarmee de school startte, kregen onderdak bij de buren, het Maria College, totdat het eigen schoolgebouw af zou zijn.

Na járen (meer dan vijftien jaar!) stond het schoolgebouw er. Nu, na 35 jaar is het gebouw zo langzamerhand aan vernieuwing toe. De comehein heeft zich in bijna alle plafonds genesteld en tot voor kort was het gebouw hard aan een likje verf toe. (Dit laatste is, trouwens, twee weken geleden verholpen: hardwerkende leerkrachten en leerlingen die zich extra inspannen voor het zevende lustrum, gaven de school een kleurtje. Wat een vooruitgang!).

Een leerling: *"Het schoolgebouw is een beetje bouwvallig, overal zijn kapotte shutters en dergelijke, maar het heeft zijn sfeer. Ik vind het gebouw erg gezellig!".*

In het begin was het M.I.L. een meisjesschool; pas in het midden van de jaren zestig werden er ook jongens tot de school toegelaten. Dit tot grote opwinding van de meisjes, natuurlijk.....

Een leraar die les gaf in de tijd dat het M.I.L. nog een meisjesschool was:

"Ik vond het erg leuk om aan enkel meisjes les te geven; je werd als leraar altijd uitgenodigd op partijtjes, beach parties en dergelijke. Maar ik was toen natuurlijk ook een stuk jonger dan nu....."

De benaming 'lyceum' kwam ook pas na vijftien jaar. De MMS werd uitgebreid met een Literair Pedagogische Afdeling, later, toen het meisje ook belangstelling begon te tonen voor de exacte vakken, kwam er een HBS-B. Daarna werd er gestart met een gymnasiale opleiding. De naam van de school moest aangepast worden, men was thans een lyceum: het Maria Immaculata Lyceum.

Het M.I.L. is tegenwoordig met haar 750 leerlingen, nog altijd de kleinste HAVO/VWO school die Curaçao rijk is. En ditzelfde M.I.L. viert nu haar zevende lustrum. Ter ere hiervan wordt de hele school aan een flinke opknapbeurt onderworpen. Over het opschilderen van de school hebben we het al gehad. Hiernaast wordt er ook gebouwd aan een pergola die op de binnenplaats van de school komt te staan.

Al weken van te voren kon men leerlingen en leraren bezig zien met timmeren, schuren, metselen, sjouwen en verven dat alles om de pergola plus bijbehorende zitplaatsen en podium (het M.I.L. krijgt haar eigen podium!) op tijd af te krijgen.

Werkkrachten werden "geronseld" uit de gymlessen (je liep heel argeloos het gymlokaal binnen in je sportbroekje en daar werd er -zonder enige waarschuwing-een kruiwagen in je handen geduwd. Hup, zand aandragen met die kruiwagen!!) Maar ook op zaterdagen en tijdens de herfstvakantie kwamen velen, leerlingen zowel als leerkrachten, naar school om nog eens extra de handen uit de mouwen te steken. De "ambiente" die er tijdens het werken heerste, was trouwens uitstekend. Er werd zelfs limonade en 'Kentucky' uitgedeeld. Het belangrijkste gedeelte van de pergola is nou af.

Dit is niet de eerste keer dat leerlingen en leraren van het M.I.L. samen aan de school bouwen. Bij het vijfen- twintigjarig bestaan van de school -tien jaar terug- werd de schooltuin aangelegd. Een mooie tuin die het schoolgebouw hoogstwaarschijnlijk wel zal overleven.....

Wat de pergola betreft: er is niets nieuws onder de zon. Eens, in het grijze verleden, had de school namelijk een pergola, maar deze verkeerde in zo'n deplorabele toestand, dat hij jaren geleden is neergehaald. Nieuwe pergola, oude traditie.

DE VIERING:

De viering is deze week begonnen en is nog steeds in volle gang. De festiviteiten zijn met de zeer traditionele eucharistie- viering geopend -deze viering werd opgeluisterd door het M.I.L.-koor plus eigen bandje-, op donderdag 18 oktober.

Verder was er leerlingen- en lerarencabaret, een puzzeltocht in de buurt van de school, een M.I.L.- Ban Topa Festival. Voor de komende dagen staan nog op het programma: een groot lustrumfeest met een bekende Curaçaosche band en een Disc Jockey van klasse, een M.I.L. hardloopwedstrijd, waarvoor alle sportieve M.I.L.-lers natuurlijk al druk aan het trainen zijn. Alleen zou het Ine Bakker, lerares Frans en tevens bekend hardloopster hier op het eiland, verboden moeten worden, mee te doen. Dat werkt zelfs op de meest doorgewinterde MIL-jogger frustrerend.....

De viering wordt op zondag 21 oktober afgesloten met een sterrit voor de oud-leerlingen, welke gevolgd wordt door een reunie. Het ligt in de bedoeling vooral oud-leerlingen van het eerste uur (dus de echte oud (e) leerlingen) hiervoor aan te trekken. Het zal leuk en interessant zijn al deze mensen bij elkaar te zien. Weliswaar ouder, maar toch nog steeds ex-MIL-lers.

VERDER

Het M.I.L. is niet alleen tijdens de lustrum- vieringen aktief; ook in de vijf jaren die tussen twee opeenvolgende lustrums zitten, wordt er wel "iets gepresteerd, al is het vaak moeilijk voor het groepje aktieve leerlingen om de passieve massa, de "rest" op te porren en een beetje enthousiast te maken voor een aktiviteit.

Toch heeft het M.I.L. in de afgelopen drie jaren, als enige middelbare school, meegedaan met de Gran Marcha van het karnaval (in de jaren '82, '83 en '84) en de laatste keer wist men de prijs voor "meest originele idee" in de wacht te slepen. Iets waar het M.I.L. toch behoorlijk trots op is.

De school heeft sinds het vorig schooljaar voor het eerst sinds bijna tien jaar weer een goed functionerende leerlingenraad die zorgt voor het organiseren van aktiviteiten en het bevorderen van het onderlingen kontakt tussen leraren en leerlingen op school. Deze leerlingenraad heeft er zijn eerste aktiviteit voor dit schooljaar al weer opzitten.

Verder heeft de school een Key Club M.I.L. (een jeugdserviceclub, gesponsord door de Kiwanis) en last but not least de Mozaïek, de schoolkrant die al 34 jaar lang verschijnt en zich dus de oudste schoolkrant van de Nederlandse Antillen kan noemen. Deze traditie wordt natuurlijk in hoge ere gehouden.

Een leerling: *"Ik ben heel tevreden over de aktiviteiten dit schooljaar. Er is vaak leraren- en leerlingen voetbal of softbal en het feest dat de leerlingenraad had georganiseerd, vond ik geweldig! Alleen blijven er altijd zoveel leerlingen thuis als er iets te doen valt op school en dat vind ik nergens op slaan".*

Het M.I.L., dat nu middenin de feestweek zit, bruist en borrelt van aktiviteit. Hopelijk blijft deze aktiviteit, ook ná de lustrum-aktiviteiten. Maar in elk geval: Pabien M.I.L.!!!!

EEN KOOR bestaande uit leerlingen van het MIL liet horen dat de school ook aandacht besteed aan het muzikale gedeelte van het onderwijs- systeem. Het koor trad op tijdens de officiële viering op het MIL van het 35-jarig bestaan.

HET MIL is onderhand een bekend deelnemer aan de jaarlijkse carnavals- optocht. Dat daarvoor de nodige erkenning bestaat, bewees de directeur van een lokaal gevestigde limonade- fabriek. Die bood de school een reusachtige ice-jug aan. Onder andere speciaal voor gebruik tijdens de optocht...

Souvernir uit Canada

IN DE AFGELOPEN drie jaren heb ik twee jonge mannen van meer nabij leren kennen. Beide zijn rond de vijf en dertig jaar oud, zijn getrouwd en hebben kinderen. Ofschoon zij elkaar niet kennen, leiden zij allebei een eigen bedrijf, vergelijkbaar zowel in omvang (tussen de dertig en veertig werknemers) als in omzet (vier à vijf miljoen dollar per jaar). Beide mannen zijn vlot van tong, prettig in de omgang en allebei genoten zij een goede opvoeding en opleiding.

Maar het is juist in de opleiding dat zij sterk van elkaar verschillen. De een is afgestudeerd aan een landelijk goed aangeschreven school voor bedrijfskunde en mag achter zijn naam de indrukwekkende en met veel moeite verworven titel van M.B.A. (doctoraal bedrijfskunde) voeren. De ander heeft een of andere vage alpha opleiding voltooid met een vier à vijf jarige studie in klassiek Engels en oud Grieks.

Gegeven de huidige moeilijke economische toestand in de provincie Alberta zou je verwachten dat de moderne en op zaken doen gerichte opleiding van de eerstgenoemde hem veel beter in staat zou stellen het hoofd te bieden aan de heersende problemen die bedrijven in onze provincie bedreigen dan de wazige opleiding van de tweede. De feiten bewijzen juist het omgekeerde.

De bedrijfsopgeleide jonge man leidt zijn bedrijf rechtstreeks van de ene ramp in de andere. Alles wat hem ooit geleerd was, schijnt plotseling niet meer te voldoen. De alpha-man daarentegen heeft zijn bedrijf tot nu toe veilig en wel door alle economische stormen heen kunnen leiden.

Aanvankelijk was ik geneigd dit sukses van de alpha-man toe te schrijven aan toeval en zijn, misschien, wat ruimere blik. Ik begin nu echter te merken dat het verschil in opleiding de doorslag gevende faktor is. Vreemd als het mag lijken, de alphaman blijkt veel beter voorbereid voor de taak die hen beide wachtte. Daarvoor zie ik ik twee redenen. In de eerste plaats heeft zijn opleiding het aangeboren aanpassingsvermogen en de fantasie van de alpha-man in ruime mate versterkt. En voorts blijkt bij de bedrijfskundige de aloude waarheid op te gaan dat het moderne altijd snel uit de ti d raakt. Niets raakt sneller uit de mode dan de mode zelf.

Met andere woorden; de bedrijfskundige was wel heel gedegen voorbereid om in bedrijven te werken en te adviseren in een tijd van van opgaande inflatie economie, waarin lonen, prijzen en winsten als welhaast vanzelf bleven stijgen; met een vast en gedegen aanbod van kapitaal en ook de nodige winsten om eventuele vergissingen snel af te schrijven; een tijd waarin beleggingen in onroerend goed vrijwel altijd goed uitpakten; waarin bankiers glimlachten, reisdeklaraties ongezien werden afgetekend en vrijwel iedereen geld kon verdienen. De afgelopen veertig jaar verkeerde, zij het met zekere schommelingen, heel Noord Amerika in deze prettige toestand en wisten de bedrijfsscholen over het gehele continent gewoon niet beter. De professoren en leraren voor bedrijfskundigen, ook voor de jongeman in ons voorbeeld, hadden min of meer onuitgesproken verondersteld dat een dergelijke toestand als normaal mocht gelden en hadden hen daarom geleerd hun bedrijf onder deze bijzondere omstandigheden te leiden.

Wat onze alpha-man daarentegen in die tijd leerde, was eigenlijk niet veel meer, maar ook niet minder, dan de kennis van het algemeen menselijke, niet alleen in zijn huidige aktuele vorm, maar juist in het bijna onverwoestbare patroon van altijd. Keer op keer was hem zonder ophouden voorgehouden: dit is zoals mensen zijn; niet alleen in het oude Athene, maar altijd en overal.

Daarom, toen in 1981 het economisch dak boven het hoofd van de beide jonge mannen instortte, was de bedrijfskundige als geschokt en raakte in paniek. Plotseling waren alle voorwaarden die hij geleerd had te verwachten niet meer aanwezig. Hij keerde terug naar de bron van zijn opleiding en vond deze kurkdroog. Zijn collega, de alpha-man, daarentegen werd door geen verrassing overvallen, want hij verklaarde juist niet in het nadeel van wat men wel eens noemt: een louter op zaken doen gerichte opleiding. Hij wist reeds jaren dat economische tegenspoed even gewoon is als economische voorspoed en hij kende wel honderd gevallen van hoe mensen handelen wanneer tegenspoed hen treft.

Ik breng dit voorbeeld van de twee bedrijfsleiders naar voren in verband met de onlangs verschenen nota van ons Provinciaal Bestuur over de economische toestand en toekomst van onze provincie. Dit document verbint heel scherpzinnig en terecht onze toekomstige welvaart met de houding die onze jonge mensen nu wordt bijgebracht en dus ook met datgene wat hun nu in onze scholen en universiteiten wordt geleerd. Eveneens terecht ziet de nota die economische programmas en voorspellingen onder ogen waar men in het verleden zo graag de ogen voor sloot. Met nadruk wijst de nota daarbij op de noodzaak van initiatief, vlijt en ondernemerslust als: in de eerste plaats, een op zich zelf staand goed en ten tweede onmisbaar voor onze toekomstige welvaart, iets waarvan veel onderwijzers, die hun banen in de zestiger jaren kregen (en die zij nu niet meer kunnen verliezen) geen weet hebben.

Echter, en helaas, legt de nota ook een onevenredige klemtoon op een opleiding in technische en toegepaste wetenschappen, op economie, op talenkennis van de landen rond de Stille Oceaan*) en op de gewone foefjes van de markteconomie. Dit alles evenwel onvermijdelijk ten koste van de alpha vakken waarvan men neemt dat zij niet zo ter zake doen en die weer eens bewijzen, en dit is heel belangrijk, **niet in staat zijn zich zelf aan te prijzen.**

Deze onverschilligheid, om niet te spreken van minachting, voor de alpha vakken mag men betreuren, maar is wel begrijpelijk. Meer dan andere takken van wetenschap hebben juist de alpha vakken in de tweede helft van de twintigste eeuw geleden van wat ik zou willen noemen: de ramp van de vrijdenkerij en vooral de vrijdoenerij. De alpha vakken waren erbij aanwezig dat het ritme uit de dichtkunst, de vorm uit de beeldkunst, de toedracht uit de vertelkunst, de rede uit de denkkunst, de melodie uit de toonkunst en de deugd uit de letterkunde werd gerukt. Het waren die zelfde alpha vakken die ons de mogeli kheden gingen voorhouden van rechten zonder plichten en die de geschiedenis lieten omkomen in de zee van sociologisch geklets. Het waren ook de alpha vakken die het onzinnige idee naar voren brachten van: onderwijs in pseudo onderwijs**) en toen met verbijstering moesten vaststellen dat onderwijzers, die dit pseudo onderwijs gingen onderwijzen, de universiteiten overspoelden met halfbakken onderwijssystemen, waarmee men hoopte een gouden toekomst aan te kunnen, maar die in feite niet meer brachten dan geesteli ke verslapping.

Als het provinciaal gouvernement van Alberta daarom de alpharichtingen kleineert, komt dat omdat de alpha vakken in hoge mate zich zelf gekleineerd hebben. Wanneer deze toestand zich niet snel gaat herstellen, zullen wij allen de gevolgen van deze onderschatting moeten dragen. Want de echte boodschap van de alpha vakken in het algemeen menselijke is en blijft van even vitaal belang nu, vandaag als ooit tevoren. Het zal blijken eerder waar te zijn dat wij omtrent het wel en wee van de provincie Alberta in de een en twintigste eeuw meer kunnen leren uit een goed onderzoek van het verleden en van de mensen van toen, dan uit het onzalige navelschouwen van de technische foefjes van het heden. Dit, in ieder geval, is de boodschap die uit de vergelijking van onze twee jonge mannen naar voren springt.

Dit artikel verscheen oorspronkelijk in de "Alberta Report" van 10 September 1984 pag. 52 onder de titel: "What the M.B.A. missed and why it was critical" (Wat de bedrijfskunde miste en wat juist zo belangrijk was). Het werd geschreven door de uitgeverij van de "Alberta Report", Ted Byfield. Een fotocopie van de oorspronkelijke Engelse tekst is verkrijgbaar op de redaktie van de Amigoe.

**) "The Pacific Rim", het nu groeiende en nieuwe hart van de wereld economie.*

***) Let wel, niet de oude vertrouwde vakken van didaktiek en pedagogie, maar het moderne gewouwel van in- en uitspraak, van onder en bovenspraak, wat tenslotte heeft geleid tot het huidige onderwijs nihilisme.*

Bewerkt door
BARD BREDERO

Castratie of 30 jaar cel

Verkrachters kiezen eigen strafmaat

NEW YORK — In het stadje Anderson, South Carolina zijn drie verkrachters door de rechter voor de keuze gesteld dertig jaar gevangenisstraf uit te zitten of zich te laten castreren.

Voorvechters van de burgerrechten hebben de rechter echter overladen met kritiek. De New York Times vergeleek castratie met middeleeuwse en islamitische straffen. "Waarom geven we een zakkenroller ook niet de keus tussen gevangenisstraf en amputatie?", vroeg de krant zich op ironische toon in een hoofdartikel af.

Een van de drie veroordeelden, een 27-jarige vader van twee kinderen zei direct na de uitspraak van het vonnis liever de operatie te ondergaan dan de volgende dertig jaar van zijn leven in de gevangenis te moeten zitten. Zijn advocaat overtuigde hem en zijn twee kameraden er echter van in beroep te gaan tegen wat hij noemde 'het barbaarse vonnis'.

Zolang de zaak nog hangende is hoeven de drie veroordeelden, die hebben bekend een vrouw zes uur lang te hebben verkracht, geen keuze te maken. Inmiddels is de rechter ervan overtuigd geraakt dat castratie doormiddel van een operatie in strijd is met de grondwet. Bovendien heeft de laatste keer (1975) dat een verkrachter voor de keuze werd gesteld: gevangenisstraf of castratie, bewezen dat er niet één arts bereid is een dergelijke amputatie uit te voeren. De rechter wil nu de drie mannen in Anderson de keus geven een zogenaamde chemische castratie te ondergaan.

Chemische castratie vindt al meer dan tien jaar plaats in de Verenigde Staten. Het gebeurt door regelmatige toediening van Depo-Provera injecties. Depo-Provera wordt door 11 miljoen vrouwen in tachtig landen als voorbehoedsmiddel gebruikt, maar is in de Verenigde Staten voor dat doel verboden omdat het waarschijnlijk borstkanker veroorzaakt.

In mannen verkleint Depo-Provera de productie van testosterone (het mannelijk sekshormoon) en vermindert de behoefte aan geslachtsgemeenschap.

Op zeven verschillende plaatsen in de Verenigde Staten ondergaan verkrachters de Depo-Provera therapie, of chemische castratie zoals het vaak wordt genoemd. De behandelende artsen geloven dat sommige verkrachters het slachtoffer zijn van oncontroleerbare biologische driften als gevolg van een verkeerde hormonenschaal. Hun driften kunnen alleen in toom worden gehouden, aldus deze artsen, doormiddel van een medische behandeling en intensieve therapie.

Aan de John Hopkins Universiteit in Baltimore behandelt een team artsen onder leiding van dr. Fred Berlin honderdvijftig mannen met Depo-Provera. Van die honderdvijftig zijn er honderdtwintig veroordeeld wegens seksuele geweldplegingen. Alle patiënten hebben een buitengewoon hoog testosterone gehalte in hun bloed.

In een artikel in de American Journal of Psychiatry schrijft dr. Berlin dat Depo-Provera alleen succes heeft zolang het wordt gebruikt, en indien de patiënt voldoende is gemotiveerd. Dat wil zeggen dat zelfsuggestie een rol speelt in de behandeling en dat een verkrachter met een hoog testosterone-gehalte die niet het nut inziet van Depo-Provera er ook geen baat bij zal vinden. Bovendien heeft onderzoek van dr. Berlin uitgewezen dat mannen die het middel niet langer nemen binnen enkele maanden vervallen in hun oude driften en weer het pad van de verkrachtingen opgaan. "Het middel heeft," zo zei dr. Berlin kort geleden in een televisie-intervieuw", helemaal geen nut als het gaat om "een inbreker die toevallig een vrouw alleen thuis treft en opeens op het idee komt om haar aan te randen. In de hele wereld is er geen middel dat een man in dit soort gevallen een geweten geeft en hem zijn gedrag leert beheersen.

Depo-Provera is niet het antwoord voor dat soort mensen. Maar als het gaat om een man die zich bezorgd maakt om zijn daden en die hulp nodig heeft om zijn seksueel gedrag onder controle te houden dan bestaat de mogelijkheid dat deze vorm van behandeling hem kan helpen".

Slechts een klein percentage van de verkrachters dat met Depo-Provera wordt behandeld zit in de gevangenis. De meesten lopen, hoewel op proeftijd of ter beschikking van de regering gesteld, op vrije voeten rond. Zij hadden de keuze: voor vele jaren de gevangenis in of een behandeling met Depo-Provera volgen. De meerderheid heeft voor het laatste gekozen. Dat heeft nogal wat kwaad bloed gezet bij bepaalde groepen van de bevolking, zoals in het geval van een man in San Antonio, Texas, die twee verkrachtingen heeft bekend. Een jury veroordeelde de man tot een proeftijd van enkele jaren op voorwaarde dat hij zich met Depo-Provera zou laten behandelen. De bewoners van de buurt waar de verkrachtingen plaats vonden waren zo kwaad, na dit vonnis dat zij zwoeren de man eigenhandig te zullen castreren als ze hem te pakken konden krijgen. Ook de rechter in het proces was het niet eens met het vonnis maar was door de wet gebonden aan de uitspraak van de jury. Na afloop van het proces zei hij dat gevangenisstraf heel goed voor de man zou zijn geweest. "De gevangenis leert de misdadiger dat hij moet boeten voor zijn misdaad", zei de rechter. "Het dwingt hem er toe zich zelf niet alleen te zien als een psychologisch probleem. Als hij er van overtuigd is dat hij alleen maar een chemisch probleem heeft waaraan hij niets kan doen, wat houdt hem dan tegen om niet nog eens iemand te verkrachten?. Het enige dat dat kan voorkomen is opsluiting. We hebben gevangenissen om misdadigers te straffen, en dat idee is in deze zaak helemaal verloren gegaan."

Dr. Berlin is het gedeeltelijk eens met deze rechter. In de American Journal of Psychiatry schrijft hij: "Sommige mensen misbruiken andere mensen en hebben straf nodig. Anderen, en dat geldt ook voor bepaalde drugverslaafden, sigarettenrokers of veelvraten, zijn in zekere zin het slachtoffer van hevige verlangens waartegen zij nauwelijks of helemaal geen weerstand kunnen bieden. Dergelijke mensen blijven verantwoordelijk voor hun daden maar als zij medische hulp vragen dan moeten zij met begrip voor hun moeilijkheden worden behandeld en niet gestigmatiseerd worden of met hoon worden overladen. De maatschappij, zowel als de verkrachter, hebben er baat bij als hij op succesvolle wijze wordt behandeld in plaats van in de gevangenis te worden gestopt en na verloop van tijd onveranderd wordt losgelaten", aldus dr. Berlin.

Mannen die hun seksuele verlangens niet kunnen beheersen en vrouwen of kinderen verkrachten zullen echter hun hele leven Depo-Provera moeten gebruiken, zo valt te concluderen uit het artikel van dr. Berlin. "Want als zij het middel niet langer nemen zijn ze ook niet in staat doormiddel van hun wilskracht hun seksuele afwijking onder controle te houden", zo schrijft dr. Berlin.

DOOR:
BETSY UDINK